

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(кафедра)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР**

на тему:

**«ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЛКІВСЬКОЇ
ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА МІСТА
ВИЛКОВЕ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

Виконав: студент 6 курсу, групи Арх-61А
191 «Архітектура та містобудування»,
спеціалізація «Містобудування: Архітектурно-містобудівне
проектування»

(шифр і назва спеціальності, спеціалізації)

Саражинський Ярослав Андрійович

(прізвище, ім'я та по батькові студента повністю)

Робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

Я.А.Саражинський
(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Київ - 2022 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(кафедра)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри містобудування
д. арх., проф. _____ Н.М. Шебек
“ _____ “ _____ 20 22 року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТР
Особливості сталого розвитку Вилківської об'єднаної територіальної
громади та м. Вилкове Одеської області**
(назва)

Виконав студент групи МБ 61А
Саражинський Ярослав Андрійович
(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування Спеціалізація:
Містобудування. Архітектурно-містобудівне проектування

Науковий керівник: Шебек Н.М.
(прізвище, ініціали)

д. арх., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Керівник проектної частини: Шебек Н.М.
(прізвище, ініціали)

д. арх., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент: Тімохін В.О.
(прізвище, ініціали)

д. арх., професор

науковий ступінь, вчене звання

Київ – 2022 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет: **Архітектурний**

Кафедра: Містобудування

Освітній рівень: ОНП

Галузь знань: 19 – Архітектура та будівництво

Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування

Спеціалізація: «Містобудування. Архітектурно-містобудівне проектування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан архітектурного факультету

„___” _____ 2022 року

**З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

Саражинський Ярослав Андрійович

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема роботи «Особливості сталого розвитку Вилківської об'єднаної територіальної громади та м. Вилкове Одеської області»

затверджена наказом ректора КНУБА № _____ від «___» _____ 2022 року

2. Науковий керівник

Шебек Надія Миколаївна, доктор архітектури, професор

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Керівник проектної частини

Шебек Надія Миколаївна, доктор архітектури, професор

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання студентом роботи до захисту 25.05.2022 р.

4. Зміст пояснювальної записки:

Вступ. *(Актуальність теми, мету і завдання та об'єкт і предмет дослідження)*

Розділ 1. ДОСВІД СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТОБУДІВНИХ ОБ'ЄКТІВ

(Назва розділу)

Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЛКІВСЬКОЇ ОТГ

(Назва розділу)

Розділ 3. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ М. ВИЛКОВЕ

(Назва розділу)

Розділ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ

(Назва розділу)

Розділ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

(Назва розділу)

5. Перелік графічного матеріалу (з точними назвами обов'язкових креслень)

ОТГ :

1.Схема розташування Вилківської об'єднаної територіальної громади у системі розселення (довільний масштаб)

2.План сучасного використання території та схема проектних обмежень у використанні земель (М 1:100 000)

3.Проектний план, схема проектних обмежень у використанні земель, план функціонального зонування території (М 1:50 000)

4.Ландшафтний план, схема транспортної мобільності та інфраструктури (М 1:100 000)

Плани м.Вилкове:

5.План сучасного використання територій та схема існуючих проектних обмежень у використанні земель (М 1:10 000)

6.Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель (М 1:5 000)

7.План функціонального зонування територій (М 1:10 000)

8.Схема транспортної мобільності та інфраструктури (М 1:10 000)

9.Схема інженерного забезпечення території, інженерної підготовки та благоустрою (М 1:10 000)

ДПТ історичного ареалу міста:

10.Схема сучасного використання території та схема існуючих обмежень у використанні земель (1:5 000)

11.План червоних ліній, проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель (М 1: 2 000)

12.Схема транспортної мобільності та інфраструктури (М 1: 5 000)

13.План поперечних профілів вулиць та каналів (М 1:50)

14.Перспективні зображення проектних пропозицій міста Вилкове

6. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	14.02.2022
Розділ 2.	4.04.2022
Розділ 3.	27.04.2022
Розділ 4. Естетика містобудування	30.04.2022
Розділ 5. Цивільний захист	05.05.2022
Остаточне оформлення роботи	11.05.2022
Перевірка роботи на плагіат	12.05.2022
Попередній захист роботи на кафедрі	25.05.2022
Захист роботи	26.05.2022

7. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Перевірив	
		дата	підпис
Транспорт	Г.Г. Лисюк, доцент		
Естетика містобудування	Н.М. Шебек, професор		
Цивільний захист	В.І. Корінний, старший викладач		

8. Дата видачі завдання 27.01.2022 р.

Зав. кафедри

(підпис)

Н.М. Шебек

(прізвище та ініціали)

Наук. керівник

(підпис)

Н.М. Шебек

(прізвище та ініціали)

Керівник пр. част.

(підпис)

Н.М. Шебек

(прізвище та ініціали)

Студент

(підпис)

Я.А.Саражинський

(прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (summary) <i>до атестаційної випускної роботи студента: Саражинського Ярослава Андрійовича</i>			
ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема	Особливості сталого розвитку Вилківської об'єднаної територіальної громади та міста Вилкове Одеської області		
Освітній ступень	Магістр за освітньо-науковою програмою навчання		
Факультет	Архітектурний		
Кафедра	Містобудування		
Спеціальність	191 «Архітектура та містобудування»		
Спеціалізація	Містобудування. Архітектурно-містобудівне проектування		
Наук. керівник	док. арх., проф. Шебек Надія Миколаївна		
Обсяг роботи:	<i>пояснювальна записка, стор.</i>	<i>розділів</i>	<i>креслень формату А1</i>
	168	5	15
Розділ 1. ДОСВІД СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТОБУДІВНИХ ОБ'ЄКТІВ	<p>Описано поняття сталий розвиток, проаналізовано його цілі та триєдину концепцію. Вивчено наукові роботи які було написано по сталому розвитку та території яку я обрав для опрацювання</p> <p>Проаналізовано аналоги тих об'єктів які можуть бути розміщені на території ОТГ, вивчено шляхи їх розвитку. Вивчено фактори та умови проектування сталого розвитку містобудівних об'єктів. Головними природними умовами є: кліматичні умови; екологічні умови (типи та види ґрунтів); геоморфологічні умови (складність рельєфу); водні ресурси (гідрологія, гідрографія); мінерально-сировинні ресурси; флора та фауна. До антропогенних умов можна віднести: транспортну інфраструктуру; інженерну інфраструктуру; доступність центрів обслуговування; житловий фонд; санітарно-гігієнічні умови; історико-культурні цінності, естетичні якості; соціально-економічний та демографічний потенціал.</p>		

<p><i>Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЛКІВСЬКОЇ ОТГ</i></p>	<p>Було визначено ключові вектори сталого розвитку об'єднаної територіальної громади виходячи з нових реалій. Громада має колосальний потенціал у розвитку, туризму, сільському господарстві, легкій та харчовій промисловості, транскордонній торгівлі, розвитку рекреаційної сфери. На території ОТГ є декілька унікальних місць, які можуть привабити значну кількість туристів, – це надзвичайно багатий на історію та легенди о. Зміїний, який був відомим ще до нашої ери, та м. Вилкове зі своїми неповторними системою каналів та способом життя. Величезний потенціал ОТГ визначають унікальні кліматичні умови, адже ця територія – це один з найтепліших куточків України, що дозволяє забезпечити дозрівання врожаю швидше. Дунай – річка, яка на території громади впадає у Чорне море, поєднує 10 країн, більшість з яких є членами ЄС. Раніше українська частина дельти Дунаю використовувалася для судноплавства. Сьогодні доречним є відновлення баржевого сполучення європейських країн з Чорним морем через українську частину дельти Дунаю. Перлиною громади є Дунайський біосферний заповідник, який займає більшу частину території ОТГ і є унікальним місцем, де у природніх умовах існує велика кількість рідкісних червонокнижних тварин та рослин.</p>
<p><i>Розділ 3 ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ М. ВИЛКОВЕ</i></p>	<p>Було визначено ключові вектори сталого розвитку міста. Основним вектором розвитку було обрано туристичний. З метою залучення туристів та створення комфортних умов для місцевих мешканців при створенні генерального плану міста було запропоновано організувати зони озеленення та відпочинку. Також не другорядне значення буде відігравати благоустрій вулиць та доріг, при цьому необхідно передбачити зміцнення берегів каналів та ериків. При зміні існуючої планувальної структури міста Вилкове необхідно відштовхуватися від сформованого середовища та рельєфу, щоб максимально зберегти історично сформований образ міста на воді. Зокрема, у місті є три значущі культові споруди. Їх було об'єднано за допомогою створення пішохідних вулиць, туристичних маршрутів, упорядкування навколишньої забудови. Що стосується території, яку займає колишній рибний завод, що нині не діє, – занедбані будинки запропоновано реконструювати під громадсько-розважальний заклад, на території створити новий громадський центр та організувати як місця відпочинку так і розваг. Рибне виробництво як і інші промислові підприємства необхідно винести за межі міста та відновити їх діяльність. На території колишнього заводу доцільно спроектувати будівлі де б розмітився музей, виставкові зали, кінотеатр, невелике підприємство сироварні, виноробні та штучного вирощування особливих сортів риби, з можливістю їх огляду, ознайомлення участі у виробництві та придбання. Також було запропоновано створити у межах міста на заболочених територіях унікальний для України парк водно-болотних угідь.</p>

<p><i>Розділ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ</i></p>	<p>При створенні генерального плану міста та детального планування історичного осередку було втілено художній задум. Який полягає у відображенні та підкресленні історичного минулого, культури та побуту місцевого населенні та природної складової місцевості. Ідея полягає у поєднанні цих складових та створенні гармонійного і комфортного простору який буде відповідати потребам місцевих мешканців і туристів, збереже та підкреслить цінність міста.</p> <p>Тематичне зонування історичного осередку міста виділило у 4-х основних зонах: драматичному, атрактивному, емотивному і адресному середовищі. Кожен з цих типів середовища повинен по різному зацікавити та привернути увагу людини та має здійснити свій емоційний вплив. Таким чином, поєднуючи ці простори можна досягти здатності архітектурного середовища впливати на емоційний стан людини.</p> <p>Відповідно до часового моделювання функціональних процесів було виявлено, що локації з найдовшим перебуванням це зони активного та пасивного відпочинку які розташовано у кожному осередку. Інші зони передбачаються для менш тривалого перебування, значна більшість з них є транзитними.</p>
<p><i>Розділ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ</i></p>	<p>На території громади відсутній план комплексних заходів цивільного захисту населення, проте він повинен бути так як громада має потенційні загрози з якими періодично може зіштовхуватись. Паводки які час від часу відбуваються у місті іноді мають катастрофічне значення, тому надзвичайно важливо розробити стратегію для швидкого реагування та вирішення цих проблем. Позитивним є те, що паводки це лихо до якого можна підготуватись та у разі настання реагувати за розробленим планом дій. Необхідно проводити роботу на упередження такого розвитку подій шляхом розчистки проток , направлення криголамів. Науковцями було запропоновано декілька варіантів поліпшення стану Жебриянівських плавнів та оз.Сасик , необхідно їх вивчити на створити концепцію відновлення флори та фауни цих частин ОТГ.</p>
<p><i>Висновки по роботі:</i></p>	<p>1. Завдяки аналізу наукових робіт було вивчено стан, проблеми та перспективи розвитку території проектування. Головною особливістю та водночас проблемою регіону є вода. Завдяки воді цей куточок країни є унікальним. Вода та болотні угіддя приваблюють величезну кількість фауни птахів які гніздяться на цій місцевості, росте велике різноманіття рослин, водночас вода, а точніше її надлишок у певні пори року є проблемою. Більша частина території ОТГ розташована на пониззі, тому вода може затопити цю територію.</p>

	<p>2. Проаналізовано вихідний стан ОТГ, описано проблеми та переваги громади, сильні та слабкі сторони, можливості та загрози які існують для неї. Серед сильних сторін є заповідні території ДБЗ, острів Зміїний, с.Приморське. Громада має колосальний потенціал у розвитку, туризму, сільському господарстві, легкій та харчовій промисловості, транскордонній торгівлі, розвиток рекреаційної сфери. Основними напрямками розвитку ОТГ є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення умов для сталого розвитку економіки громади та залучення інвестицій; - покращення інфраструктури громади, підвищення якості надання послуг, збереження та розвиток традицій та культури; - розвиток туризму. <p>3. Проаналізувавши ситуацію у місті, оцінивши екологічну, економічну ситуації, соціальний рівень населення, було створено актуальну модель розвитку, у якій було визначено напрямки відновлення міста Вилкове. Було визначено переваги та недоліки сформовані на даний момент. Після чого сформовано головні напрямки сталого розвитку м. Вилкове:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення умов для сталого розвитку економіки громади та залучення інвестицій; - покращення інфраструктури громади, підвищення якості надання послуг, збереження та розвиток традицій та культури; - розвитку туризму. <p>4. Визначивши цілі розвитку, було розроблено пропозиції з відновлення сталого розвитку міста. Головним напрямком розвитку міста було сформовано туристичний кластер та забезпечення комфортного проживання місцевого населення. Для цього передбачено створення комфортних умов для місцевих мешканців та туристів, організовано в планувальній структурі міста зони рекреації, зони озеленення та відпочинку. Також не другорядне значення має благоустрій вулиць та доріг, при цьому передбачено зміцнення для берегів каналів та ериків.</p> <p>5. Художня концепція сталого розвитку міста полягає у відображенні та підкресленні історичного минулого, культури та побуту місцевого населення та природної складової місцевості. Ідея полягає у поєднанні цих складових та створенні гармонійного і комфортного простору, який буде відповідати потребам місцевих мешканців і туристів, збереже та підкреслить цінність міста.</p>
--	--

Ключові слова: архітектура, сталий розвиток, туризм, еко-туризм.

Keywords: architecture, sustainable development, tourism, eco-tourism.

Укладач: _____ /Саражинський Я.А./
(прізвище та ініціали)

Наук. керівник: _____ /Шебек Н.М./
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	11
РОЗДІЛ 1. ДОСВІД СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТОБУДІВНИХ ОБ'ЄКТІВ.....	17
1.1. Теоретичні передумови сталого розвитку містобудівних об'єктів.....	17
1.2. Досвід проектування сталого розвитку містобудівних об'єктів.....	34
1.3. Фактори та умови проектування сталого розвитку містобудівних об'єктів.....	49
Висновки до розділу 1.....	53
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЛКІВСЬКОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	54
2.1. Аналіз вихідної ситуації.....	54
2.2. Модель сталого розвитку Вилківської ОТГ.....	65
2.3. Пропозиції з відновлення сталого розвитку Вилківської ОТГ.....	68
Висновки до розділу 2.....	86
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ М. ВИЛКОВЕ.....	87
3.1. Аналіз вихідної ситуації.....	87
3.2. Модель сталого розвитку м. Вилкове.....	89
3.3. Пропозиції з відновлення сталого розвитку м. Вилкове.....	92
Висновки до розділу 3.....	110
РОЗДІЛ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ.....	112
4.1. Художня концепція містобудівного об'єкта.....	112
4.2. Енерго-інформаційне моделювання містобудівного об'єкта.....	117
4.3. Просторово-часове моделювання містобудівного об'єкта.....	123
Висновки до розділу 4.....	126
РОЗДІЛ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ.....	127
5.1. Характеристика району в якому проектується об'єкт.....	130
5.2. Характеристика об'єкту проектування.....	131
5.3. Розрахунок заходу Цивільного захисту.....	137
Висновки до розділу 5.....	139

ВИСНОВКИ.....	140
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	144
ДОДАТКИ.....	152

ВСТУП

Актуальність дослідження

У 2014 році стартувала реформа децентралізації – тобто реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, головною метою якої є створення умов для формування ефективної і відповідальної місцевої влади, здатної забезпечити комфортне та безпечне середовище для проживання людей по всій території України. Для досягнення таких цілей кожна ОТГ повинна розробити стратегію розвитку яка буде основою для розроблення плану розвитку ОТГ.

Вилківська ОТГ має основний документ для початку розроблення містобудівної документації, стратегію розвитку на період 2019-2025 роки, але не має самої містобудівної документації, а саме Комплексного плану просторового розвитку території громади, Генерального плану м. Вилкове (адміністративний центр громади), та генеральних планів всіх інших населених пунктів громади. Розробка цих містобудівних документів є першочерговим завданням для вдалого втілення всіх запланованих ідей для розвитку ОТГ за власною стратегією.

Мешканці сіл здебільшого займаються вирощуванням сільськогосподарських культур та вирощуванням худоби. Серед сіл вирізняється с. Приморське яке завдяки вдалому географічному положенню поруч з Чорним морем в сезон приймає туристів від чого має додатковий дохід. Унікальним є також с. Біле яке розташовано на о. Зміїний. Цей острів є найбільш складно доступним куточком України, окрім того острів був відомим ще за добу Римської імперії де розташовувався храм Ахіла, зараз на острові розміщена прикордонна застава та проживають прикордонники.

Актуальність цієї проблеми засвідчують наступні документи:

- Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року [1];
- Стратегія розвитку України на період до 2030 року [3];
- Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2027 років [4];

- Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року [5];
- Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року [6];
- ДБН «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні» [7];
- Стратегія розвитку Вилківської територіальної громади на 2019-2025 роки [8]

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами.

Магістерська робота пов'язана з темою науково-дослідної роботи кафедри містобудування КНУБА «Проблеми формування та перспективи розвитку архітектурно-містобудівних і ландшафтних об'єктів» на період 2018-2023 (№ держреєстрації 0117U005341).

Мета і задачі дослідження

Мета: проаналізувати об'єкт опрацювання, знайти проблеми та перспективи розвитку об'єднаної територіальної громади та міста Вилкове

Задачі:

- проаналізувати світовий та вітчизняний досвід забезпечення сталого розвитку містобудівних об'єктів;
- визначити містобудівні проблеми та знайти шляхи їх вирішення;
- запропонувати заходи для втілення ідей які описано у стратегії розвитку Вилківської ОТГ
- запропонувати першочергові заходи з відновлення розвитку міста Вилкове.

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження: Вилківська об'єднана територіальна громада

Предмет дослідження: сталий розвиток Вилківської територіальної громади та м. Вилкове.

Методи дослідження

- метод порівняльного аналізу досвіду проектування та наукової літератури;
- метод спостереження (визначення унікальних характеристик даного містобудівного об'єкта);
- історичний метод (дослідження особливостей розвитку містобудівного

об`єкта);

- метод моделювання (отримання певної інформації та уявлення про функціонування та структуру об`єкта);
- метод експериментального проектування (застосування результатів наукового дослідження для створення проекту сталого розвитку даного населеного пункту).

Наукова новизна полягає у:

- виявленні передумов для сталого розвитку Вилківської ОТГ та міста Вилкове Одеської області;
- розробці пропозицій з відновлення сталого розвитку Вилківської ОТГ та міста Вилкове Одеської області.

Практична цінність

Результати дослідження отримані у даній роботі можуть бути використанні під час розробки проекту сталого розвитку Вилківської ОТГ та м. Вилкове Одеської області.

Апробація результатів

Участь у науково-практичній конференції «Містобудування: проблеми і перспективи розвитку» у 2022 році.

Публікації

Результати наукової роботи викладені у матеріалах наукової конференції «Містобудування: проблеми і перспективи розвитку» у 2022 році.

Структура та обсяг роботи

Робота включає п'ять розділів. Кожний розділ має три параграфи, після висновків розміщено список використаних джерел.

Актуальність дослідження

У 2014 році стартувала реформа децентралізації – тобто реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, головною метою якої є створення умов для формування ефективної і відповідальної місцевої влади, здатної забезпечити комфортне та безпечне

середовище для проживання людей по всій території України. Для досягнення таких цілей кожна ОТГ повинна розробити стратегію розвитку яка буде основою для розроблення плану розвитку ОТГ.

Вилківська ОТГ має основний документ для початку розроблення містобудівної документації, стратегію розвитку на період 2019-2025 роки, але не має самої містобудівної документації, а саме Комплексного плану просторового розвитку території громади, Генерального плану м. Вилкове (адміністративний центр громади), та генеральних планів всіх інших населених пунктів громади. Розробка цих містобудівних документів є першочерговим завданням для вдалого втілення всіх запланованих ідей для розвитку ОТГ за власною стратегією.

Мешканці сіл здебільшого займаються вирощуванням сільськогосподарських культур та вирощуванням худоби. Серед сіл вирізняється с. Приморське яке завдяки вдалому географічному положенню поруч з Чорним морем в сезон приймає туристів від чого має додатковий дохід. Унікальним є також с. Біле яке розташовано на о. Зміїний. Цей острів є найбільш складно доступним куточком України, окрім того острів був відомим ще за добу Римської імперії де розташовувався храм Ахіла, зараз на острові розміщена прикордонна застава та проживають прикордонники.

Актуальність цієї проблеми засвідчують наступні документи:

- Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року [1];
- Стратегія розвитку України на період до 2030 року [3];
- Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2027 років [4];
- Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року [5];
- Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року [6];
- ДБН «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні» [7];
- Стратегія розвитку Вилківської територіальної громади на 2019-2025 роки [8]

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами.

Магістерська робота пов'язана з темою науково-дослідної роботи кафедри містобудування КНУБА «Проблеми формування та перспективи розвитку архітектурно-містобудівних і ландшафтних об'єктів» на період 2018-2023 (№ держреєстрації 0117U005341).

Мета і задачі дослідження

Мета: проаналізувати об'єкт опрацювання, знайти проблеми та перспективи розвитку об'єднаної територіальної громади та міста Вилкове

Задачі:

- проаналізувати світовий та вітчизняний досвід забезпечення сталого розвитку містобудівних об'єктів;
- визначити містобудівні проблеми та знайти шляхи їх вирішення;
- запропонувати заходи для втілення ідей які описано у стратегії розвитку Вилківської ОТГ
- запропонувати першочергові заходи з відновлення розвитку міста Вилкове.

Об'єкт і предмет дослідження

Об'єкт дослідження: Вилківська об'єднана територіальна громада

Предмет дослідження: сталий розвиток Вилківської територіальної громади та м. Вилкове.

Методи дослідження

- метод порівняльного аналізу досвіду проектування та наукової літератури;
- метод спостереження (визначення унікальних характеристик даного містобудівного об'єкта);
- історичний метод (дослідження особливостей розвитку містобудівного об'єкта);
- метод моделювання (отримання певної інформації та уявлення про функціонування та структуру об'єкта);
- метод експериментального проектування (застосування результатів наукового дослідження для створення проекту сталого розвитку даного населеного пункту).

Наукова новизна полягає у:

- виявленні передумов для сталого розвитку Вилківської ОТГ та міста Вилкове Одеської області;
- розробці пропозицій з відновлення сталого розвитку Вилківської ОТГ та міста Вилкове Одеської області.

Практична цінність

Результати дослідження отримані у даній роботі можуть бути використанні під час розробки проекту сталого розвитку Вилківської ОТГ та м. Вилкове Одеської області.

Апробація результатів

Участь у науково-практичній конференції «Містобудування: проблеми і перспективи розвитку» у 2022 році.

Публікації

Результати наукової роботи викладені у матеріалах наукової конференції «Містобудування: проблеми і перспективи розвитку» у 2022 році.

Структура та обсяг роботи

Робота включає п'ять розділів. Кожний розділ має три параграфи, післявисновків розміщено список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТОБУДІВНИХ ОБ'ЄКТІВ

1.1 Теоретичні передумови забезпечення сталого розвитку містобудівних об'єктів

1. Поняття та визначення сталого розвитку. Триєдина концепція сталого розвитку. Необхідність переходу до сталого розвитку.

Сталий розвиток, англійською sustainable development. «Sustainable» можна перекласти також як «життєздатний», «екологічний» або навіть «невиснажливий». Це поняття має безліч трактувань та варіацій, але найпоширенішим є визначення Міжнародної комісії ООН з навколишнього середовища і розвитку. Сталий розвиток визначається там як розвиток, який «задовольняє потреби сьогодення без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольнити свої» [16].

Сталий розвиток – такий розвиток країн і регіонів, коли економічне зростання, матеріальне виробництво і споживання, а також інші види діяльності суспільства відбуваються в межах, які визначаються здатністю екосистем відновлюватися, поглинати забруднення і підтримувати життєдіяльність теперішніх та майбутніх поколінь [15].

Простою мовою, сталий розвиток – це спосіб організації роботи суспільства, за якою воно зможе функціонувати в довгостроковій перспективі. Він має на меті досягнення соціальної та економічної справедливості, збереження навколишнього середовища та відновлення використаних природних ресурсів.

Вперше термін «сталий розвиток» з'явився в документі Міжнародного союзу охорони природи «Всесвітня стратегія охорони природи» (1980) [17]. Однак, ще майже десятиліття він залишався практично непоміченим. Серйозного розголосу набула зазначена раніше доповідь комісії ООН, яка згадується в поясненні поняття.

Доповідь «Наше спільне майбутнє» (1987) [18] – напрацювання комісії, видані норвезькою громадською та політичною діячкою Гру Гарлем Брундтланд. Підходи, викладені нею, лягли в основу концепції сталого розвитку та популяризували її. Після цього «сталий розвиток» став центральною ідеєю ряду великих конференцій ООН та національних стратегій.

Визначення суті сталого розвитку полягає у життєздатних схемах, що враховують та збалансовують економічні, соціальні та екологічні аспекти людської діяльності. Ухвалюючи рішення, громади, компанії та громадяни мають враховувати не лише перспективу 10-20 років, а й далеке майбутнє.

Думка, що концепція сталого розвитку стосується лише екологічної ситуації, не правильна. Ця концепція набагато ширше, ніж просто турбота про екологію. Вона зачіпає всі сфери життя: економічну, соціальну та екологічну – тобто, екології відводиться лише третина уваги.

Центральне місце в концепції займає людина сучасного та людина майбутнього. Як експлуатація ресурсів, економічний розвиток чи спрямованість інвестицій, так і освіта, охорона здоров'я, зайнятість та боротьба з голодом – за цією концепцією всі аспекти розвитку суспільства мають узгоджуватися як і з сучасними, так і з майбутніми потребами [16].

У 2015 році на саміті ООН були розроблені 17 цілей сталого розвитку. Документ «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року» погодили лідери майже двохсот країн, серед яких є Україна. Власне, сталий розвиток і став загальною ідеєю, за яким світ домовився жити та видозмінюватися до 2030 року [16].

Рис. 1.1.1. «Глобальні цілі» або 17 цілей сталого розвитку, що були ухвалені на Саміті ООН зі сталого розвитку

Згідно з програмним документом, який доступний українською, план дій має 17 цілей та 169 задач. Зі свого боку країни повинні вжити заходів для досягнення цих глобальних цілей. Звісно, цілі та задачі документу часто сформовані абстрактно, а тому ступінь їх досягнення буде важко виміряти. Кожна держава самостійно вирішує, що робити та якими методами.[16]

Як і інші країни-учасники ООН, Україна приєдналася до процесу забезпечення сталого розвитку. Як зазначали в уряді, перші два роки тривала адаптація цілей до українського контексту. У 2017 році була презентована доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна», в якій Мінекономіки підготувало 86 національних завдань.

У зв'язку з наростанням глобальної кризи у сфері природокористування, що становить загрозу для існування прийдешніх поколінь, на початку 90-х років ХХ ст. було розроблено концепцію сталого розвитку яка створилась у результаті об'єднання трьох основних складових: економічної, соціальної та екологічної

Рис1.1.2. Триєдна концепція сталого розвитку[19].

Економічний підхід до концепції стійкого розвитку заснований на теорії максимального потоку, який може бути зроблений за умови, принаймні, збереження сукупного капіталу, за допомогою якого і здійснюється цей дохід. Ця концепція передбачає оптимальне використання обмежених ресурсів і використання екологічних – природо-, енерго- і матеріалозберігаючих технологій, включаючи видобуток і переробку сировини, створення екологічно прийнятної продукції, мінімізацію, переробку і знищення відходів [19].

Однак при вирішенні питань про те, який капітал повинен зберігатися (наприклад, фізичний або природний, чи людський капітал) і якою мірою різні види капіталу є взаємозамінними, а також при вартісній оцінці цих активів, особливо екологічних ресурсів, виникають проблеми правильної інтерпретації і розрахунку. З'явилися два види стійкості — слабка, коли мова йде про не зменшуваний в часі природний та виробничий капітал, і сильна — коли повинен не зменшуватися природний капітал (причому частина прибутку від продажу невідновних ресурсів повинна спрямовуватися на збільшення цінності відновлюваного природного капіталу) [19].

Соціальна складова стійкості розвитку орієнтована на людину і спрямована на збереження стабільності соціальних і культурних систем, в тому числі, на скорочення числа руйнівних конфліктів між людьми. Важливим аспектом цього підходу є справедливий розподіл благ. Бажано також збереження культурного капіталу і різноманіття в глобальних масштабах, а також повніше використання практики стійкого розвитку, наявної в не домінуючих культурах. Для досягнення стійкості розвитку, сучасному суспільству доведеться створити ефективнішу систему ухвалення рішень, що враховує історичний досвід і заохочує плюралізм. Важливо досягнення не тільки внутрішньої, а й міжпоколінної справедливості. У рамках концепції людського розвитку людина є не об'єктом, а суб'єктом розвитку. Спираючись на розширення варіантів вибору людини як головну цінність, концепція сталого розвитку передбачає, що людина повинна брати участь у процесах, які формують сферу її життєдіяльності, сприяти прийняттю і реалізації рішень, контролювати їх виконання. [19]

З екологічної точки зору, сталий розвиток має забезпечувати цілісність біологічних і фізичних природних систем. Особливе значення має життєздатність екосистем, від яких залежить глобальна стабільність всієї біосфери. Більш того, поняття «природних» систем і ареалів проживання можна розуміти широко, включаючи в них створене людиною середовище, таке як, наприклад, міста. Основна увага приділяється збереженню здібностей до самовідновлення і динамічної адаптації таких систем до змін, а не збереження їх у деякому «ідеальному» статичному стані. Деградація природних ресурсів, забруднення довкілля і втрата біологічного розмаїття скорочують здатність екологічних систем до самовідновлення [19].

П'ять базових принципів сталого розвитку. Концепція сталого розвитку ґрунтується на п'ятьох головних принципах:

- Людство здатне надати розвиткові сталого і тривалого характеру для задоволення потреб як сучасного покоління людей, так і майбутніх поколінь.

- Обмеженість природних ресурсів відносна. Вона пов'язана із сучасним рівнем розвитку науки і техніки. Частина ресурсів може самовідновлюватися за умови раціонального їх використання.
- Одна з головних причин виникнення екологічних та інших катастроф - злидні, які стали у світі звичайним явищем. Слід задовольнити елементарні потреби та дати всім людям можливість досягти добробуту. Без цього сталий розвиток неможливий.
- Необхідно встановити баланс між рівнем життя людей із надмірними грошовими і матеріальними статками та між екологічними можливостями планети.
- Темпи зростання чисельності населення варто узгодити з можливостями географічної оболонки Землі задовольняти потреби людей. [20]

Сталий розвиток є універсальною ідеєю, яка може знайти застосування як міжнародні організації та уряди, так і місцевий бізнес та навіть приватні особи. Зусилля окремих людей чи підприємств можуть значно сприяти досягненню цілей сталого розвитку. Сьогодні низка великих виробників вже підтримують цю концепцію та також будують свої стратегії відповідно до неї.

У науковій роботі док. Д. В. Кушнір, док. Ю. С. Тучковенко «Моделювання мінливості гідрологічних характеристик водойми Сасик за різних варіантів її функціонування». Було розроблено моделі Delft3D FM, які свідчать про можливість її застосування для вивчення різних гідрологічних аспектів та наслідків повернення водойми до природного статусу морського лиману шляхом відновлення водообміну з морем. На підставі результатів сценарного моделювання за гідрометеорологічних умов 2019 р. було встановлено, що у разі припинення надходження до водойми дунайських вод через канал «Дунай-Сасик» та встановлення постійного протягом року водообміну водойми з морем через штучний з'єднувальний канал «море-лиман» шириною 100 м і глибиною 1,5 м, час повного водооновлення лиману складе 1 рік і 5 місяців, але стабілізація солоності вод в лимані не відбудеться, тобто в багаторічній перспективі буде відбуватись засолення вод лиману. Проміжок часу з моменту початку

водообміну з морем, протягом якого буде досягнута критична для існування прісноводних видів флори і фауни межа 7- 8 ‰ солоності вод в лимані, становить для південної частини лиману приблизно 4 місяці, а для північної – 5,5 місяця. Після цього почнеться формування морської екосистеми водоймища. Разом з тим, в роботі показано, що стабілізація солоності вод в лимані в другий рік моделювання може бути досягнута у разі забезпечення надходження дунайських вод до лиману протягом періоду, коли відмітки рівня води в р. Дунай значно перевищували відмітки рівня води в лимані (травень-липень 2019 р.). Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні, на підставі результатів чисельного моделювання, ефективності заходів щодо збільшення ширини з'єднувального каналу до 300 м та його поглиблення до 2 м. Як альтернативний варіант – створення 2 штучних каналів шириною 100-150 м на краях пересипу. [32]

У роботі В.М. Титар, М.Є. Жмуд, О.М. Волошкевич «Екологічні проблеми Дунайського біосферного заповідника та завдання менеджменту й ренатулізації водно-болотних угідь» Було окреслено коло екологічних проблем Дунайського біосферного заповідника та окремих його функціональних зон, серед яких першочергове місце посідають цінні водно-болотні угіддя. Заповідник вперше на Україні розробив і реалізує План управління (менеджменту) заповідною територією. Згідно Плану та вимог діючого законодавства заповідник здійснює комплекс заходів щодо збереження біорізноманіття в поєднанні з раціональним використанням природних ресурсів та ренатуралізацією угідь, визначивши пріоритетним Стенцівсько-Жебриянські плавні. Також у роботі було проаналізовано європейський досвід (Vjork, 1992) відновлення водойм, що заросли в результаті евтрофікації навколишнього середовища, та прийдено до висновку про те, що якнайповніше екологічних цілей в СЖП можна досягти за допомогою добре відпрацьованих в Західній Європі машинних технологій. Але вартість таких робіт дуже висока, вимірюється мільйонами доларів. З огляду на малу реальність застосування подібних технологій, насамперед через дорожнечу

відповідної техніки (амфібії, болотні комбайни тощо), надії на відновлення СЖП покладаються на:

а) інтенсифікацію щорічної водозміни;

б) мінералізацію органіки за рахунок зниження рівня води в СЖП до розкриття донних відкладів, що може відбутися у разі літнього обсихання плавнів, як це спостерігалось раніше;

в) їх випалювання. [33]

У науковій статті М.Є. Романчук, к. геогр. н, доц., О.С. Лященко, «Особливості гідрологічного режиму р. Дунай на ділянці м. Рені – м. Вилкове» розглядається гідрологічний режим р. Дунай з 1960 по 2010 рр. по 3-х постах спостереження: м. Рені, м. Ізмаїл, м. Вилкове, аналізуються хронологічні зміни середніх річних витрат води та внутрішньорічний розподіл стоку. З метою з'ясування характеру багаторічних коливань стоку побудовані різницевоінтегральні криві; розраховані за методом моментів коефіцієнти варіації C_v і співвідношення C_s / C_v та встановлені регіональні особливості гідрологічного режиму. Результати які було викладено у роботі можуть використати безпосередньо при розрахунку характеристик місячного стоку різної ймовірності перевищення у межах нижньої течії р. Дунай. [34]

У статті кандидата геологічних наук, доцента Федорончука Н.О. «Екогеологічні екскурсії в гирлах річок північно-західного Причорномор'я. Дельта Дунаю» Показано науково-популярну інформацію геологічного, географічного та геоекологічного характеру, орієнтована на широке коло туристів, гідів, які проводять екскурсії в дельті Дунаю, студентів та дослідників, що займаються проблемами усть річок та морських узбереж. Відображено характеристику річки Дунай та її дельти, показані процеси мінливості дельти та морських берегів, деякі аспекти формування дельтових відкладень, показано ступінь антропогенного впливу на річку та її дельту. Також тут детально описано найбільш гостру проблему нижнього Дунаю якою є органічне забруднення. Велика кількість органічних речовин, зокрема азот та фосфор, потрапляє в дунайські води з неочищеними стоками великих міст з багатомільйонним

населенням, розташованих на Дунаї. Деякі з європейських столиць не мають потужних очисних споруд, і неочищені або слабо очищені продукти життєдіяльності великих міст просто скидаються в Дунай. Біогенному забрудненню також сприяє використання на полях добрив, наявність по берегах тваринницьких комплексів, ферм без достатнього очищення стоків. Найбільш забрудненими в басейні є невеликі притоки, багато з яких перетворені на стічні канали. Щорічні обсяги потрапляння в Дунай азоту і фосфору досягають відповідно 250 і 50 тисяч тон. Небезпека органічного забруднення полягає в тому, що надмірний вміст біогенних речовин призводить до бурхливого росту дрібних водоростей, які, відмираючи, поглинають багато кисню. Вода починає цвісти, внаслідок з'являються замори. Нестача кисню у воді в свою чергу призводить до загибелі водних організмів, до зниження біорізноманіття, зникають цінні види риб, раки, вода стає непридатною до споживання. Населення дельти відчуває на собі забруднення ріки по всій її протяжності, але змушене використовувати дунайську воду як питну. [66]

У статті О.Г. Кулібабін, к.т.н. «Розрахункові відмітки захисних споруд (на ділянці р. Дунай від м.Рені до м.Вилкове)» У роботі було проаналізовано ймовірність максимального підняття води у р. Дунай, вивчено повінь яка сталася 1969 року і була найбільш руйнівною для міста Вилкове. наведені розрахункові величини рівня води р. Дунай забезпеченістю $P=1\%$ з урахуванням льодових явищ і вітрових нагонів, які покладені в основу розрахунків з визначення підвищення гребеня захисних дамб вздовж Українського берега р. Дунай над рівнем горизонту високих вод. Завдяки цій роботі я зможу визначити максимально можливий рівень підтоплення міста та околиць, розробити заходи по мінімізації при настанні надзвичайної ситуації.[67]

У статті Ніцета Ю. Б. «Особливості будівництва старовірів Одещини (на прикладі липован с. Приморське Килійського району)», на прикладі села Приморське яке розташовано на півдні України, йдеться про рівень збереження етнічних рис та їх зміну в інонаціональному оточенні, а також відображення в архітектурі житла процесів культурнопобутового зближення. Під час роботи над

даною темою автором були досліджені основні фактори, що вплинули на будівництво липован у цій місцевості. Автор додержується думки, що перші мешканці прибули з Архангельської та Олонецької губерній. Потім вже село "поростало" все новими і новими мешканцями з різних сіл центральних та південних районів імперії. Тому на прикладі Приморського ми бачимо цікавий приклад поєднання південних будівельних засобів і технік з мотивами північної Імперії. [68]

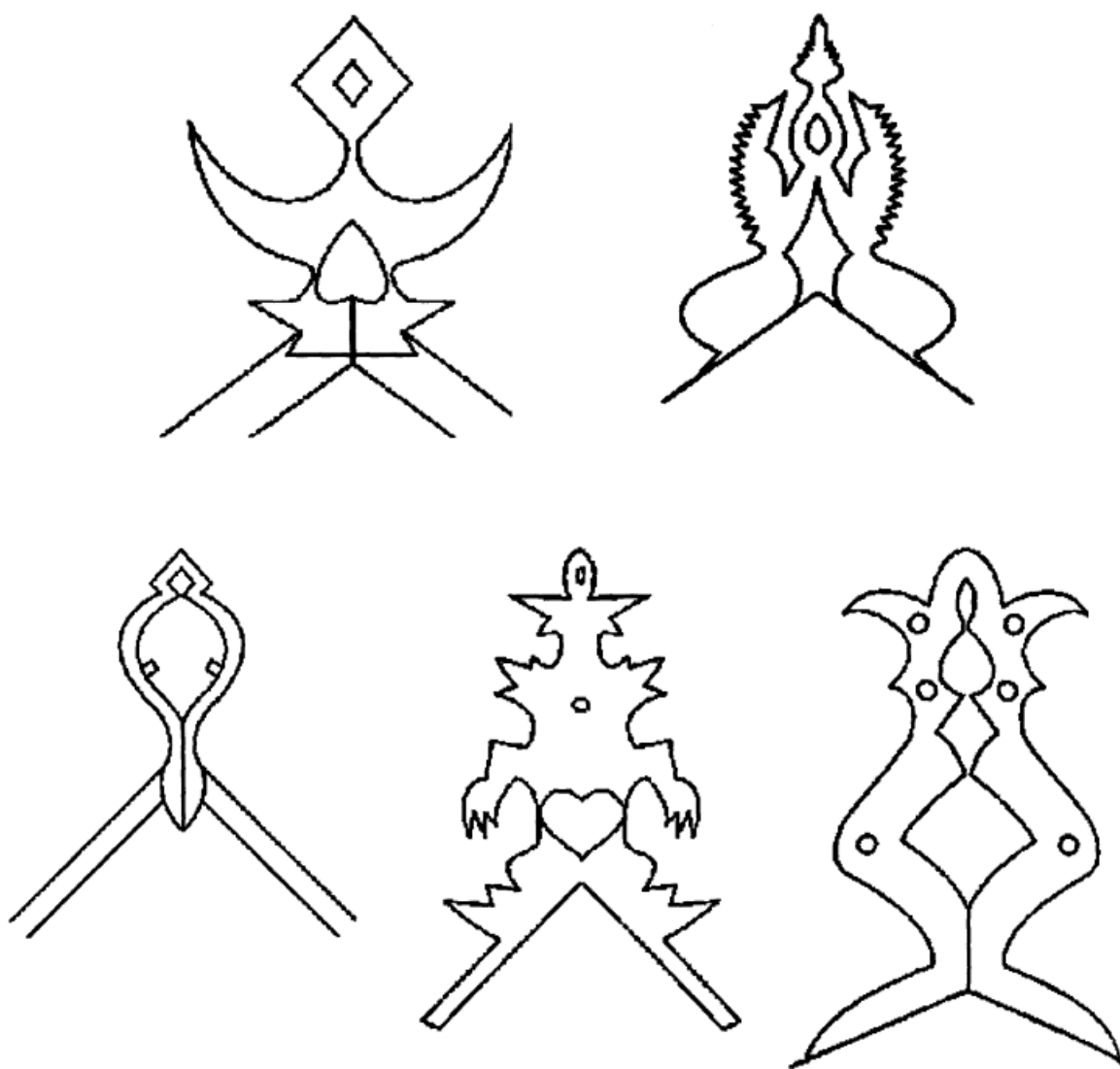

Рис.1.1.3. Різновиди фестонів на дахах житлових будинків (поділення на групи за формою). [68]

У дисертації Іванової Н.О. «Гідрологічні чинники формування екологічного стану водосховища Сасик» Детально проаналізовано стан озера

Сасик та описано пропозиція з його покращення та реорганізації. Зокрема перетворення каналу Дунай-Сасик у судохідний. У роботі запропоновано вдвічі розширити канал, який зараз становить 60-90м, використавши вибраний матеріал для створення ґрунтової основи дамби аванпорту. Також канал необхідно буде поглибити для досягнення проектної глибини 8,4 м. В такому випадку площа водної поверхні збільшиться до 2,24 км², об'єм – до 18,8 млн м³. В південному районі водосховища необхідно буде відокремити прибережну акваторію площею приблизно 14,2 км². Наразі тут її середня глибина становить менше 1 м. Тому необхідно буде провести днопоглиблювальні роботи для збільшення середньої глибини акваторії приблизно до 6,8 м. Прибережну частину 232 акваторії доцільно буде закріпити та використовувати в якості марини для стоянки яхт та катерів. Дамбу висотою до 2 м над рівнем водної поверхні (в цілому до 10 м) доцільно буде створювати з матеріалу, отриманого зокрема після днопоглиблювальних робіт, закріпивши її екраном. З боку водосховища слід очікувати активного руйнування дамби, тому можна запроектувати штучні пляжі з використанням черепашнику з даної території. Для поєднання аванпорту з морем в пересипу доцільно створити укріплений канал шириною 500-800 м, а також в Жебріянській бухті побудувати насипну дамбу-хвилеріз довжиною до 1-1,5 км для зменшення занесення підходу для суден. Також тут мають бути проведені днопоглиблювальні роботи. [69]

У дисертації Войко Н.Ю. «Архітектурно-планувальне перетворення районів садибної забудови в містах України» зокрема описано основні засоби планувальної організації та принципи комплексної реконструкції районів садибної забудови, виходячи з динамічних, соціально-економічних процесів, які відбуваються у суспільстві, визначають загальні вимоги до реконструкції цих районів та методи їх перетворення, до яких відносяться:

– формування раціональної планувальної структури, завдяки диференціації типів забудови та будівельного використання території в зонах з відмінною містобудівною якістю; прийняття доцільного співвідношення та

розміщення функціональних елементів, і ступеня будівельного використання конкретних ділянок;

– формування структурних одиниць та встановлення нормативних параметрів залежить від розмірів міста, містобудівних умов, забезпечення соціального комфорту та економічних можливостей міста;

– диференційований підхід при вдосконаленні функціонально-планувальної організації до кожної типологічної групи районів у відповідності з вимогами до них;

– реконструкція забудови на підставі просторово-планувального каркасу методом пломбування;

– формування мережі обслуговування, виходячи з принципу компенсаційного нормування на підставі рядових та опорних центрів. [39]

У науковій праці Ю. І. Гайко, Т. В. Жидкова, Т. М. Апатенко та ін. «Проблеми та перспективи розвитку житлової забудови в умовах комплексної реконструкції міста» Було надано оцінку житлових територій з урахуванням їх місця розташування в плані, планувальним ознаками, щільності забудови та питомій вазі будівель опорного житлового фонду. Проаналізовано світову практику використання різних методів реконструкції міських територій. Серед яких було виділено:

1) саме реконструкція: – зі збереженням функцій (збереження історичного середовища – реновація) або зі зміною функцій;

2) реставрація: консервація пам'яток, реставрація або відновлення втрачених елементів пам'яток, в випадку унікальних споруд відродження цілком втрачених пам'яток;

3) санація: оздоровлення житлового середовища, зокрема винесення з території промислових підприємств або їхнє перепрофілювання;

4) розущільнення забудови: повне знесення старих, морально і фізично застарілих житлових будинків або окремих частин будівель і хвильове переселення мешканців у новозбудовані будинки; пересування будівель, що мають архітектурно-історичну цінність, із подальшою реставрацією;

5) ущільнення забудови: надбудова двох-чотирьох поверхів існуючих будівель, будівництво точкових багатоповерхових будинків, освоєння підземного простору шляхом зведення заглиблених будівель; збереження житлового фонду з пристроєм багатоповерхових вставок у поєднанні з надбудовою та прибудовою житлових будинків;

6) поліпшення зовнішнього вигляду забудови: реставрація фасаду, косметична обробка, часткова зміна окремих фрагментів фасаду будівлі;

7) ремонт: вибірковий, поточний, капітальний (усунення фізичного зношення завжди поєднують з модернізацією – переплануванням і заміною інженерного обладнання) [41].

Розглянуто типову траєкторію життєвого циклу міста. І. Д. Тургель виокремила декілька основних варіантів довгострокової динаміки соціальноекономічних показників міста. [41]

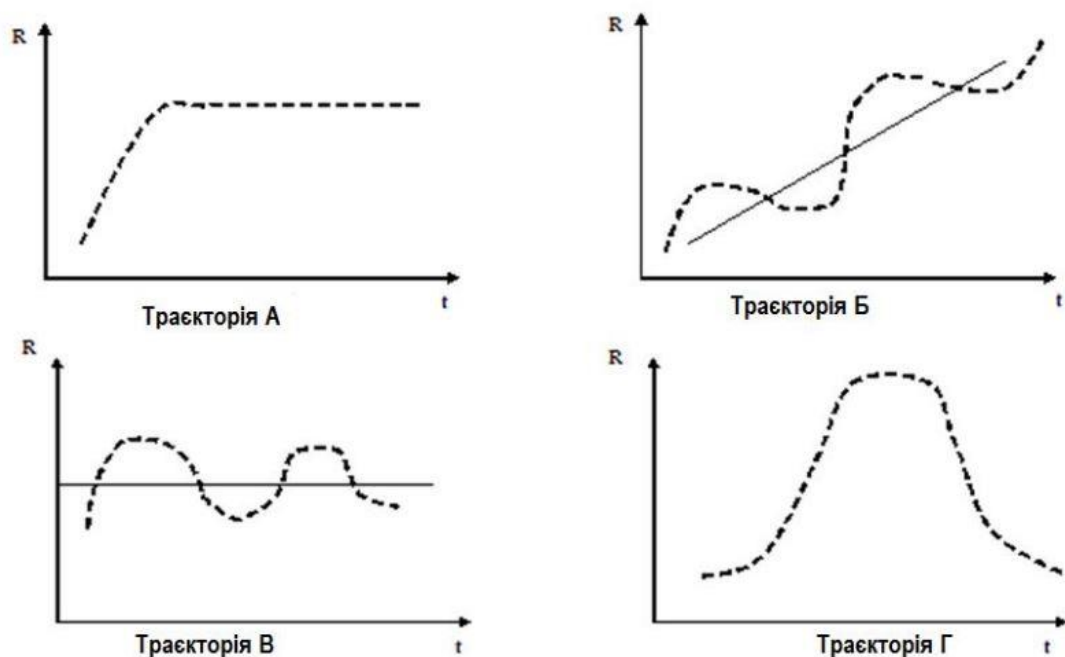

Рис.1.1.4. Траєкторії життєвого циклу міста: R– рівень економічного розвитку; t – час [41]

Траєкторія А, коли за періодом підйому настає стабілізація, властива містам, які стикаються з серйозними обмеженнями ємності зовнішнього ринку для розширення діяльності підприємств і організацій містоутворювального сектора. Інший варіант – міста, масштаби виробничої діяльності яких обмежені

державними економічними або військово-політичними пріоритетами. Після досягнення спочатку запланованих показників рівень їхньої соціально-економічної активності стабілізується, і здебільшого місто функціонує в цих заданих межах[41].

Траєкторія Б характеризується наявністю повторюваних циклів, до того ж кожен цикл забезпечує перехід до нової стадії розвитку. Подібна динаміка найсприятливіша для міста. Вона виникає в тому разі, коли містоутворювальний сектор виявляється здатним сприймати і впроваджувати інновації. При цьому може не відбутися змістовної зміни сфери спеціалізації унаслідок того, що цикл задоволення потреб за допомогою технології може бути значно довшим, ніж життєвий цикл певних продуктів, вироблених підприємствами містоутворюючої групи.

Траєкторія В характеризується наявністю повторного циклу, коли за первісним підйомом настає ще один, менш виражений, а потім настає фаза стабілізації. Далі сплески економічної активності міста можуть повторюватися, але вони не призводять до переходу на нову стадію розвитку. Подібна ситуація виникає, наприклад, якщо існує стабільний попит на продукцію галузі спеціалізації міського поселення, зміни якого пояснюються поточними коливаннями економічної кон'юнктури, що дає змогу містоутворювальним підприємствам вести пасивну політику, не використовуючи ендогенні фактори розвитку. Траєкторія з повторними коливаннями може зустрічатися у міст із практично будь-якою господарською спеціалізацією.

Траєкторія Г характеризується досить вираженими періодами розквіту і занепаду. Це найбільш несприятлива форма динаміки міського розвитку. Вона зустрічається в ситуаціях, коли суспільні потреби, що стимулювали появу міста, не є довгостроковими. З позиції господарської спеціалізації, подібна траєкторія життєвого циклу спостерігається у міст, де містоутворювальні підприємства пов'язані з розробленням і освоєнням природних ресурсів (гірничодобувна, лісова промисловість). До того ж у найскладнішій ситуації опиняються тут саме мономіста гірничодобувного профілю, оскільки відновлення мінерально-

сировинних ресурсів неможливо навіть на дуже тривалих проміжках часу, унаслідок чого вже на стадії проектування населеного пункту повинні враховуватися можливості диверсифікації економічної структури, щоб до моменту вичерпання запасів корисних копалин існували альтернативні сфери прикладання праці для населення міста.

Таким чином, саме завершення життєвого циклу зовнішньої функціональної спеціалізації, що сформувалася в місті, є критичним моментом із позиції визначення подальших перспектив міського розвитку. Перехід і перебіг завершального етапу життєвого циклу буде відрізнятися істотною специфікою у міст різного розміру, що діють у різних природно-кліматичних умовах, з різними видами господарської спеціалізації. Водночас цілі розроблення політики реабілітації міст, що вичерпали колишній вид зовнішньої спеціалізації, настійно потребують обґрунтування як загальних теоретико-методологічних положень, що визначають закономірності функціонування міст на завершальній стадії життєвого циклу, так і конкретних методичних рекомендацій і практичних рішень з відродження різноманітних типів міських поселень, які утворюють сучасну систему міського розселення[41].

У дисертації Топал С.С. «Принципи і методи гуманізації житлового середовища історичних міст причорномор'я України на прикладі міста Одеса» Розглядається функціонально-планувальна та соціально-планувальна організація зон житлової забудови для розробки стратегії вдосконалення житлового середовища з метою його гуманізації (рис. 1.1.5) [40].

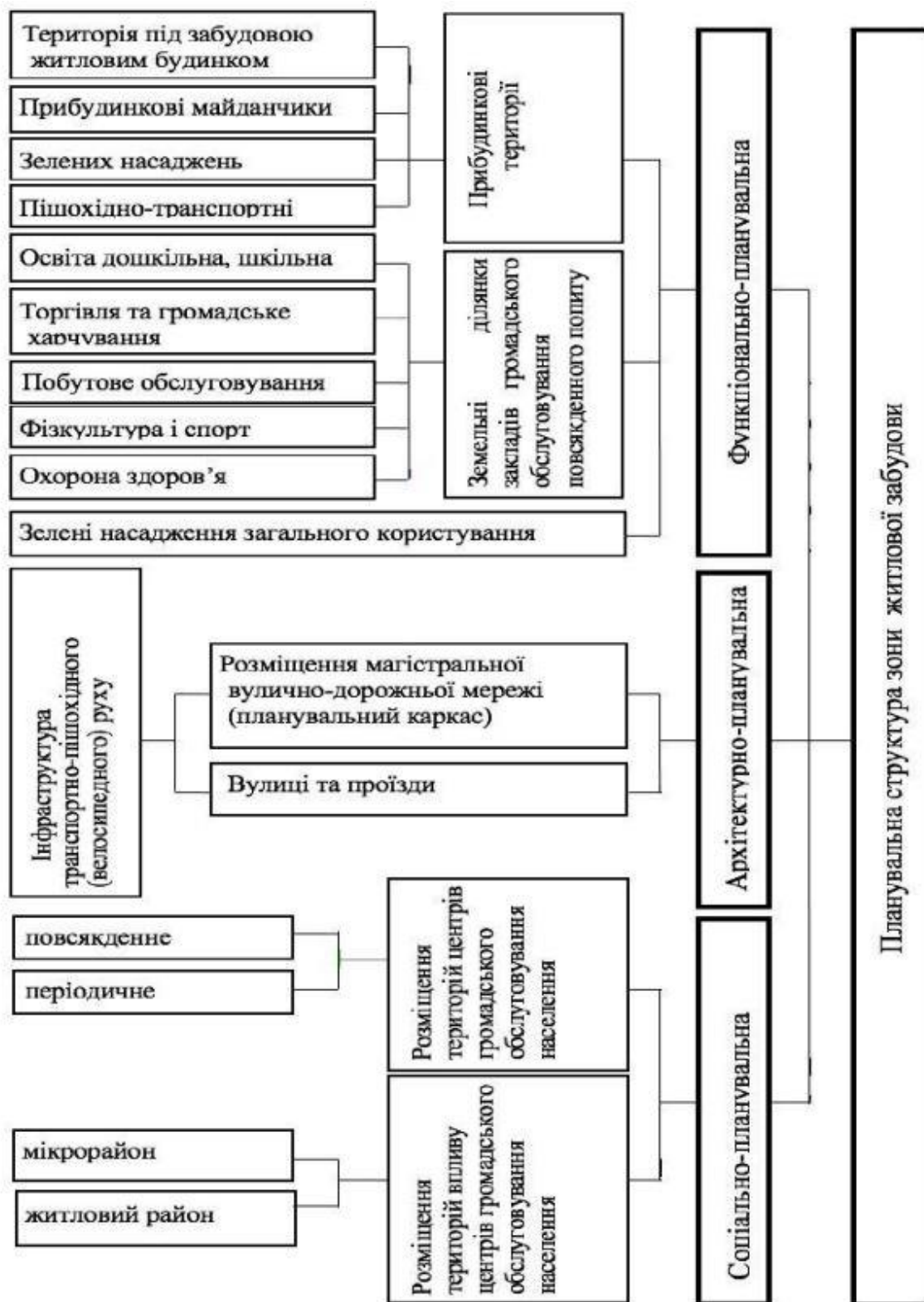

Рис. 1.1.5. Схема планувальної організації зон житлової забудови [40]

На рівні житлової групи, мікрорайону та житлового району формується житлове середовище, соціально-планувальна структура якого зв'язана із зонуванням та планувальною структурою населеного пункту в цілому з

урахуванням містобудівних і природних особливостей території. При цьому необхідно передбачати взаємозалежне розміщення житлових будинків, громадських будівель і споруд, вулично-дорожньої мережі, озелених територій загального користування, а також інших об'єктів, розміщення яких допускається на території житлових зон. Планування мікрорайонів, житлових районів значним чином визначається взаємним розміщенням житлових і громадських зон, територій відпочинку та організацією зв'язків між ними. Зонам житлової забудови властива комплексність організації – обов'язковість формування повноцінного житлового середовища, що відповідає санітарно-гігієнічним, соціально-функціональним і архітектурно-естетичним вимогам та забезпечене всіма видами сучасного культурно-побутового обслуговування – важливим факторам гуманізації[40].

У роботі детально розглядається житловий простір, який є складною структурою матеріально-предметного середовища, функціональний зміст якого визначається диференціацією потреб за функціональною ознакою. Сучасний прибудинковий простір виконує цілий ряд функцій. Перш за все це забезпечення життєвих функцій організму – зниження несприятливого впливу навколишнього зовнішнього середовища, як природнокліматичного (забезпечення умов аерації, інсоляції, ...), так і антропогенного (шум, забруднення), захист від небажаних соціальних контактів. Забезпечення господарсько-побутових процесів життєдіяльності включає видаління сміття, догляд за речами, тощо. Фізичний розвиток індивідуума передбачає можливості руху, зростання, відновлення фізіологічних функцій організму (відпочинок, профілактика). Соціальне становлення та розвиток особистості включає спілкування, виховання, навчання, аматорські заняття, громадську діяльність, тощо. Частота прояву тих чи інших потреб в процесі життєдіяльності лежить в основі планувальної організації прибудинкового простору, саме вона визначає радіуси розміщення функціонально-планувальних елементів, час доступності до них (рис. 1.1.6.) [40].

провінція Оверейсел. Розділене каналами на три великі райони, які меншими каналами розділені на вулиці. Центральний канал села називається «Binnenpad» (Внутрішня доріжка).

У Гітгорні є 176 мостів, які усі є приватною власністю. Загальна довжина каналів, глибина яких не перевищує 0,7 метра, у селі складає близько 7,5 км.

Ще донедавна по селу можна було пересуватися тільки по воді, завдяки чому село відоме також як «Північна Венеція» або «Нідерландська Венеція». Тільки у 1990-х роках була прокладено велосипедну доріжку. Велику популярність та знаменитість село завдячує Берту Хаанстра, який у 1958 році дебютував у фільмі «Фанфари в Гітхорні» про два ворогуючих духових оркестри у вигаданому селі Лагервіде. Після виходу фільму «Фанфари» (який подивилися 2,6 мільйона людей) різко зріс туризм. Це стало основним джерелом доходу. З 1970-х років приїжджали і іноземні туристи, особливо з сусідніх країн Німеччини та Бельгії. Листовий очерет використовувався до 1966 року як покриття для цибулинних полів і забезпечував фермерам Гітерсе прибуток. Після 1966 року для цього використовували соломку. Човняри зникли з села. Ферми були переобладнані на будинки і населені людьми з інших країн. Землі човнярів поступово переходять у володіння Natuurmonumenten, які будують великий заповідник De Wieden в регіоні навколо У 2005 році одна з туристичних компаній Нідерландів відкрила офіс у Пекіні, щоб залучити китайських туристів до Нідерландів. Власники готелів успішно рекламувала село серед китайського середнього класу, що розвивається і все більш багатіє через мальовничі зображення солом'яних фермерських будинків, пантів та інших місць села. Ессельбрюгге найняв китайсько-голландську жінку для обслуговування туристів їхньою мовою. Також була розпочата кампанія з метою залучення арабських туристів з Бахрейну та Дубая для подальшого продовження туристичного сезону. За оцінками, у 2020 році до Гітхорна приїжджатимуть від 1 до 1,5 мільйона туристів на рік [21][22][23]. Гітхорн є гарним прикладом для наслідування у сфері розвитку туризму який можна використати для міста Вилкове.

Рис. 1.2.1. Гітгорн [24]

2. Гонконгський парк водно-болотних угідь Wetland Park (рис. 1.2.2)

Гонконгський Wetland Park було засновано у 2006 р. Цей 60-гектарний водно-болотний заповідник розташований у північно-західних нових територіях. Місто, що містить прісноводні болота, мангрові ліси, сад метеликів та огороження крокодила, це прекрасне місце для дітей, щоб вони могли спостерігати і дізнатись про важливість збереження водно-болотних угідь і як водно-болотні угіддя підтримують біорізноманіття.

Парк також включає в себе платформу для спостереження за птахами, яка обладнана телескопами і найкраще відвідана взимку, протягом якої мігруючі птахи з півночі (включаючи багато зникаючих видів) пасуть до водно-болотних угідь.

Цей парк розташований на півночі району Тін-Шуй-Вай, Нові Території. Землі заповідника були призначені для створення екологічно чистої зони, щоб відновити водно-болотні угіддя, втрачені в процесі урбанізації місцевих територій. У 1998 році департамент сільського господарства та рибальства, а також Гонконзька Асоціація Туристів провели дослідження про доцільність створення в Тін-Шуй-Вай водно-болотних угідь, після чого обидві організації дійшли висновку, що парк таки має з'явитися на карті. Однак, незважаючи на надання територіям статусу парку, тут, як і раніше, існують суворі правила, яких повинні дотримуватися всі відвідувачі заповідника, щоб зберегти його в

недоторканому вигляді для наступних поколінь. На сьогоднішній день парк водно-болотних угідь Гонконгу став однією з головних визначних пам'яток району, і він має навчальну та туристичну цінність для країни. Показати менше Заповідник поділений на дві тематичні зони – «Інтерактивний світ водно-болотних угідь», загальна площа якої становить 10 000 м² та «Водно-болотні угіддя для диких тварин» з розміром понад 60 гектарів. Інтерактивний світ водно-болотних угідь у свою чергу складається з п'яти виставкових галерей, сувенірних магазинів, їдальні, критої ігрової зони та ресурсних центрів. Виставкові галереї мають різні тематики та демонструють своїм гостям важливість водно-болотних угідь у галузі біорізноманіття, цивілізації та збереження природи. Резерв водно-болотних угідь включає техногенну область і місце існування, призначену для водоплавних птахів та інших диких тварин. У зоні штучних водно-болотних угідь ви можете побачити різних риб, водоплавних птахів та багато інших цікавих живих істот. У парку водно-болотних угідь Гонконгу особливо приділяють увагу охороні навколишнього середовища. За допомогою різних значущих виставок ви можете дізнатися багато нової інформації про водно-болотні угіддя та їх захист. У той же час, красиві пейзажі парку подарують вам море задоволення і незабутніх моментів. У заповіднику працює безліч волонтерів, які беруть участь у захисті місцевих територій та пропагують охорону навколишнього середовища у суспільстві [25].

Керівництво заповіднику склало перелік того що можна побачити тут, серед іншого є:

1. Спостереження за Пуй-Пуй, крокодилом у її «природному» середовищі;
2. Милуватись птахами парку;
3. Відвідати виставку, галереї;
4. Відвідати криті болота;
5. Спостерігати за різними тваринами парку;
6. Побути в оточенні метеликів у парку метеликів.

Рис. 1.2.2. Гонконгський Wetland Park [25]

3. Сіднейський парк водно-болотних угідь (рис. 1.2.3)

Сіднейський парк, який межує з передмістями Сент-Пітерс, Ньютаун, Олександрія та Ерскіневілл, може похвалитися більш ніж 40 гектарами пагорбів і водно-болотних угідь. У центрі парку є складна водна схема, яка щорічно спрямовує близько 85 мільйонів літрів зливової води для очищення та повторного використання. Проект повторного використання води був замовлений містом Сідней і розроблений у 2015 році Turf Design Studio. Крім того, що він неймовірно практичний на екологічному рівні, розумний естетичний дизайн зробив його прекрасним міським оазисом для мешканців. Також архітекторам вдалося зберегти місцевість проживання тварин – на водно-болотних угіддях зараз найбільша популяція місцевих видів птахів у місцевості. Його описували як «безшовний перетин дизайну, мистецтва, науки та екології» [29].

Рис. 1.2.3. Сіднейський Wetland Park [29]

4. Забудова національного парку Сісі (рис. 1.2.4.)

Сісі, національний водно-болотний парк, розташований на околиці Ханчжоу, є забудованим ландшафтом і територією природи, яка формувалася людиною понад тисячу років. Усюдисущий зв'язок між ландшафтом, архітектурою та водою є ключем до атмосфери Сісі. Ця атмосфера була інтегрована в новобудову багатоквартирних будинків. Створили цей проект архітектори Девіда Чіпперфілда та Саймон Менгес. Житлові будинки оточує водний сад, який, як посилення на водно-болотний парк, є переважно диким ландшафтом. На відміну від цього зеленого оточення, будівлі виглядають як темні кам'яні об'єми, вбудовані у водний сад. Вони, як це характерно для сіл у Сісі, розміщені на кам'яному цоколі, який сидить у воді. Цей плінтус утворює основу сільської групи з різними рівнями, стінами та балюстрадами, створюючи послідовність зовнішніх просторів, які забезпечують доступ до будівель. Інтер'єри характеризуються плаваючими просторами. Вікна на висоту кімнати забезпечують природне освітлення та вид на водний сад.

Рис. 1.2.4. Забудова національного парку Сісі [26]

5. Shell House на Чорному морі (рис. 1.2.5.)

Shell House – це дивовижні будиночки-черепашки на березі Чорного моря. Цей проект, ще знаходиться на стадії розробки. Його заплановано реалізувати у селищі Коблево, це місце відоме не тільки однойменним виноробним заводом, це також сучасний курорт який любляють мешканці України, та його знають за межами країни. Влітку бази відпочинку, гостьові будинки, пансіонати наповнюються шумом та відпочиваючими, які бажають відновити сили на Чорноморському узбережжі. Вілли, кемпінги, шале, апартаменти представлені в місті на будь-який смак. Але те, що Shell House здивує, зрозуміло вже зараз навіть на початковому етапі створення сімейного центру. Одеська архітектурна компанія K&V Partners є творцем цих будиночків-черепашок, вона ж втілюватиме проект у життя. Shell House планують побудувати до 2023 року. Головна особливість комплексу – це креативний підхід до форми споруд, а також

використання натуральних матеріалів для створення Shell House. Будинки виконані у формі раковин мідій - молюсків, які часто зустрічаються в цій місцевості. Архітектори постаралися внести в проект максимальну схожість із двостулковим будиночком морських представників. При цьому зробивши простір затишним, комфортним для якісного відпочинку. Будинки будуть виконані з дерева, як зовні, так і всередині. Кожен будинок розрахований на сімейні пари, а також компанії з чотирьох і більше людей. Природне оздоблення створить ефект єднання з навколишнім середовищем, а територія комплексу доповнить це відчуття. Дуже незвичайно провести відпустку в будиночку-черепашці, ще й в оточенні доглянутих природних красот Миколаївської області. Загальна площа, що відведена під центр відпочинку, становить 6700 квадратних метрів. Незважаючи на близькість до морської берегової лінії, на території заплановані басейни. Зона біля кожного будиночка-черепашки буде оформлена рослинами типовими для цього та інших регіонів України. Акцент переважно на пшенично-степові відтінки, що створить особливу атмосферу ландшафтного оформлення комплексу. На перший погляд простори будинків здаються невеликими, з нестачею вікон та світла. Але це оманливе відчуття. Просторі дворівневі апартаменти включатимуть все необхідне, а великі вікна цікаво вписані в бічне та верхній простір будівель. Також будинки центру сімейного відпочинку можливо розташувати балкони, на яких можна випити кави та милуватися краєвидами. Увечері Shell House прикрасить оригінальне підсвічування, яке зробить територію затишною, трохи нагадує футуристичний об'єкт. Така база відпочинку навряд чи залишить байдужою – дуже незвично, сучасно, екологічно та просто красиво [27].

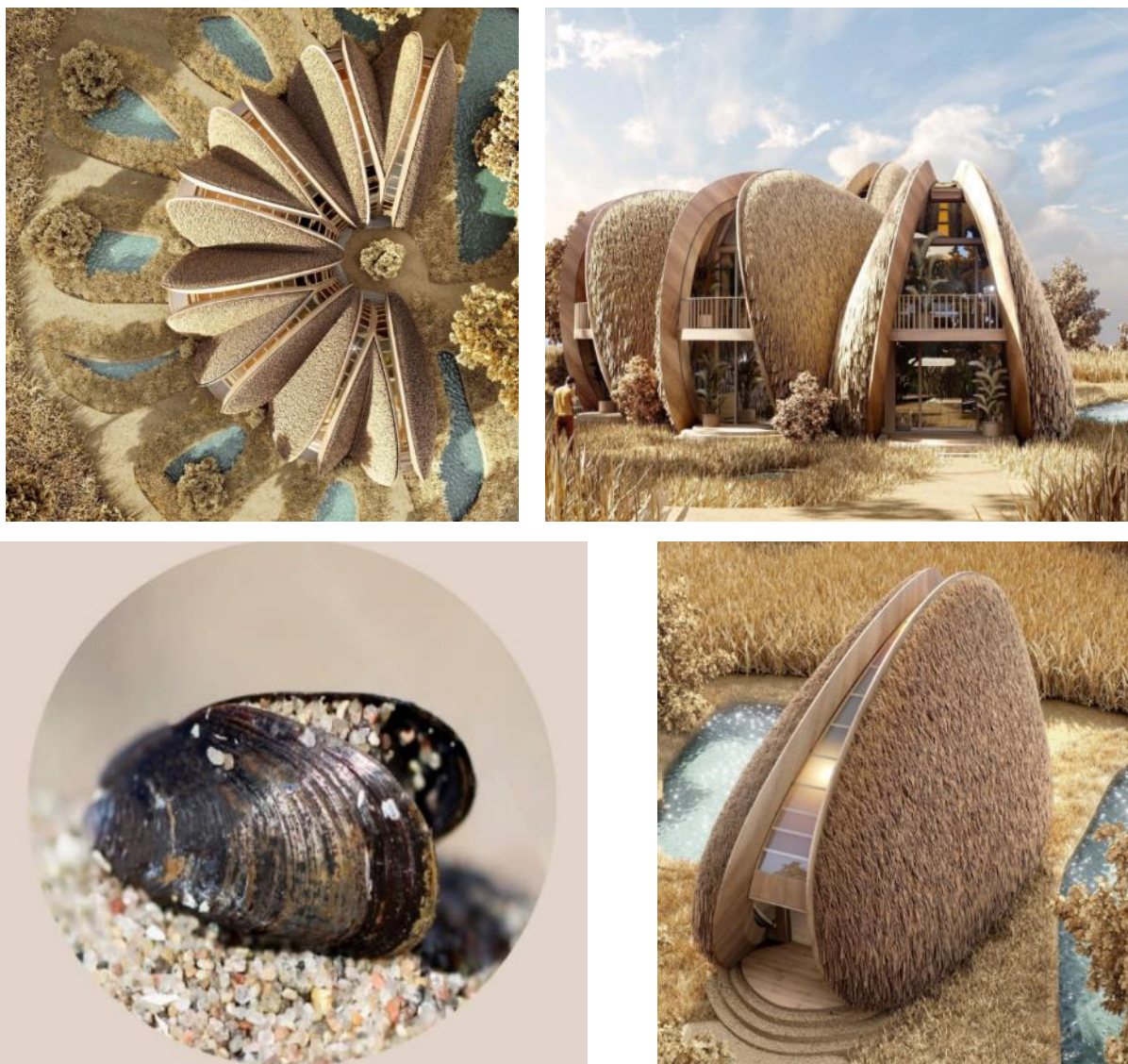

Рис. 1.2.5. Shell House на Чорному морі [27]

6. Номери для човнів на річці Фучунь (рис. 1.2.6.)

Архітектори: The Design Institute of Landscape and Architecture China Academy of Art

Розташування: Mei Cheng Da Dao, Jiande Shi, Hangzhou Shi, Zhejiang Sheng, Китай

Площа: 265,0 м²

Рік проекту: 2018

Цей проект є дизайном групи кімнат для човнів для курорту Fuchun New Century Wonderland Resort в Ханчжоу. Курорт розташований на березі річки Фучунь у місті Цзяньде. Його розташування знаходиться приблизно в 5 км на

схід від стародавнього міста Мейчен. Номери для човнів «плавають» на західному березі озера, де курорт займає площу 30 га. Концепція та форма «кімнати для човнів» сягають місцевих соціальних звичаїв. Протягом кількох сотень років між ранньою династією Мін і середньою Цин, водне плем'я, а саме «дев'ять сімей рибалок», проживало на березі річки і створило унікальну культуру життя на човнах. П'ять кімнат для човнів лежать серед дерев, а дві третини їхнього тіла пливуть над озером, демонструючи витончений і кмітливий вигляд. В даний час кімната на човні використовується як готельний номер, щоб забезпечити унікальний досвід проживання. Він займає площу 50 квадратних метрів, а його передпокій біля входу та умивальник спроектовані на його хвості на березі. Посередині кімнати на даху встановлюється мансардне вікно. Його можуть взяти гості всередині кімнати як вікно, щоб насолоджуватися небом, сонячним світлом, тінню дерев. Іноді, хоча це, вони також можуть побачити птаха, що летить над дахом. У носі кімнати ціла стіна французьких вікон. Через ці вікна гості можуть насолоджуватися широким простором туманних вод. Вони можуть стояти на його великому балконі, що тягнеться над озером, і спиратися на поруччя, щоб здалеку дивитися на низькі дерева під небом, на чисту воду і місяць, коли настає ніч. Приміщення для човна спроектовано з дерев'яною конструкцією, щоб задовольнити умови на місці та успадкувати традиційний тент того ж походження. Елементи конструкції збираються на заводі і збираються на місці. Основна частина човнового приміщення підтримується за допомогою сталевих труб, закріплених на дні озера. Будівельний майданчик вільний від мокрих робіт і не утворює пилу. Спосіб будівництва чистий, простий та ефективний, і це найкращий спосіб захистити екологічне середовище. Вся конструкція човна має форму арки і об'єднана чотирма групами тришарнірних дерев'яних арочних балок через п'ять круглих колод. Кожна група тришарнірних арок підіймається і з'єднується двома симетричними напіварками з лівого та правого боку відповідно. Кожна напіварка зібрана через двосантиметрові клеєні арочні балки з жовтої ялиці з Північної Америки. Невеликий з'єднання у верхній частині арки дійсно відображає особливість стикового з'єднання конструкції

арки. Використовуючи арку з трьома шарнірами, деревина позбавляється від надмірного напруження через надмірний вигин. Вся покрівельна система залишається в межах ширини арочних прогонів. Всередині системи підвісні панелі з червоного кедра забезпечують текстуру та міцність оригінальної деревини за допомогою лаку на водному розчині. Його поверхня обкладена плиткою з червоного кедра трьох розмірів, злегка хитаючись вгору і назад, що надає природну текстуру. Природна спрямованість простору в арках вносить порядок і ритмічність конструкції. Повну структурну систему, що складається з аркових балок і круглих колод, можна було добре побачити як зсередини, так і зовні. Очевидна структурна логіка та дизайнерський метод спрощення оздоблення розкривають структурну естетику та просторову силу човнової кімнати. Вважається, що південний регіон Чанцзян має найкрасивіші краєвиди в Китаї. Джерело з гори Вулонг зливається, утворюючи озеро Яньчжу. Його поверхня, як дзеркало, відображає арки човнової кімнати і створює спокійний вигляд. Лежачи в ньому гості можуть провести ніч із зоряним небом або шумом дощових крапель. Для гостей це поетичне житло у буденному світі, що вони засинають у такому човні, оточенні блакитною водою [28].

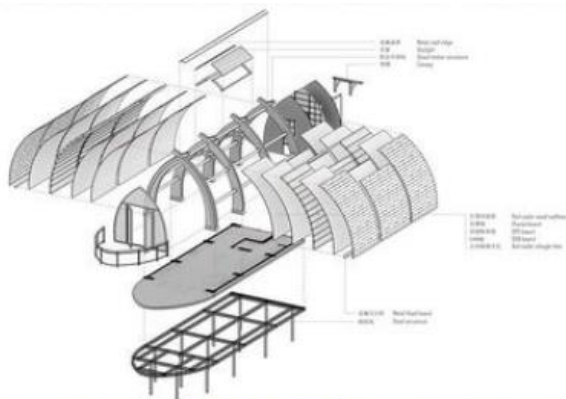

Рис. 1.2.6. Номери для човнів на річці Фучунь [28]

7. Bogor Tubing Coffee у Паміджахані (рис. 1.2.7.)

Bogor Tubing Coffee – це цікаве кафе яке розташовано неподалік Джакарти – столиці Індонезії було відкрито у 2020 році. Його розташування біля скелі робить Корі Tubing унікальною атмосферою горбистої природи, як-от пишні дерева та дуже прохолодний вітерець. З вікон та території відкривається захоплюючий вид на рисові поля шириною приблизно 150 квадратних метрів перед кафе та простори красивої проточної річки Чикулунг, що робить це місце дуже цікавим для відвідувачів. Особливістю також є дерев'яна доріжка вздовж рисових полів, яка створена для відвідувачів, щоб прогулятися, насолоджуючись красивими краєвидами біля каво-тюбінга. Також є дерев'яний притулок з парасолькою, щоб додати атракціону. Є також цікаві місця для фото, такі як гойдалки з фоном рисового поля, яке часто використовується для фотографування туристів. Кав'ярня Tubing Coffee знаходиться в тому ж місці, що й туристична пам'ятка Cikuluwung River Tubing, що збільшує потік туристів сюди. Це місце також цікаве для людей які хочуть пограти на тюбінгу, поїсти гарячу їжу та напої після тюбінга. Тюбінг – це гра через річку. На відміну від рафтингу, який виконується групами з використанням гумових човнів, тюбінг здійснюється окремо за допомогою внутрішньої камери автомобіля. Це кафе має мінімалістичну концепцію серед приголомшливих природних пейзажів. Відвідувачі можуть не лише провести час, а й насолодитися вишуканим меню в ресторані в головній будівлі. Цей ресторан має сучасну концепцію будівлі з поєднанням дерева та каменю. Наявність білих, бежевих і темних візерунків створюють атмосферу всередині ресторану. Туристи також можуть насолодитися їжею та напоями в зоні саунг або в альтанці, обладнаній мішками для квасолі. Вночі атмосфера в цій тюбінговій кав'ярні буде ще красивішою і дуже романтичною.

Кавовий атракціон Богор Тюбінг Кафе та ресторан Корі Tubing, який знаходиться в Паміджахані, має дуже привабливий шарм для відвідувачів. Тут ми описуємо деякі з визначних пам'яток кави в трубці, які люди можуть відчутти, відвідавши це кафе. Кафе дуже красивий природний шарм , першою і

найважливішою принадою цієї трубчастої кави є розташування місця посеред природи, яке надає природний шарм, який освіжає очі. Його розташування в центрі рисового поля також робить туристів з міських районів комфортнішими, насолоджуючись цим видом. На цьому воно не зупиняється, ви можете почути та побачити чистий дзюрчання річки Чикулувунг, тому що вона розташована поруч із цим кафе. Відвідувачі також можуть насолоджуватися кавою біля річки, спостерігаючи прекрасні природні краєвиди, а також різноманітні захоплюючі та складні заняття на річці. У кафе створено різні зон, також туристи можуть посидіти та відпочити у закритій зоні чи на відкритому повітрі. На відкритому повітрі в кав'ярні є лесехан разом із мішком для бобів, що дуже зручно для відпочинку. Є також кілька альтанок зі столами та лавками, розташованими посеред рисових полів для тих із вас, хто хоче бути більш наодинці або у компанії друзів відокремлено. Фотографії, доступні в Instagram Завдяки чарівності природи та концепції місця, яке є досить інстаграмним, не дивно, що багато туристів документують свої дорогоцінні моменти, роблячи селфі чи групі [30].

Рис. 1.2.7. Bogor Tubing Coffee у Паміджахані [30]

8. Qunli Stormwater Wetland Park / Turenscape у Хербіні, Китай (рис. 1.2.8.)

Парк було розроблено архітектурною майстернею Turenscape, Площа парку складає 300000 м². У середині 2009 року Turenscape було доручено спроектувати водно-болотний парк площею 34,2 га прямо в центрі цього нового міста, яке внесено до списку заповідних регіональних водно-болотних угідь. Ділянка з чотирьох сторін оточена дорогами та щільною забудовою. Таким чином, джерела

води в це колишнє водно-болотне угіддя вирізали, і водно-болотне угіддя було під загрозою. Стратегія Turenscape полягала в тому, щоб перетворити вмираючу водно-болотну місцевість у «зелену губку» - міський парк зливових вод, який не тільки врятує зникаюче водно-болотне угіддя, але й надасть різноманітні екосистемні послуги для нової міської громади. Проблеми очевидні: як можна зберегти зникаюче водно-болотне угіддя посеред міста, коли його екологічні та біологічні процеси були відрізані міським контекстом? Як можна спроектувати таку міську екосистему водно-болотних угідь, щоб забезпечити багато екосистем для міста? І який економічний спосіб впоратися з таким великим ландшафтом? Рішення полягало в тому, щоб перетворити водно-болотну місцевість у багатофункціональний парк зливових вод, який збиратиме, фільтруватиме, зберігатиме зливову воду та проникати у водоносний горизонт, водночас будучи продуктивним та забезпечуючи життя, забезпечуючи нові рекреаційні та естетичні враження для міста.

Стратегії проектування багатогранні та багатосарові.

1. Залиште ядро природи в спокої: центральна частина існуючих водно-болотних угідь залишилася незайманою і залишеною в спокої для природного процесу, щоб перейти до сфери еволюції та трансформації.

2. Стратегія вирізання і заповнення для створення зовнішнього кільця. Наступна стратегія полягала в тому, щоб створити намисто з ставків і насипів, що оточують колишнє водно-болотне угіддя, використовуючи просту техніку вирізання та засипання. Це периферійне кільце, що оточує ставок і насип, створює буферну зону для фільтрації та очищення зливової води для основного водно-болотного угіддя, а також привітний ландшафтний фільтр між природою та містом. Злилова вода з новозбудованого міського району збирається в трубу по окружності водно-болотного угіддя, а потім рівномірно викидається у водно-болотні угіддя після фільтрації та відкладення через ставки. У ставках різної глибини вирощують місцеві водно-болотні трави та луки, і починається природний процес еволюції. На насипах різної висоти вирощують гаї аборигенної берези сріблястої (*Betula*), що створює густу лісову обстановку.

3. Доріжка та платформи: на рівні землі, відповідно до форми землі для фільтрації води з відсіканням і наливом, у кільце ставків і насипів вбудована мережа доріжок, що дозволяє відвідувачам прогулятися по лісу. У водоймах встановлюють сидіння, щоб люди могли мати тісний контакт з природою.

4. Верхній шар над природним ландшафтом: набережна з'єднує розкидані кургани, що дає можливість мешканцям навколишніх отримувати враження над водно-болотними угіддями та в навісі. Платформи, павільйони та оглядові вежі встановлені на курганах і з'єднані тротуаром, щоб відвідувачі могли мати віддалені краєвиди та спостерігати за природою в центрі. Завдяки трансформації цього вмираючого водно-болотного угіддя, дощова вода, яка часто викликає повені, тепер стала позитивним екологічним об'єктом у місті. Тепер парк Stormwater внесено до списку національних міських водно-болотних угідь. Цей проект демонструє орієнтовану на екосистемні послуги методологію проектування міських парків і є демонстрацією цього підходу до водного урбанізму [31].

Рис.1.2.8. Qunli Stormwater Wetland Park / Turenscape у Хербіні, Китай [31]

1.3 Фактори та умови проектування сталого розвитку містобудівних об'єктів

Фактори, що впливають на утворення, формування, розвиток та інші процеси містобудівних об'єктів можна поділити на дві великі групи: природні та антропогенні.

До *природних факторів* можна віднести:

- кліматичні умови;
- геологічні умови (типи та види ґрунтів);
- геоморфологічні умови (складність рельєфу);
- водні ресурси (гідрологія, гідрографія);
- мінерально-сировинні ресурси;
- флора;
- фауна.

До *антропогенних факторів* можна віднести:

- транспортна інфраструктура;
- інженерна інфраструктура;
- доступність центрів обслуговування (центри господарської та соціальної активності);
- житловий фонд;
- санітарно-гігієнічні умови;
- історико-культурні цінності, естетичні якості;
- соціально-економічний та демографічний потенціал.

Розглянемо детальніше :

Геометрія рельєфу впливає ступінь придатності території для забудови, сільськогосподарського освоєння і планувальну структуру містобудівного об'єкта. Обумовленість містобудівного рішення геоморфологією зрештою означає досягнення максимального ефекту у створенні біля життєвих функцій при мінімумі сумарних витрат за будівництво і експлуатацію.

Мінерально-сировинні ресурси – активний фактор, що має містоутворюючу та районоутворюючу значення. При розміщенні промисловості

враховується угруповання корисних копалин за видом сировини, її якістю та запасами. Ці умови визначають особливості видобутку та черговість освоєння родовищ, визначають вимоги щодо взаємного розташування родовищ та сельбищних зон.

Поверхневі та підземні води також впливають на містобудівні рішення. Гідрологія та гідрографія визначають територіальну структуру вод ресурсів з точки зору забезпечення ними господарсько-питного та промислового водопостачання, та впливають на умови будівництва: визначають, як і геологію, витрати на інженерну підготовку території і впливають цим на планувальну структуру поселень. Крім того, гідрографія впливає безпосередньо на планування населених місць.

Кліматичні умови становлять найважливіший чинник формування населених місць. Для містобудування найбільш суттєвими характеристиками клімату є: температурний режим (зокрема, тривалість безморозного періоду, перепад температур), вітровий режим, показники вологості повітря, сонячна радіація, показники кількості та характеру опадів. Названі фактори впливають на загальну оцінку території за придатністю для постійного проживання, характер планування та забудови; на сільськогосподарське районування тощо.

Ґрунти оцінюються в першу чергу для сільського господарства, а також за умовами будівництва, для організації зон відпочинку, для розробки систем озеленення населених місць. Досліджуються дані про тип ґрунтів, механічний, мінералогічний та хімічний склад, ступінь зволоження, потужності родючого шару тощо.

Рослинність та тваринний світ – вивчають з погляду оцінки рекреаційних ресурсів території, експлуатаційно-промислових переваг, як об'єкти охорони навколишнього середовища. В оцінці біологічних ресурсів велика увага приділяється їхньому балансу, забезпеченню стійкості природообмінних процесів. У ряді випадків зміна ґрунтів, видового складу рослинної та тваринної світу, що настають у зв'язку з вузькогалузевим плануванням, завдають значної шкоди біологічним ресурсам, призводячи до втрати стійкості природообмінних

процесів й у кінцевому підсумку зниження продуктивності ландшафту. Поряд з оцінкою природних ресурсів території з утилітарно-практичних позицій використання проводиться естетична оцінка природних ландшафтів як важливий фактор їхнього містобудівного освоєння.

Ступінь транспортної служби території оцінюється в районному плануванні зазвичай залежно від віддаленості різних її ділянок від існуючих транспортних мереж, що будуються. На основі оцінки складається схема транспортної обслуговуваності території, з різним рівнем обслуговуваності різними видами транспорту і показується, якою мірою цей рівень відповідає певним вимогам.

Рівень інженерного забезпечення території оцінюється шляхом визначення віддаленості окремих ділянок території від існуючих або що будуються головних споруд, мають певний поріг раціонального приєднання нових споживачів.

«Центральність» або доступність до центрів господарської або соціальної активності. На рівні районного планування оцінка території за цим фактором проводиться шляхом побудови ізохронограм односторонньої та двосторонньої доступності найбільших центрів району. Для міста йдеться про оцінку доступності міського та районних громадських центрів, зон програми, центрів масового відпочинку. Оцінка за доступністю центрів обслуговування – важливий фактор у зонуванні території житлових районів за щільністю забудови.

Оцінка капітальності фонду - важливий фактор оцінки території для умов реконструкції та розвитку міста. Така оцінка дозволяє виявити можливості використання забудови та інженерних мереж, що склалася, а також перспективні витрати на їх реконструкцію.

Санітарно-гігієнічні умови. У процесі аналізу виявляються ступінь забруднення атмосферного повітря, водойм, ґрунтового покриву; ступінь деградації рослинного покриву, показники шумового режиму, визначається їх відношенням до нормативних. Спеціально виділяють та оцінюють такі елементи території: санітарно-захисні зони промислових підприємств, санітарні розриви

зон ймовірного аварійного задимлення, зони самоочисної здатності річки нижче місць скидання стічних вод, охоронні зони господарсько-питних дозаборів, шумові зони вздовж основних транспортних магістралей та в районах аеропортів, потенційні та існуючі заповідники, заказники, ландшафти, що охороняються, та інші охоронні зони.

Історико-культурні та естетичні якості містобудівного середовища. Такий аналіз проводиться як правило, комплексно з оцінкою компонентів природних ландшафтів розглянутих міст. При визначенні цінності історико-культурного спадщини міста велике значення має його історичну та художню своєрідність як щодо числа пам'яток, так і за їхньою унікальністю. При оцінці враховують поряд з окремими будинками елементи міського середовища та планувальну структуру міста. Можливості збереження та використання архітектурно-містобудівної спадщини оцінюють виходячи з сучасних завдань. На основі оцінки приймають рішення щодо режиму охорони та реконструкції, а також за вимогами до нового будівництва на територіях, цінних в історичному та естетичному плані.

Соціально-економічний та демографічний потенціал. Для вирішення питання щодо розміщення виробництва важливо знати трудові ресурси району або міста: чисельність та демографічну структуру населення, його професійно-кваліфікаційні характеристики. Територіальний розподіл трудових ресурсів впливає на розміщення та структуру виробництва, формування територіально-виробничих комплексів.

Не менш суттєвим фактором при розміщенні виробництва є територіальна структура народногосподарського комплексу, що складає його економічний потенціал, а також соціальна інфраструктура. Знання структури та економічного потенціалу господарського комплексу міста чи району розселення дозволяє прийняти обґрунтоване рішення щодо напряму його розвитку з урахуванням вимог виробництва та охорони природного середовища.

Висновки до розділу 1

У роботі було описано поняття сталий розвиток, проаналізовано його цілі та триєдину концепцію. Вивчено наукові роботи які було написано по сталому розвитку та території яку я обрав для опрацювання. Завдяки вивченню наукових робіт та статей я дізнався важливу інформацію по особливостям регіону його проблемам та можливостям які буде враховано під-час розроблення проектної пропозиції.

Було проаналізовано аналоги тих об'єктів які можуть бути розміщені на території ОТГ, окрім того вивчено шляхи їх розвитку. ОТГ має унікальне розташування на території країни, її клімат м'який, переважна частина території належить ДБЗ це дещо обмежує можливості у використанні території але створює унікальні переваги які притаманні лише Вилківській ОТГ тому ті об'єкти які я обрав як аналоги я також нетиповими а деякі унікальними для країни.

Вивчено фактори та умови проектування сталого розвитку містобудівних об'єктів. Головними природніми умовами є: кліматичні умови; екологічні умови (типи та види ґрунтів); геоморфологічні умови (складність рельєфу); водні ресурси (гідрологія, гідрографія); мінерально-сировинні ресурси; флора; фауна. До антропогенних умов можна віднести: транспортну інфраструктуру; інженерну інфраструктуру; доступність центрів обслуговування; житловий фонд; санітарно-гігієнічні умови; історико-культурні цінності, естетичні якості; соціально-економічний та демографічний потенціал.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЛКІВСЬКОЇ ОТГ

2.1. Аналіз вихідної ситуації

Вилківська міська об'єднана територіальна громада утворена 20 червня 2017 року в рамках адміністративно-територіальної реформи та Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (рис. 2.1.1., 2.1.2.). До складу Вилківської міської громади входять шість населених пунктів: місто Вилкове, селище Біле, села Десантне, Новомиколаївка, Мирне, Приморське (рис. 2.1.3). Відстань до адміністративного центру – 220 км.

Перші вибори у громаді відбулись 29 жовтня 2017 року. Відразу після створення громада зустрілася з викликами, головним з яких стало поєднання функцій виконавчої влади та створення єдиних пріоритетів розвитку громади, адже до об'єднання керівники міста та сіл мали власні бачення розвитку свого суб'єкта господарювання. Після об'єднання ці пріоритети необхідно переглянути знайти спільні бачення розвитку ОТГ та сформуванню стратегію, яка буде відображати бачення мешканців та керівництва кожного суб'єкта господарювання ОТГ. Об'єднана громада має також враховувати інтереси зацікавлених сторін, до прийняття рішень органами влади. Крім місцевого контексту, існує більш широкий спектр викликів, за якого Вилківська громада повинна ефективно реагувати на зовнішні тенденції, такі як адаптація до кліматичних змін, глобалізація світової економіки, посилення міжнародної конкуренції за інвестиції та розвиткові ресурси, підвищення мобільності трудових ресурсів та пов'язані з цим процеси на ринку робочої сили.

Головним документом ОТГ є стратегія розвитку, яка була прийнята у ході дискусій та обговорення між керівництвом, бізнесом та мешканцями ОТГ, ідеї та пропозиції обговорені на цих зустрічах стали основою для стратегії розвитку. Вилківська ОТГ має план розвитку на 2019-2025 рр. Це основний документ планування економічного, соціального та екологічного розвитку громади. При цьому, перший план реалізації стратегії на 2019-2021 роки розглядався як план заходів для створення умов сталого розвитку, коли будуть сформовані базові

умови функціонування ОТГ, а наступні плани будуть більш далекоглядними та перспективними, враховуватимуть нові умови та результати першого трирічного періоду. Основу Стратегії покладено концепцію сталого розвитку, яка передбачає гармонійний розвиток економічної, соціальної та екологічної складових громади. Стратегія відповідає пріоритетам державної регіональної політики: конкурентоспроможності регіонів та ефективне управління у сфері регіонального розвитку[36].

Площа ОТГ становить 553.8 км².

Рис. 2.1.1. Схема розташування Вилківської громади на карті України

Рис. 2.1.2. Схема розташування Вилківської громади на карті району

Рис. 2.1.3. Схема розташування міста та сіл на карті ОТГ

Населення громади налічує 12762 осіб, більша частина з яких мешкає у місті – 7804 осіб, у селах проживає: Приморське – 1585 осіб, Десантне – 1525 осіб; Мирне 1314 осіб; Новомиколаївка – 495 осіб; селище Біле – 39 осіб [35]. Чисельність населення ОТГ поступово зменшується. Демографічна ситуація має незначну, але доволі стійку негативну тенденцію, як за рахунок збільшення смертності над народжуваністю, так і за рахунок міграції населення (рис. 2.1.4).

Рис. 2.1.4. Природній та міграційний рух населення[36]

Розподіл населення за віком є типовим для громади, розташованої на значній відстані від обласного центру (рис. 2.1.5). Частка осіб працездатного віку становить 56%. При цьому, місцеві експерти вважають, що близько половини працездатних осіб чоловічої статі працюють за межами громади, зокрема, у складі екіпажів цивільних суден [36].

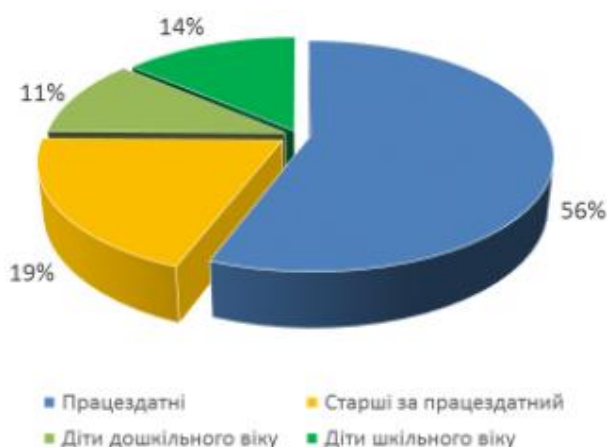

Рис. 2.1.5. Розподіл населення за віком[36]

Освітні послуги мешканцям громади надаються у п'ятьох загальноосвітніх школах, у яких навчається 1357 учнів. Функціонує музична школа. Дошкільне виховання здійснюється у п'яти дитячих садках, де виховується 322 дитини. Громада має доволі розвинуту спортивну інфраструктуру, у місті Вилкове

функціонує дитяча спортивна школа, у населених пунктах є 6 стадіонів та 4 спортзали. Професійної освіти у громаді немає, найближчі заклади розташовані у м. Кілія, м. Татарбунари, м. Ізмаїл. Мережа закладів культури становить 11 закладів – 3 будинки культури (Вилкове, Десантне, Мирне), 1 сільський клуб (Новомиколаївка), 6 бібліотек (Вилкове, Десантне, Мирне, Новомиколаївка), 1 музична школа (Вилкове). У місті Вилкове працює міська лікарня з поліклінічним відділенням та амбулаторія, в селах Мирне, Новомиколаївка – 2 фельдшерсько-акушерські пункти, в селі Десантне – 1 амбулаторія, в селище Біле – 1 лікарська амбулаторія [36].

Вилківська міська об'єднана територіальна громада розташована на півдні Причорноморської низовини. Місто Вилкове розташоване в українській частині дельти Дунаю, на крайньому південному заході України, де Дунай розмежовується на три рукави. Це останній населений пункт на узбережжі Дунаю перед Чорним морем.

Клімат помірно континентальний з відносно короткою і теплою зимою та тривалим спекотним літом. Середньомісячна температура найспекотнішого місяця липня становить 23°C з абсолютним максимумом 39°C. Середньомісячна температура січня коливається від -1°C до -5°C. Річна сума опадів коливається в діапазоні від 300 до 700 мм і в середньому становить близько 400 мм.

Загальна територія об'єднаної громади – 47 970,6 га. Із них за категоріями земель:

- сільськогосподарського призначення – 12663 га;
- житлової та громадської забудови – 699 га;
- землі заповідного фонду – 19026,62 га;
- рекреаційного призначення – 1 га;
- лісового фонду – 11575 га;
- водного фонду – 177 га;
- землі промисловості (транспорт) – 66 га.

Значна частина земель має обмеження у використанні у зв'язку з тим, що знаходиться у прибережній смузі дельти Дунаю, Чорного моря, придунайських

озер та/або відноситься до природоохоронної зони (рис. 2.1.6). У місті Вилкове розташована адміністрація Дунайського біосферного заповідника, чия територія охоплює острови дельти вгору та вниз за течією Дунаю, плавні на північ від Дунаю, озера дельти та двокілометрову смугу морської акваторії вздовж узбережжя.

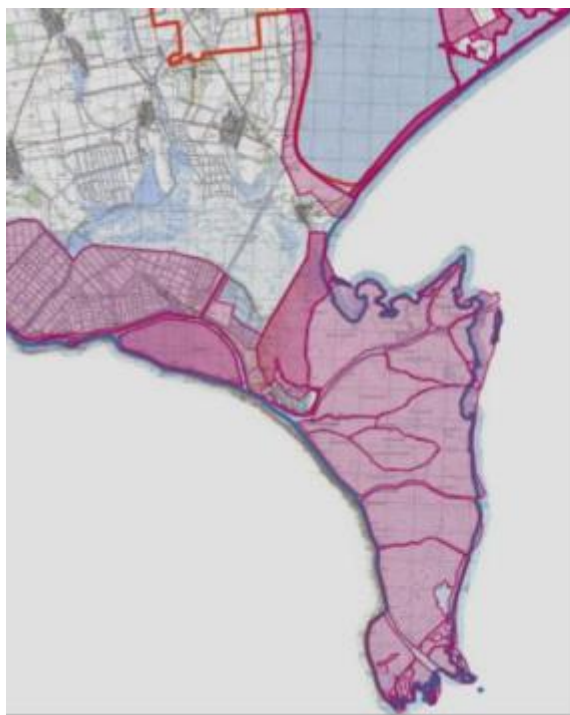

Рис. 2.1.6. Обмеження використання земель [36]

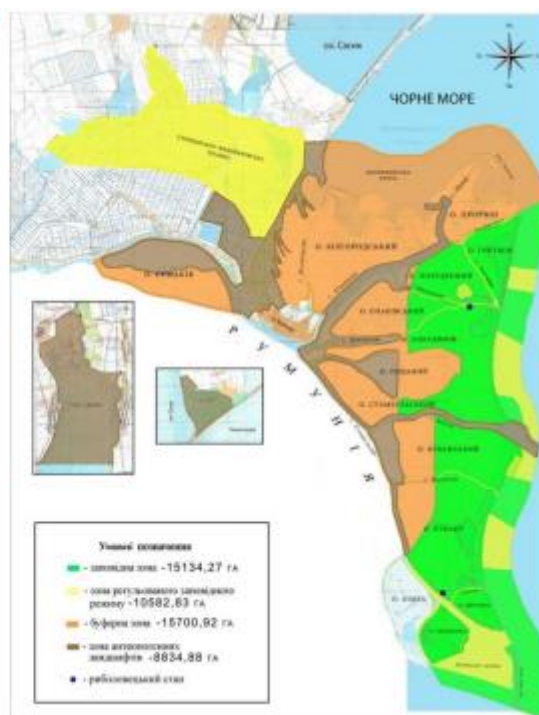

Рис. 2.1.7. Межі Дунайського біосферного заповідника [37]

У межах міста Вилкове наявні вільні землі, що є ресурсом для розвитку туризму і рекреації. Територія громади значною частиною межує з узбережжям чорного моря та озером Сасик. Межує на заході з іншими громадами Кілійського району Одеської області, зі сходу омивається водами Чорного моря. На території ОТГ серед корисних копалин зареєстровано два родовища піску. Суттєвою проблемою є відсутність у населених пунктах якісного водопостачання у зв'язку з неможливістю отримати якісну артезіанську воду. Навіть з глибини понад 100 м отримується надзвичайно неякісна вода.

Для розвитку сільськогосподарського виробництва територія характеризується значними тепловими ресурсами. Середня глибина

промерзання покрову досягає 30-40 см, найбільша – 60-70 см. Для даної місцевості притаманна посушливість, значна частина опадів випадає в теплий період. Виключним та унікальним ресурсом громади є географічне положення на кордоні з ЄС, в дельті Дунаю та на узбережжі Чорного моря, що у поєднанні з природоохоронними територіями складає суттєвий потенціал для розвитку туризму і рекреації.

Окремою унікальною особливістю є селище Біле, розташоване на острові Зміїний, яке є найбільш віддаленим від суші населеним пунктом України. Селище знаходиться в 35 кілометрах від узбережжя, острів Зміїний в останні роки став доступний для туристів, окрім того він став символом незламності та хоробрості українських захисників, які попри численну перевагу противника не здавали позиції та воювали протягом 24-25 лютого 2022 року. Від захисників острову прозвучало найвідоміше гасло «русский военный корабель иди на...» яке стало крилатим, та символом боротьби.

Суттєвою перевагою громади є транспортна доступність. У 2017 році була відремонтована автодорога Т-1628 Вилкове – Спаське, яка зв'язує громаду з автодорогою М15 «Одеса – Рені», яка також була капітально відремонтована у 2017-2018 роках. Відстань від адміністративного центру громади до районного центру м. Ізмаїл – 80 км, до обласного центру – 220 км.

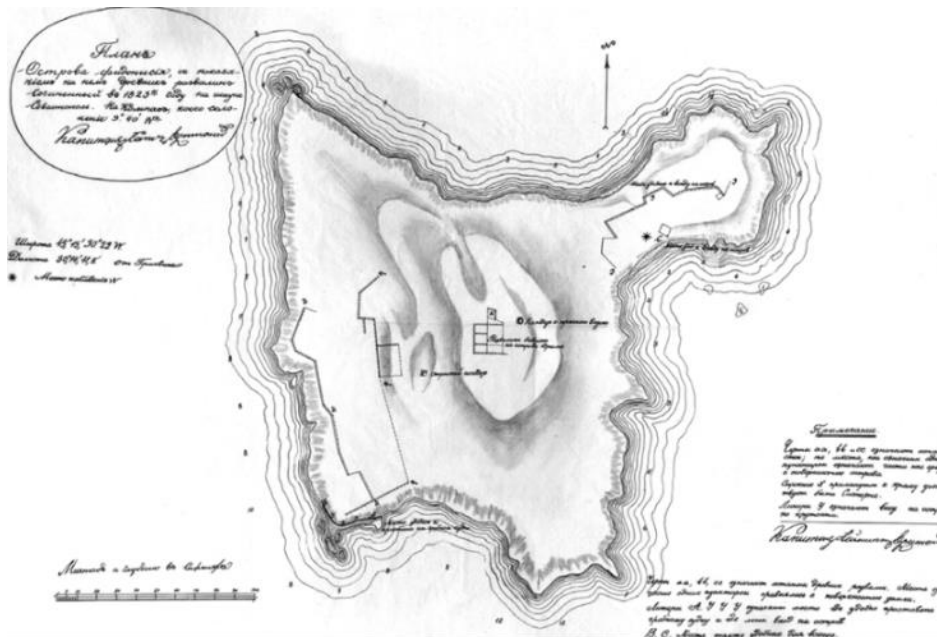

Рис. 2.1.8. План острова Зміиний [38]

В результаті аналізу проведеного до прийняття стратегії розвитку можна визначити головні проблеми міста та ОТГ :

Що заважає розвитку громади

Рис. 2.1.9. Основні проблеми розвитку Вилківської громади згідно з опитуванням[36]

Окрім недоліків які має громадо є її сильні сторони, які представлені на рис. 2.1.10.

Основний ресурс для розвитку громади

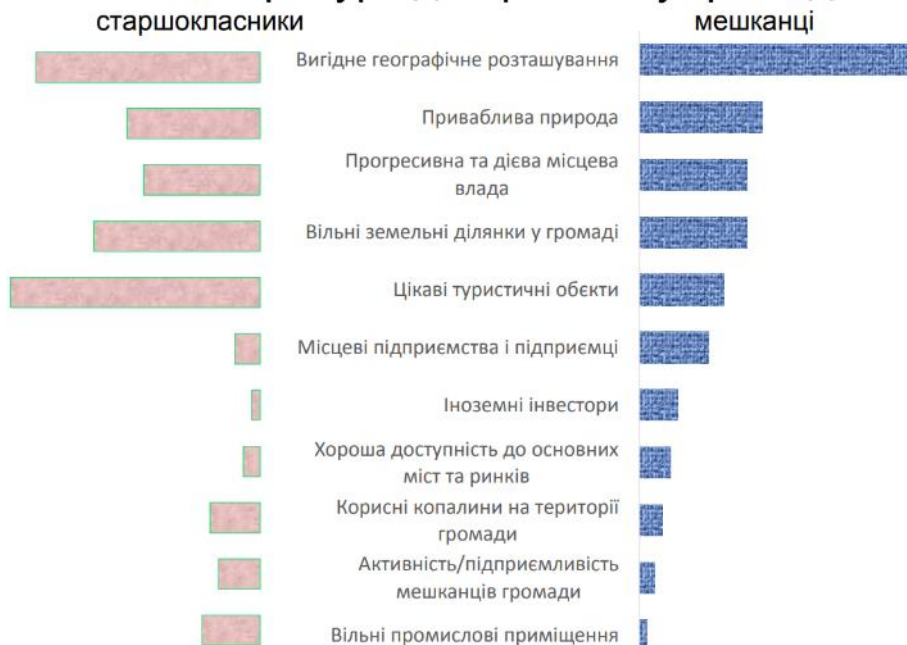

Рис. 2.1.11. Основні ресурси для розвитку Вилківської громади згідно з

опитуванням[36]

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вигідне географічне положення в дельті Дунаю, з виходом на узбережжя Чорного моря, на кордоні з ЄС. 2. Якісне і зручне транспортне сполучення – автомобільне, річкове, морське 3. Дунайський біосферний заповідник НАН України у складі транскордонного заповідника під егідою ЮНЕСКО. 4. Історично сформована професіональність рибалок, моряків, садівників. 5. Наявність потужних сільгоспвиробників. 6. Центр унікальної старообрядницької культури. 7. Гарна забезпеченість електроенергією, нова інноваційна система водовідведення. 8. Медичне забезпечення на якісному рівні. 9. Розвинений малий бізнес у секторах туризму, заготівлі очерету, рибальства 10. Результативний спортивний комунальний заклад Вилківська ДЮСШ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Погані дороги в сільських населених пунктах 2. Відсутність залізничного сполучення, пасажирських маршрутів на водному транспорті, які би проходили через громаду. 3. Периферійність щодо обласного центру – 220 км до м. Одеси. 4. Значна частина працездатного населення працює за межами громади. 5. Невстановлені межі населених пунктів громади, застаріла містобудівна документація. 6. Відсутня система сортування і переробки твердих побутових відходів. 7. Невирішене питання створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинках. 8. Не відповідає вимогам Санітарних норм якості питної води у місті Вилкове, привізної питної вода у сільських населених пунктах (Мирне, Десантне, Новомиколаївка). 9. Відсутність газопостачання, залежність від традиційних видів опалення. 10. Відсутність кооперації у ключових сферах підприємництва.
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Відновлення судноплавства по українській частині маршруту Дунай-Чорне море. 2. Відновлення спрощеного переходу українсько-румунського кордону на ділянці «Вилкове-Переправа». 3. Реалізація проекту «Питна вода України» на території громади. 4. Збільшення розміру субвенції з державного бюджету на відновлення інфраструктури ОТГ. 5. Встановлення ефективного співробітництва з містами-побратимами (Фуртванген, Гітхорн, Чадир-Лунга). 6. Реалізація транскордонних проєктів в рамках програм ЄС «Румунія-Україна», «Дунайська стратегія», «Чорне море». 7. Приєднання Приморської сільської ради. 8. Позитивна динаміка національної економіки. 9. Подальша державна підтримка альтернативної енергетики та енергоефективних технологій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Подальший вплив працездатного населення. 2. Подальший негативний перерозподіл стоку Дунаю і, як наслідок, обміління Кілійського гирла та підхід клину морської води до м. Вилкове. 3. Продовження військового конфлікту на Сході України. 4. Негативна демографічна тенденція. 5. Мала ефективність економічних реформ. 6. Зростання конкуренції з боку сусідніх громад у вирощуванні полуниці. 7. Падіння перевезень на українській ділянці судноплавства у зв'язку з конкурентними перевагами Сулінського каналу. 8. Згорання реформ. 9. Негативні наслідки медичної реформи. 10. Подальші кліматичні зміни та необхідність адаптування господарської діяльності.

Рис. 2.1.12. SWOT-аналіз Вилківської громади[36]

Базуючись на результатах опитування мешканців та підприємців Вилківської громади, а також на висновках з соціально-економічного аналізу та оцінки факторів, що впливають на стратегічний розвиток громади, члени робочої групи обрали, як базову, динамічну (конкурентну стратегію), яка передбачає максимальне використання конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які зараз

виникають в нашій країні та у світі. При цьому сильні сторони громади мають ключове значення. Таким чином, були обрані дві головні стратегічні цілі, які здатні консолідувати зусилля влади, бізнесу і громадського суспільства задля сталого розвитку Вилківської громади. Для їх досягнення були напрацьовані відповідні оперативні цілі та завдання, які визначають межі концентрації запланованої фінансової і організаційної діяльності Вилківської міської об'єднаної громади на найближчі роки.

I. Дружній до природи економічний розвиток громади, оскільки Вилківська громада має унікальний комплексний потенціал у складі вигідного географічного розташування, історичної традиції природокористування, Дунайського біосферного заповідника, наявності морегосподарського та аграрного комплексів. Транспортна доступність, розвинутий туризм, потужні сільськогосподарські підприємства у поєднанні з впливом реформ, що відбуваються в Україні, формують широкі можливості для розвитку та зростання конкурентоспроможності громади.

II. Висока якість життя та людський капітал, оскільки цей напрям є базовим для реалізації попереднього. Існує суттєве відставання та диспропорція в якості життя, що призводить до негативних соціальних та демографічних наслідків. Головною цінністю сучасного суспільства є людина з її навичками, здібностями, досвідом та компетенціями. Конкуренція за мешканця, працівника зростає і громада налаштована забезпечити умови життя мешканців на високому рівні. Досягнення стратегічних цілей реалізовує стратегічне бачення Вилківської громади. Кожна з них деталізована в оперативних цілях, які формують основу для управління громадою, дають відповідь на запитання, що необхідно зробити по кожному з пріоритетних напрямків щоб досягти бачення розвитку громади.

Стратегічні цілі	Оперативні цілі	Завдання Стратегії
I. Дружній до природи економічний розвиток громади	1.1. Туризм та рекреація	1.1.1. Покращення туристичної інфраструктури
		1.1.2. Нові туристичні об'єкти і маршрути
		1.1.3. Інформаційне просування туристичної галузі громади
	1.2. Природокористування	1.2.1. Розвиток риболовецької галузі
		1.2.2. Переробка очерету
		1.2.3. Виробництво біопалива
		1.2.4. Альтернативна енергетика
	1.3. Морегосподарський комплекс	1.3.1. Пасажирські перевезення
		1.3.2. Вантажні перевезення
	1.4. Аграрний комплекс	1.4.1. Створення умов для розвитку агробізнесу
		1.4.2. Розвиток сільськогосподарської кооперації
		1.4.3. Екологічно чисті продукти з дельти
	II. Висока якість життя та людський капітал	2.1. Якісний та безпечний громадський простір
2.1.2. Розвиток соціальної інфраструктури		
2.1.3. Благоустрій		
2.2. Розвиток людського капіталу		2.2.1. Освіта і молодь
		2.2.2. Медицина і здоровий спосіб життя
		2.2.3. Розвиток громадської активності
		2.2.4. Культура та охорона культурної спадщини

Рис. 2.1.13. Стратегічні та оперативні цілі згідно стратегії розвитку Вилківської ОТГ

2.2. Модель сталого розвитку Вилківської ОТГ

Провівши аналіз я визначив основні переваги ОТГ та зрозумів, що на даному етапі для розвитку ОТГ необхідно зробити основним туристичний кластер. Він є найбільш привабливим, фундамент для вдалого розвитку цього кластеру є дуже потужним. Місто Вилкове з його культурою та системою каналів, острів Зміїний, с. Приморське, Дунайський біосферний заповідник дають надзвичайно сильну опору для розвитку туризму у цій ОТГ.

Сталий розвиток Вилківської громади я представив у 3х основних напрямках, які відображено у таблиці (рис. 2.2.1), ці напрямки мають умови які необхідно виконувати для вдалого розвитку, тут хочу дещо деталізувати ті пункти, зокрема :

1.1– Шляхом зустрічей з бізнесом, необхідно допомагати вирішувати питання які є перепорою для розвитку, доносити позицію підприємців до керівництва області, сприяти їх розвитку.

1.2 – Створення бізнес паспорту громади, де відобразити ділянки які громада може надати потенційному інвестору, доречи, дуже часто ці ділянки інвестору надають безкоштовно та сприяють розвитку їх бізнесу шляхом надання кредитів, це поширено у країнах Європи, поширивши ці ідеї до ОТГ ми отримаємо кращий економічний ефект, адже ті кошти які власник може витратити на ділянку будуть перерозподілені на краще забезпечення нових робочих місць, закупку якіснішого устаткування або збільшення виробництв. Ведення прозорих умов гри на ринку для приваблення інвесторів та створення позитивного інвестиційного клімату.

1.3 – Допомога бізнесу у подоланні перешкод для ведення бізнесу, сприяння у реалізації продукції. Це може бути відновлення баржевої переправи Вилкове-Переправа що дозволить створити кращу логістику. Виділення складських приміщень у індустріальній зоні для зберігання та транспортування по Дунаю продукції, сприяння у розвитку транспортної інфраструктури ОТГ.

1.4 – Допомога бізнесу і підборі кадрів, можливе перепрофілювання людей які мають професії які не мають потреби в ОТГ або їх ринок є перенасиченим.

2.1 – Будівництво водогону від міста до сіл ОТГ, відновлення та розвиток зрошувальних каналів, будівництво та відновлення каналізації у місті, заміна старих систем очистки, опалення на нові.

2.2 – Створення умов для надання послуг у с. Приморське для забезпечення кращої логістики надання послуг в ОТГ, створення внутрішнього авто маршруту який-би поєднав місто та усі села ОТГ. Будівництво стадіону та розвиток надання адміністративних послуг.

2.3 – Створення умов для будівництва станції сортування сміття, очищення річок та каналів від побутового сміття, проведення просвітницької роботи та пояснення важливості сортування відходів. Збереження недоторканої природи, переорієнтація на менш шкідливі методи виробництва.

2.4 – Створення умов для мінімізації здійснення правопорушень та забезпечення безпеки на дорогах та каналах. Створення систем відеоспостереження.

2.5 – Будівництво спортивних майданчиків у селах та містах. Будівництво стадіону у м. Вилкове та с. Приморське. Створення велоінфраструктури в ОТГ. Розвиток культури регіону, проведення ярмарків, концертів.

3.1 – Еко-туризм має хороше підґрунтя, $\frac{3}{4}$ території ОТГ займає ДБЗ у серці якого знаходиться м. Вилкове, на території громади та околиць відсутні шкідливі виробництва.

3.2 – ОТГ є центром старообрядницької культури з унікальним побутом та кухнею, що дозволяє розвивати такий напрямок туризму.

3.3 – Межування ОТГ з морем та р. Дунай дозволяє відновити міждержавний туризм, необхідно створити умови для зупинки круїзних лайнерів на у м. Вилкове.

3.4 – Для приваблення нових туристів необхідно проводити постійну роботу для популяризації сфери туризму громади в Україні та за її межами. Шляхами такої роботи може бути реклама, стимулювання проведення зйомок пізнавальних та туристичних програм на території громади, створення бренду громади.

Рис. 2.2.1. Напрямки сталого розвитку Вилківської ОТГ

2.3. Пропозиції з відновлення сталого розвитку Вилківської ОТГ

Основні напрямки розвитку Вилківської ОТГ:

1. Створення умов для вирощування більшого різноманіття сільськогосподарських культур. Зокрема збільшення площ виноградників та створення господарств з вирощення ягідних рослин та плодових дерев. Ще у середині минулого століття Вилкове з околицями здобуло славу ягідної столиці Бессарабії. Завдяки м'якому клімату ягоди тут дозрівають швидше, а вода з каналів забезпечувала зволоження ґрунту для рослин. Завдяки цьому плоди були великими та смачними, але з часом цей вид бізнесу з різних причин почав занепадати.

Клімат у Вилківській ОТГ один з найтепліших в країні, це дозволяє забезпечити отримання врожаю швидше, велика частка сонячних днів дозволяє також плодам краще насититись корисними речовинами, а близькість до

розгалуженої дельти та система зрошення дає хорошу забезпеченість прісною водою, що є перевагою серед сусідніх ОТГ. Поруч немає жодних шкідливих підприємств, а велику частину площ займає ДБЗ, що забезпечує хороше екологічне підґрунтя для вирощення екологічно чистих культур та створення бренду еко-громади країни. Ці переваги є хорошим підґрунтям для відновлення цього виду діяльності на території ОТГ, також така діяльність позитивно вплине на зайнятість населення серед селян. Почати створення ферм з вирощення ягідних рослин я пропоную між селами Десантне та Мирне, це місце обрано не випадково, зараз там існує хороша сітка каналів з прісною водою, територія знаходиться впритул до ДБЗ, неподалік автодорога Т1628. Також на базі цієї ферми створивши вітробар'єри можна спробувати вирощувати нетипові для України культури, такі як ківі, інжир, гранат, хурму та інші. Ця ідея не утопія, а реальна пропозиція, у селах поруч місцеві на власних ділянках уже вирощують ці культури досить успішно, але поки що промислових масштабів ця діяльність недосягла. Вітробар'єри необхідні, щоб убезпечити рослини від холодного повітря з моря.

Громада повинна бути зацікавлена у якомога більш закритому циклу виробництва на території. Не вигідно висадити, приміром, плодові дерева та реалізувати їх для подальшої переробки, вигідно ці плоди висушити, перетворити на концентрат, сок, тощо та реалізовувати готову продукцію. Завдяки цьому ОТГ буде концентрувати у себе значно більшу кількість фінансів, створить більшу кількість робочих місць, виросте конкуренція, що однозначно позитивно вплине на благополуччя та подальший розвиток громади.

2. Сміттесортувальний завод для потреб громади. Великою проблемою українських громад є проблема утилізації відходів, для вирішення таких проблем необхідно створити стратегію будівництва сортувальних та сміттєпереробних заводів по Україні. У Вилківській громаді будівництво сміттесортувального заводу для сортування відходів та подальшої утилізації пропоную розмістити неподалік від с. Мирне. Таке місце розміщення не випадкове, с. Мирне знаходиться приблизно на однаковій відстані від Кілії та Вилкове, що дозволить

побудувати 1 завод на 2 ОТГ, а сам завод забезпечити більшою кількістю сировини, більша кількість сировини забезпечує більшу зацікавленість потенційних інвесторів.

Серед українців широко розповсюджена думка, що сміттесортувальний завод це щось погане, має неприємний запах та шкідливе, але це кардинально не так! Сучасний сміттесортувальний завод це екологічно чисте підприємство, яке не тільки не шкодить екології, не має неприємного запаху, а й забезпечує ОТГ як робочими місцями так і ростом доходів для громади. Сировина на завод повинна уже відвантажуватись по 5-м основним фракціям – органічні відходи, папір, скло, метал, пластик. На заводі відходи пресуються, подрібнюються складуються та готуються до подальшого вивезення на заводи з їх переробки. Частину з цих відходів ОТГ може використовувати у власних цілях, наприклад органічні відходи можна компостувати та використовувати як органічні добрива.

Існує думка про те, що мотивувати населення сортувати сміття дуже не просто, до того ж це потребує встановлення значної кількості різних смітників, налагодження логістики, що може бути значним навантаженням на ОТГ, але все може бути значно простіше, для цього можна розглянути досвід Японії та деяких Європейських країн які провели компанію по необхідності сортування сміття. Старости сіл та мерія може провести таку компанію, роздати людям по 5 рулонів різного кольору сміттевих пакетів, та пам'ятки, де буде роз'яснено у який пакет що необхідно викидати, який вид відходів і це спрацювало, люди свідомо почали сортувати сміття, по заповненню пакетів в зазначений час необхідно ставити вздовж узбіччя, їх буде забирати сміттєвоз та доставляти на завод.

Ще однією важливою проблемою всього регіону є плавуче сміття яке в тому числі з країн Європи потрапляє до Дунаю та пливе за течією чим створює 2 проблеми: 1) плавучі смітники які формуються у морі з усіма наслідками для екології, 2) не привабливий вигляд Дунаю, де кожної хвилини можна побачити плаваюче сміття. Я пропоную перед містом неподалік від заливу Бузунчук створити сміттевиловлюючі сітки та сортувальну станцію. Завдяки цьому ми вирішимо другу проблему практично повністю на території ОТГ, та значно

зменшимо кількість поповнення плаваючого сміття у морі. Вважаю, що ця ідея може бути реалізована за підтримки програм ЄС.

3. Створення порту на узбережжі оз. Сасик. Будівництво портової інфраструктури та розширення каналу Дунай-Сасик, це складна ціль яка потребує подальшого глибокого вивчення та аналізу. Моя пропозиція ґрунтується на основі власного бачення, а також частково вона була запропонована у науковій роботі [69]. Ідея створення порту на березі оз. Сасик виникла не випадково. Аналізуючи сучасний стан судноплавства в українській частині дельти Дунаю можна побачити тенденцію до її зниження, ця тенденція має 2 основні причини: замулення проток дельти, що унеможлиблює прохід барж та суден з високою тоннажністю, а також розвиток портів румунської сторони які мають шлюзні канали, які не замулюються та значно дешевші в обслуговуванні порівнюючи з протоками дельти української сторони. Проте Україна має також шлюзний канал який з'єднує Дунай та оз. Сасик.

Раніше оз. Сасик було лиманом, який з'єднувався з Чорним морем. У середині минулого століття виникла ідея створення великої зрошувальної системи бессарабського регіону де лиман Сасик мав відіграти ключову роль. Запропонували його об'єднати з Дунаєм каналом (канал Дунай-Сасик), від моря відокремити дамбою та опріснити. Роботи було проведено але виникла проблема солоності води, такі величезні об'єми води які мало оз. Сасик не були потрібні для зрошення. Експерти порахували, що для допустимого вмісту солей необхідно щорічно забезпечити 20-ти кратний водообмін, а в найкращих сезонах виникала необхідність у 6-7 кратні викачці води, що поступово призвело до занепаду зрошувальної системи з оз. Сасик. Окрім цього це призвело до екологічного лиха, адже до будівництва дамби риба з моря нерестилася в лимані Сасик.

На даний час канал та озеро втратили своє призначення та завдають подальшої школи екології. Тому я пропоную роздамбувати оз. Сасик та з'єднати у декількох місцях з морем. Зрошувальне призначення озера я пропоную забезпечити шляхом будівництва каналу на базі оз. Сасик у сторону с. Глибоке

де створити нову дамбу для цього озера. Поруч з с. Глибоке уже існує природній виступ в озеро, продовживши його у цьому місці ми збережемо ресурси на будівництві дамби, також таким чином ми можемо забезпечити необхідний сезонний водообмін для забезпечення потреб зрошення та недопущення засолення води. Окрім того солоність озера не рівномірна, вона має мінімальні значення у місці де впадає річка Сарата та поступово ця солоність збільшується до моря.

Існуючий канал Дунай-Сасик необхідно розширити та поглибити, щоб використовувати його для переміщення барж та кораблів. У місцях де канал перетинає існуючі ріки болотних угідь ДБЗ необхідно побудувати додаткові дюкери для забезпечення водообміну у болотах, шлюзи які є на каналі необхідно зберегти. У самому озері потрібно створити дамбу яка б відокремила межі портової інфраструктури та іншої частини озера, це необхідно для того, щоб не допустити замулення акваторії порту зі сторони озера, адже водну територію порту необхідно поглибити до 10-15 метрів. Зі сторони моря необхідно побудувати хвилеріз який буде захищати протоку до порту від замулення береговою лінією моря. До порту потрібно провести залізницю від залізничного вузлу м. Арциз (50 км).

Основними задачами порту буде прийняття морських контейнеровозів, їх перевантаження на баржі та кораблі річкового сполучення. Також у порту необхідно передбачити баржевий відстійник , зерносховище. У подальшому розвитку порт я пропоную розвивати у північ по узбережжю оз. Сасик та створити термінали прийняття паливно мастильних матеріалів з морських танкерів. Завдяки таким функціям діяльності порту він займе власну нішу у судноперевезеннях України та не стане конкурентом портам та портопунктам у Кілії, Ізмаїлі, Рені. Окрім того цей порт може стати однією з ланок «Шовкового шляху» з Китаю у Європу. Будівництво порту саме у цьому місці не випадкове , воно зумовлено вдалим географічним розташуванням, існуючу частину оз. Сасик яка буде належати порту можна використовувати як відстійник для барж, адже у морі тримати баржі небезпечно під час шторму вони можуть

пошкодитись.

Першу чергу порту необхідно розмістити по праву сторону каналу Дунай-Сасик після чого розвивати по ліву сторону, це зумовлено днопоглиблювальними роботами які є дороговартісними тому буде доцільно їх проводити у декілька етапів. Будівництво порту та розширення каналу Дунай-Сасик дозволить прибрати транзитний судохідний транспорт, який є джерелом шуму, хвиль та шкідливих викидів з виключної заповідної зони Дунайського біосферного заповідника, що позитивно вплине на флору та фауну заповідника, а також відпаде необхідність у практично щорічних днопоглиблюючих робіт у дельті для судноплавства.

4. Забезпечення комфортного відпочинку на узбережжі Чорного моря. Село Приморське має хороше розташування на узбережжі Чорного моря, що дозволяє у сезон приймати туристів на базах відпочинку, на жаль більшість баз відпочинку є застарілими, архітектура хаотична, рівень надання послуг низький. Проте цей напрямок розвитку в ОТГ необхідно зробити одним з пріоритетних, адже Приморське має змогу працювати не лише на внутрішній ринок, а й на ринок Молдови, від кордону якої до села 120 км. Не контролюючи забудову, не проектуючи місць дозвілля для відпочивальників, не створюючи дійсно хороших умов для туристів поступово Приморське зникне з туристичних карт для літнього відпочинку, залишиться працювати на внутрішньому ринку для людей які будуть шукати максимально дешевого житла, при виборі місця відпочинку пріоритетом буде єдиний пункт – ціна. Насправді це глухий кут, не розвиваючи, а зайнявши нішу у такому класі село почне деградувати, рівень відпочинку, надання послуг ще більше знизиться, питання комфорту відійде на другий план. Від такого розвитку подій втратять всі, громада яка отримує хаотичну забудову, погану архітектуру та якість, відповідно надходження до громади будуть значно меншими, та відпочивальники які навряд чи захочуть відпочивати тут кожного року.

На мою думку, для створення хороших умов відпочиваючих почати необхідно з ідеї всього відпочинку після чого створити детальний план території

узбережжя, комплексів відпочинку, єдиний стиль забудови (дизайн код) та поступово підвищувати комфорт у номерах, будувати зони дозвіллі, туристичні центри де туристам будуть розповідати про інші принади ОТГ.

У світі все більше набуває популярності еко-туризм, люди готові платити більше коштів за щось унікальне, те чого немає у інших місцях, ідея відпочинку у с. Приморське на мою думку повинна полягати у екологічності та природності всього оточення. Хороші приклади не потрібно шукати за кордоном, вони поруч. Один з них знаходиться у с. Миколаївка, Одеської області. Просто серед поля було побудовано еко-помешкання «Кози та матроси» на його базі було створено ресторан, невелику ферму, лавандове поле та теплиці, море знаходиться у 3-х км від цього місця, але воно користується популярністю і люди готові платити за таке помешкання у разі більше навіть розуміючи, що воно не знаходиться на узбережжі. Економічний ефект від такого типу житла також набагато кращий, одна ніч тут коштує у межах 100\$.

Такий тип туризму на узбережжі с. Приморське принесе колосальний економічний ефект для ОТГ, допоможе залучити до відпочинку середній клас, заможніший турист не тільки буде орендувати дорожче житло, він буде їсти у ресторані, захоче взяти приватну екскурсію, побачити острів Зміїний та дельту Дунаю. Розмістити комплекси відпочинку з унікальним дизайном, використовуючи природні матеріали я пропоную на захід від села вздовж узбережжя моря, де по іншу сторону дороги починаються простори ДБЗ. Зараз ця частина узбережжя є мало забудованою також близькість до ДБЗ убезпечить від розростання подальшої забудови, а у відпочивальників номерів будуть відкриватись прекрасні види з вікон на південь – море на північ – безмежні простори ДБЗ. Далі за комплексами я пропоную розмістити автокемпінг.

До розміщення автокемпінгу необхідно підійти розумно, не можна поставити шлагбаум і сказати далі платно, з чим я зіштовхнувся в сусідній ОТГ коли хотів відпочити декілька днів на морі. Місця для розміщення автівок та палаток необхідно передбачити завчасно, кемпінг необхідно забезпечити технічною та питною водою, вбиральнями, душевними, смітниками,

передбачити місце під заклади торгівлі та кафе. Для відпочивальника який потрапив у цей кемпінг необхідно створити такі умови щоб він розумів за що він платить та з впевненістю міг сказати, що наступного року я обов'язково повернусь сюди.

Туристичні комплекси які зараз існують я пропоную переформатувати, додати комфорту, архітектуру привести до єдиного стилю та надалі прийняти ДПТ який би чітко визначав де та що можна будувати. Створивши унікальну філософію відпочинку на цьому узбережжі, створивши умови для комфортного відпочинку поступово Приморське займе власну нішу де стане лідером . Філософія як самого ОТГ так і відпочинкових комплексів повинна полягати у екологічності та природності всього.

5. Острів незламних. О. Зміїний є унікальним місцем як з географічного розташування, він знаходиться у 20 км від узбережжя, являє собою скелю з незначним шаром ґрунту та рослинності, так і з історичних подій які відбувались тут ще починаючи до нашої ери. На початку нашої ери на острові було зведено храм Ахіла який слугував маяком для мореплавців, тут на протязі всієї історії постійно проживали люди. В сучасності на острові постійно проживають прикордонники. Знедавна острів став символом української боротьби та незламності характеру, саме з вуст військових які боронили острів 24-25 лютого 2022 року, які попри чисельну перевагу не здавали позицій на острові прозвучав відомий лозунг який став символом боротьби проти російських загарбників. Зовсім недавно острів став доступним для туристів, але логістика туристичних маршрутів до острова ще дуже погано налагоджена, корабель ходить до острова 1 раз на 2 тижні.

Першочерговою задачею для острова є відновлення базової інфраструктури після бойових дій під час яких її було зруйновано. Під час проведення відновлювальних робіт важливо розробити детальний план території та можливо змінити розміщення деяких споруд або змінити їх функціональне призначення для забезпечення сучасних потреб. За непідтвердженою інформацією маяк на острові також було зруйновано, це може дозволити

провести роботи по відновленню храму Ахіла з історичного мармуру який було використано як фундамент маяку.

Острів повинен стати знаковим місцем сучасної історії України, символом волі та сили українського народу. Для цього на острові необхідно створити архітектурний об'єкт форма та задум якого необхідно обрати під час архітектурного конкурсу. Також на острові потрібно відновити історичний облік храму Ахіла, це допоможе зацікавити на острів іноземних туристів після відновлення круїзного сполучення в українській частині Дунаю, відновити музей де будуть зберігатись знахідки які були знайдені на острові та його околиць, а також побудувати декілька будинків для відпочивальників які зможуть залишитися на острові на декілька днів або на випадок шторму у морі. Поруч з островом було знайдено залишки стародавніх кораблів серед яких є стародавній амфоровоз, тому доцільним буде створення на острові умов для дайвінгу.

6. Легені Бессарабії. Дунайський біосферний заповідник є легенями Бессарабії, займає площу 50252.9 га, це $\frac{3}{4}$ площі ОТГ, налічує 950 видів судинних рослин, фауна представників тваринного світу налічує:

- риби 107 видів,
- земноводних нараховує 11 видів та 11 підвидів,
- плазунів налічує 6 видів та 6 підвидів,
- птахів налічує 297 видів,
- ссавців налічує 45 видів.

Без сумніву, основною метою створення біосферного заповіднику є збереження та відновлення флори та фауни заповідних територій, проведення наукової діяльності. Але для досягнення цих цілей заповідник має потреби які, нажаль, з державних субвенцій повною мірою вирішити неможливо, тому необхідно створити умови для додаткових джерел надходжень, окрім того розвиток деяких сфер діяльності ДБЗ допоможе не тільки залучити кошти для збереження та відновлення заповідних територій, а й здійснювати просвітницьку та наукову роботу.

На базі ДБЗ я пропоную розвивати такі види діяльності, як:

- Екотуризм. Для розвитку екотуризму необхідно створити або доповнити існуючі ресурси інформацією про можливість проведення такого виду туризму. Необхідно розповісти про переваги такого туризму саме на території ДБЗ, скласти маршрути та проілюструвати їх. Водні туристичні маршрути за необхідності необхідно доповнити, створити варіанти пішохідних та вело еко-маршрутів територією заповіднику.

- Розвиток заготівлі очерету. Створити умови для кращого дозрівання очерету та за можливості збільшити площі його заготівлі.

- Рибоводство. У минулому столітті активно проводились роботи які у підсумку нашкодили ДБЗ, мова йде про одамбовування остову Єрмаків, що спричинило різке скорочення місць нерестовища (особливо осетрової) риби. Будівництво каналу Дунай-Сасик, що призвело до розірвання водної мережі Жебриянівських плавнів та їх сильне заболочення, що привело до значного зменшення кількості птахів які зупиняються на гніздування там. Створення суднохідного каналу у протоці Бистрій де нерестилася значна кількість риби , також судна по цьому гирлу проходять впритул до виключної заповідної зони. Острів Єрмаків було частково роздамбовано, що уже позитивно вплинуло на популяцію риби, але зараз цього не достатньо, частина риби у Дунаї знаходиться на межі вимирання, щоб зберегти її я пропоную створити програму по відновленню популяції риби дельти Дунаю, для цих цілей створити рибне господарство яке могло б працювати в інтересах ДБЗ так і в комерційних цілях. Також завдяки зарибленню дельти та підвищенню популяції риби квоти на вилов риби можуть збільшити, що допоможе відновити роботу рибопереробного заводу у м. Вилкове.

- Кемпінг. Створення місць для кемпінгу на території заповіднику на островах дельти Дунаю, що привабить туристів які мріють побути на самоті з природою, відпочити, споглядати за світом тварин та рослин. Важливим є налагодження роботи логістики доставка до місць кемпінгів туристів, продуктів харчування, води, прибирання сміття, проведення роз'яснювальної роботи туристам про правила відвідування та проживання на території ДБЗ.

- Глемпінг. Спочатку, що таке глемпінг – це поєднання традиційного кемпінгу з комфортними умовами готельного типу. Це унікальний напрямок у розвитку туризму, що стає все більш популярним у Європі та набуває прихильників серед українських мандрівників. Завдяки будівництву глемпінгів у туристів є можливість пожити на природі але з комфортом. Я пропоную створити такі місця на островах ДБЗ, це дозволить створити нові місця праці для населення, залучити туристів, створити новий рівень надання послуг та комфорту для відпочивальників. Глемпінг не передбачатиме зведення монолітних конструкцій та руйнування ландшафту у місцях розміщення, також він може бути мобільним.

- Проведення робіт по відновленню природних потоків на Жебриянівських плавнях. Раніше до 50% птахів гніздувались на цих територіях, але з будівництвом каналу Дунай-Сасик було перекрито природні потоки плавнів, що призвело до їх засолення та заболоченню, як наслідок птахи покинули цю територію, самі плавні продовжують деградувати. Я пропоную відновити їх природні потоки шляхом будівництва додаткових дюкерів крізь канал та, можливо, завезення водних буйволів для забезпечення природньої меліорації (ця пропозиція потребує додаткового вивчення та обґрунтування). Таким чином можна досягти відновлення водообміну Жебриянівських плавней, зменшення рівня засоленості та відновлення гніздування птахів на цих територіях. Також це позитивно вплине на розвиток туризму , еко-стежки можна побудувати на плавнях для спостереження за птахами та тваринами ДБЗ.

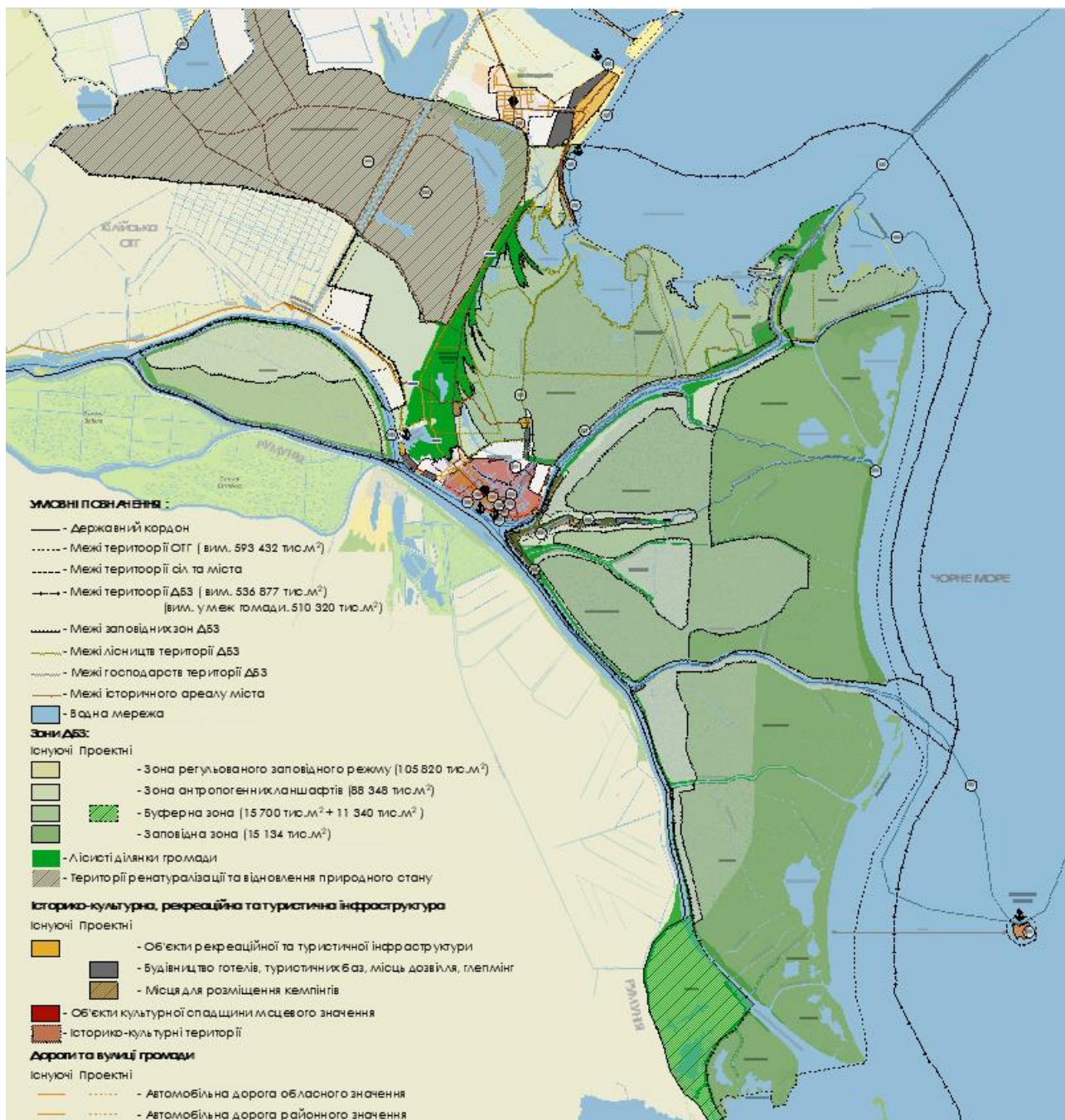

Рис.3.2.1. Місця розміщення запропонованих видів діяльності на території ДБЗ

7. Ферма вирощення жаб та равликів. У 70-80 роках минулого століття на базі р. Дунай існували ферми з вирощення жаб які працювали на експорт у Францію, але з часом такий вид діяльності занепав. Зараз я пропоную його відновити. Розташувати ферму необхідно поруч з ДБЗ та с. Мирне де існують вологі та заболочені території які необхідні для ведення такого бізнесу,

близькість до зрошувальних каналів додатково забезпечить водними ресурсами. Також завдяки межуванню з ДБЗ який буде джерелом комах які необхідні для харчування жаб зменшиться необхідність у кормах.

Зелена водна жаба (їстівна жаба) – вид який використовують для реалізації представлений у фауні ДБЗ, тому для цього виду жаб непотрібно буде створювати спеціальних умов для розведення. Равлики можуть харчуватись рослинністю яка росте на цих територіях.

Розведення жаб та равликів є дуже популярним у країнах Європи, провівши аналіз ринку я дізнався, що цей вид бізнесу має колосальний потенціал в Україні, ферми які уже створені значну частину продукції реалізують на території Європи, але з року в рік все більшу частку займають українські споживачі. Сам ринок Європи також не є перенасиченим, що дозволить без значних зусиль підприємству вийти на ринок Європи та України.

8. Винопереробний завод з рестораном. Цей регіон славиться своїм особливим вином сорту новак який дуже вибагливий у вирощенні і є лише декілька місць у всьому світі де росте цей сорт винограду. Також на території ОТГ є значні площі виноградників які я пропоную надалі розвивати, закономірно виникне необхідність будівництва заводу на території ОТГ. Розмістити його я пропоную неподалік с. Десантне, на розвилці з дорогою Т1628, це місце не випадкове, адже кожен турист який буде їхати на відпочинок до ОТГ та після проїде повз цей завод, з великою вірогідністю він захоче відвідати ресторан та спробувати вина. У ресторані я пропоную поєднати винну карту з меню страв равликів та жаб. Завдяки такому рішенню ми залучимо більшу кількість відвідувачів, сюди будуть їхати люди яких зацікавлять равлики, жаби або вино.

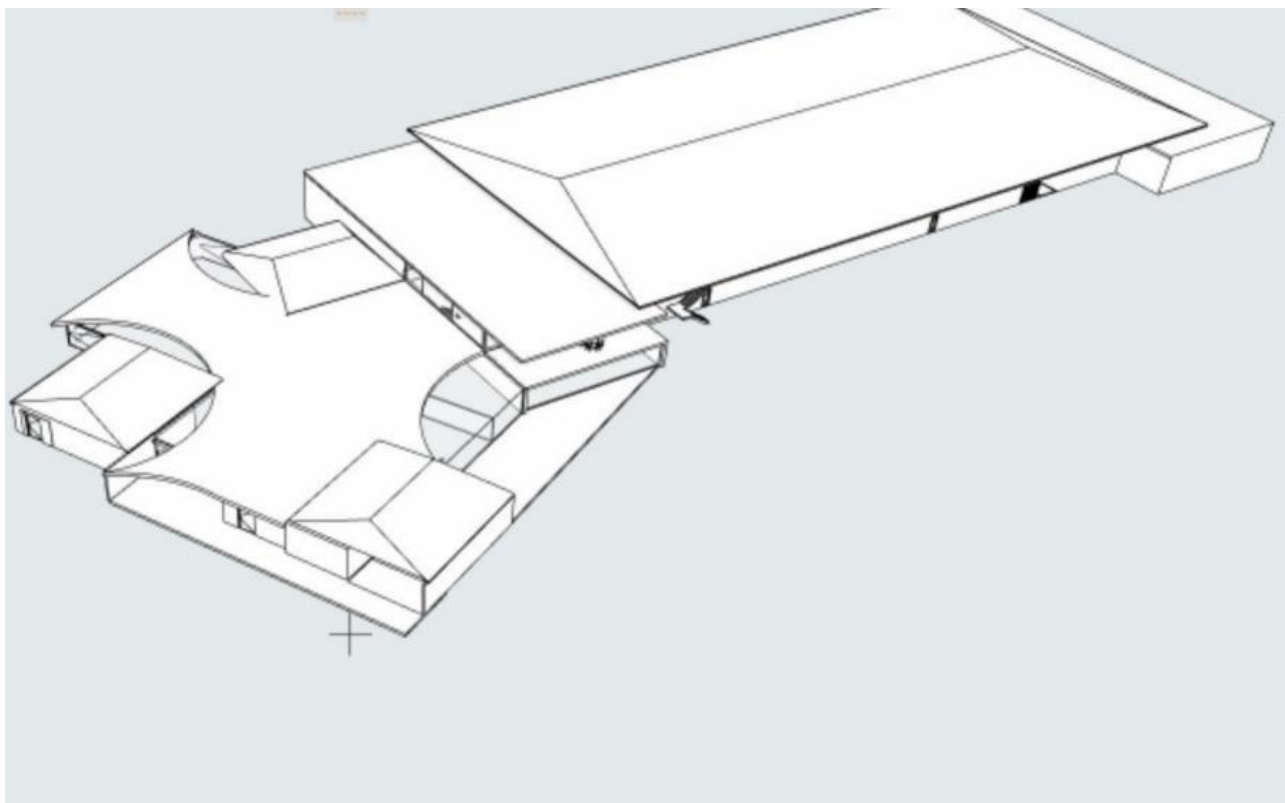

Рис.3.2.2. Ескізна пропозиція винопереробного заводу з рестораном студентки КНУБА Катерини Волох

9. В ОТГ існує проблема віддаленості центру громади від інших населених пунктів. Як наслідок сільські території обмежені у певних можливостях, наприклад для дітей немає можливості для позашкільного розвитку, ускладняється надання медичних послуг, для вирішення будь яких питань, отримання документів необхідно витратити час на поїздку до міста. Я пропоную створити у с. Приморське декілька будівель для надання адміністративних, навчальних та медичних послуг мешканцям сіл ОТГ, а також побудувати стадіон. Створення дублюючих функцій у с. Приморське дозволить забезпечити позашкільний розвиток дітей завдяки секціям які будуть відкриті у селі, шкільним автобусом дітей з навколишніх сіл будуть привозити. Надання медичних послуг буде оперативнішим, адже додаткові 14 км до міста, які можна зберегти можуть бути вирішальними. Приморське я обрав не випадково, це село є найбільшим населеним пунктом після міста, у сезон сюди їде декілька тисяч туристів, які також можуть скористатися послугами.

10. Створення модульного міста поруч з с. Приморське для відпочинку населення яке постраждало від війни. Нажаль в Україні триває війна, мільйони людей полишили свої домівки. За офіційними даними 220 тис. людей повністю втратили житло, у багатьох не стало близьких. Ці люди перебувають у жахливому психоемоційному стані, в один момент вони втратили все, заради чого працювали все життя... З цими думками вони прокидаються та лягають спати. Задля поліпшення їхнього стану з ними працюють психологи. Для таких людей я пропоную створити місце де вони зможуть в першу чергу відволіктись від всього, що пережили, відпочити, волонтери та медики можуть їм у цьому допомогти.

Я пропоную створити тимчасове модульне містечко, за аналог можна взяти українські проекти, розмістити його поруч з узбережжям моря у с. Приморське, постраждалі зможуть відпочити терміном приблизно 1 тиждень, після чого їх замінюватимуть наступні переселенці. Важливо створити на базі цього модульного міста медичний пункт та забезпечити волонтерською допомогою відпочиваючих. Також необхідно організувати безкоштовне харчування, переміщення та забезпечення таких осіб.

11. Розвиток велоінфраструктури. ОТГ має значні території, у деякі частини громади неможливо потрапити на авто. Я пропоную побудувати систему вело доріжок по території громади та у Дунайському біосферному заповіднику. Це дозволить розвинути вело-туризм на території громади, місцеві які мешкають на острівних територія отримують можливість альтернативного засобу пересування, що підвищить їхню мобільність. Також система вело доріжок на островах де проживає населення допоможе створити зупинки де люди зможуть збиратися та на плавзасобі переправлятися на материкову частину міста.

12. Відновлення випасу тварин на о. Єрмаків та Жебиянівських плавнях.

На початку 21ст. почався процес роздамбовування островів та проток дельти Дунаю, що принесло позитивні результати для місцевої флори та фауни, але зараз густа рослинність на острові та плавнях починає шкодити природнім протокам та тваринам, рослинність затягує протоки, а невеликі тварини не мають

змоги потрапити у гушавини рослинності. Тому після детального вивчення необхідно відновити випас великої рогатої худоби на острові та плавнях. Ферму можна розташувати неподалік від о. Єрмаків та каналу Дунай-Сасик, у зимовий проміжок часу тварини можуть жити на фермі, влітку можуть мешкати на острові з пастухами які будуть збирати молоко та надсилати його до ферми для створення сиру та інших молочних продуктів для подальшої реалізації. Зібране молоко та сир, я вважаю після створення бренду еко-ОТГ країни, можна реалізовувати вище ринкових цін, що додатково буде приваблювати потенційного інвестора, а споживачі будуть впевнені, що куплений ним продукт було отримано без додавання різних шкідливих речовин. Як приклад можна навести звичайні Європейські супермаркети де є полиці з еко-продуктами, продуктами, які було вирощено без додавання стимуляторів росту, та інших шкідливих речовин, ця продукція має більшу вартість.

У стратегії розвитку, на яку я опираюсь, також є пропозиції з будівництва СЕС та ВЕС на території ОТГ. На мою думку, їх будівництво зашкодить розвитку громади, цю пропозицію я не розділяю. Значну площу громади займає заповідник куди щорічно прилітають тисячі птахів які можуть постраждати при будівництві поруч ВЕС. Розміщення ВЕС у морі може нашкодити виду з пляжу, замість споглядання на безкраї простори моря ми будемо бачити вітростанції. СЕС доцільно розміщувати на територіях які непридатні для ведення іншого бізнесу, таких територій у межах громади на мою думку немає.

Рис. 2.3.3. Передумови формування моделі економічного розвитку Вилківської ОТГ

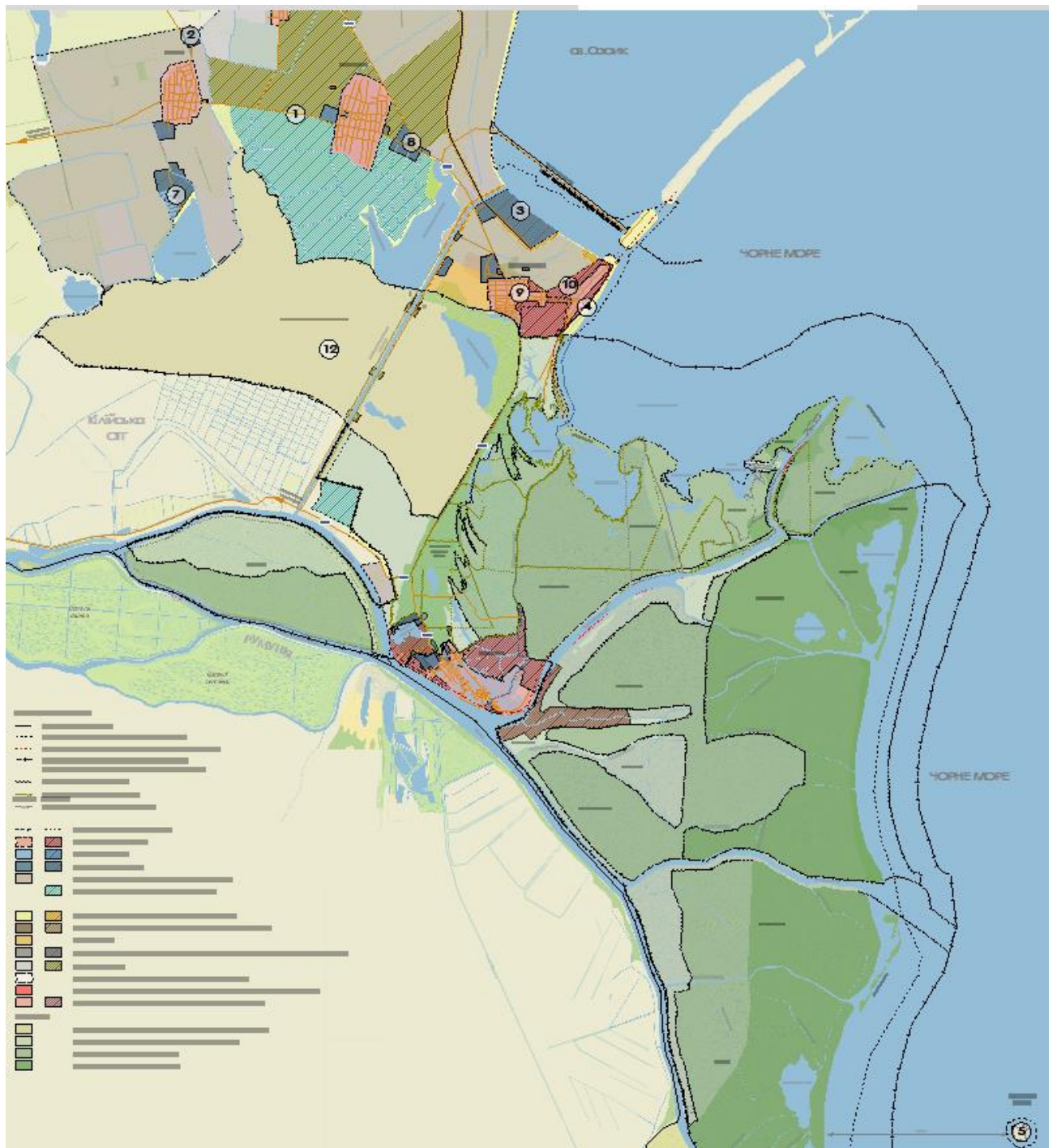

Рис.2.3.4. Розташування запропонованих об'єктів на карті ОТГ

Висновки до розділу 2

Провівши аналіз території та можливостей, я визначив ключові вектори сталого розвитку об'єднаної територіальної громади виходячи з нових реалій. Громада має колосальний потенціал у розвитку, туризму, сільському господарстві, легкій та харчовій промисловості, транскордонній торгівлі, розвиток рекреаційної сфери. На території ОТГ є декілька унікальних місць, які можуть привабити значну кількість туристів, – це надзвичайно багатий на історію та легенди о. Зміїний, який був відомим ще до нашої ери, та м. Вилкове зі своїми неповторними системою каналів та способом життя. Величезний потенціал ОТГ визначають унікальні кліматичні умови, адже ця територія – це один з найтепліших куточків України, що дозволяє забезпечити дозрівання врожаю швидше. Дунай – річка, яка на території громади впадає у Чорне море, поєднує 10 країн, більшість з яких є членами ЄС. Раніше українська частина дельти Дунаю використовувалася для судноплавства. Сьогодні доречним є відновлення баржевого сполучення європейських країн з Чорним морем через українську частину дельти Дунаю. Перлиною громади є Дунайський біосферний заповідник, який займає більшу частину території ОТГ і є унікальним місцем, де у природніх умовах існує велика кількість рідкісних червонокнижних тварин та рослин.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ М. ВИЛКОВЕ

3.1. Аналіз вихідної ситуації

Вилкове – місто в українській частині дельти Дунаю, на крайньому південному заході України, в Ізмаїльському районі, Одеської області. Цей останній населений пункт на берегах Дунаю перед його впадінням в Чорне море. Відстань до обласного центру становить приблизно 210 км. Місто є адміністративним центром Вилківської міської громади. Місто засновано 1746 року під назвою Посад Липованське, статус міста було отримано у 1762 році. Невелике українське містечко Вилкове на півдні Одеської області називають українською Венецією. Незвичайність міста полягає в тому, що стара його частина розташована на воді. Тому вулицями в місті слугують канали, якими переміщуються переважно на місцевих і моторних човнах, що є найпопулярнішим транспортом у місті. Канали, по яким пересуваються, місцеві називають ериками, вони неширокі – всього 1-2 метри завширшки. Єрики пронизують більшу частину міста, по них на човні можна потрапити практично в будь-яку частину. Мешканці міста плавають ериками, стоячи в човні і відштовхуючись від дна і берегів довгим веслом, схожим на жердину, який називають бабайкою. Човнами за допомогою таких бабайок вправно керують не тільки чоловіки, але й жінки та навіть бабусі, яких жартома називають "молодицями на бабайках" (рис. 3.1.1).

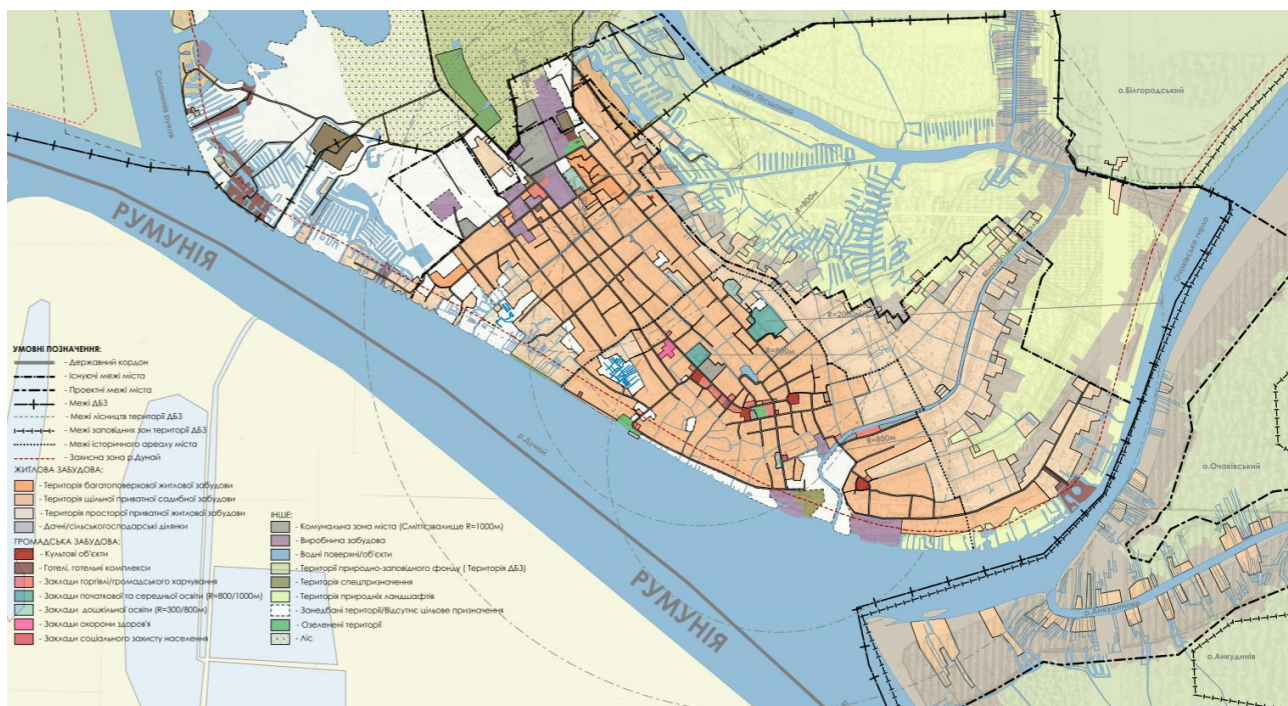

Рис.3.1.1. Існуюча планувальна структура міста

По обидва боки каналів і вздовж будинків – дерев'яні кладки-тротуари, якими пересуваються мешканці. А через ерики перекинуті дерев'яні містки, які за необхідності перетворюються у своєрідні розвідні мости – їх можна підняти, для того щоб провезти каналом вантаж.

Рис. 3.1.2. Вилкове на початку 20-го століття

Клімат помірно континентальний з відносно короткою і теплою зимою та тривалим спекотним літом. Середньомісячна температура найспекотнішого місяця липня становить 23°C з абсолютним максимумом 39°C. Середньомісячна температура січня коливається від -1°C до -5°C. Річна сума опадів коливається в діапазоні від 300 до 700 мм і в середньому становить близько 400 мм. Місту 2-3 рази на рік можуть загрозувати серйозні повені. При нормі рівня води у Дунаї 155 сантиметрів рівень води може зростати від 178 до 199 см. Площа міста – близько 460 гектарів

Місто налічує близько 7800 мешканців, з них близько 70 % — росіяни-липовани, близько 25 % — українці, також у місті мешкають румуни, молдовани, гагаузи та болгары.

Місто будувалось на болотах дельти Дунаю, загальноприйнятий в Одеській області тип зернового сільського господарства тут неможливий, але завдяки великій площі проток та рік дельти Дунаю найбільшою сферою зайнятості населення є рибальство на річках та озерах дельти, або в Чорному морі. Окрім рибальства Вилкове відоме як місце виноградарства та вирощування полуниць, ці культури масово вирощуються мешканцями міста на островах дельти. У місті розташовується адміністрація Українського Дунайського біосферного заповідника, чия територія охоплює острови дельти вгору та вниз за течією Дунаю, плавні на північ від Дунаю, озера дельти та двокілометрову смугу морської акваторії вздовж узбережжя. Також місті розміщений Усть-Дунайський морський торговельний порт.

3.2. Модель сталого розвитку м. Вилкове

Проаналізувавши ситуацію у місті, оцінивши екологічну, економічну ситуації, соціальний рівень населення, можна створити актуальну модель розвитку, у якій буде визначено напрямки відновлення міста Вилкове. Для початку необхідно визначити переваги та недоліки сформовані на даний момент. Особливо ретельно необхідно розглянути недоліки, які є перешкодою у розвиток

міста. Необхідно звернути увагу на чисельність населення, яке поступово скорочується, у зв'язку з безробіттям, обмеженості у розвитку, соціальним та економічним проблемам міста. На даний момент населення становить 7,8 тис. чоловік. Вже з цього випливає, що під час відновлення міста необхідно створити нові сфери діяльності, забезпечити перенавчання незадіяних кадрів та створити нові робочі місця. Наприклад, у місті поступово розвивається туризм. Сфера туризму може стати основною для розвитку міста, яка створить робочі місця в сфері обслуговування та у будівництві. Основна мета у створенні генерального плану міста полягає у приведенні його планувальної структури у відповідність до вимог населення до неї, що змінюються, у поліпшенні життя населення міста у всіх її проявах, перебудові побуту та відпочинку, покращенні системи обслуговування та підвищенні якості забудови. Ця мета досягається вирішенням низки завдань – основні з яких:

- регулювання розвитку міста та оптимізація соціальних і функціональних процесів на основі вдосконалення його планувальної структури впорядкування розміщення основних функціональних зон (житлових районів, промислових територій та інших місць застосування праці, системи громадських центрів);
- забезпечення наступності розвитку планувальної структури та просторової композиції на основі найбільш стабільних та характерних для даного міста елементів та активного включення їх у структуру міста, що розвивається;
- удосконалення системи громадського обслуговування, розвиток міського центри та системи місцевих та спеціалізованих центрів;
- впорядкування внутрішньоміського розселення, покращення та оздоровлення житлової середовища міста – проведення комплексних санітарно-гігієнічних заходів (очищення водного та повітряного басейнів, зниження рівня шуму та покращення мікрокліматичних характеристик житлового середовища на основі забезпечення оптимальної щільності забудови);
- реконструкція та модернізація інженерної інфраструктури (тепло-, водо-, газо- та електропостачання), проведення заходів з інженерної підготовки

території, включення та використання порушених та непридатних територій.

Процес створення планувальної структури міста виступає перед нами у трьох аспектах: Першим із них виступає функціонально-планувальний аспект, у якому вирішуються завдання, що визначають характер та інтенсивність соціальних процесів у місті:

- зонування території міста за видами та інтенсивністю освоєння, містобудівне
- районування території на основі встановлення функціональних зв'язків між зонами,
- районами та елементами міста та на цій основі - формування комунікаційної мережі;

Другий – екологічний, пов'язаний із підвищенням якісного стану навколишнього середовища, її охороною, оздоровленням та перетворенням. Тут вирішуються завдання подолання негативних наслідків технічного прогресу – виключення шкідливого впливу продуктів життєдіяльності людини на довкілля та знищення природних ресурсів, і навіть забезпечення комфортних умов життя;

Третій – архітектурно-естетичний, спрямований на розвиток містобудівної композиції та архітектурного вигляду міста, збереження його своєрідності на основі наступного розвитку основних елементів, що історично склалися, планування, силуету та панорами забудови, встановлення зорових та композиційних зв'язків між основними елементами міста, активне включення в містобудівну, що розвивається композицію історичних ансамблів, пам'яток архітектури, фонові забудови.

Рис.3.2.1 Напрямки сталого розвитку м.Вилкове

3.3. Пропозиції з відновлення сталого розвитку м. Вилкове

Я пропоную наступні кроки з відновлення міста Вилкове:

1. Найбільш цінним ресурсом міста є його унікальна система каналів, містяни їх називають ериками, яка на жаль останнім часом все більше занепадає, люди віддають перевагу автомобілям тому агітують за якнайшвидше засипання ериків та будівництво доріг, якщо піти цим сценарієм розвитку, ми отримаємо типово Українське місто яке втратить історичну, культурну цінність, та свій колосальний туристичний потенціал, а для ОТГ це колосальні фінанси та можливості. Нагадаю, що до села з населенням у 2000 осіб в Нідерландах, яке називають Нідерландською Венецією, щорічно приїжджає приблизно 1 мільйон туристів, в середньому кожна людина може залишати 50-60\$ підбивши не складну математику щорічно село отримує додатково 50-60 мільйонів \$. Зробивши порівняльну таблицю Гітгорну та Вилкове я визначив, що насправді

Вилкове може бути набагато більш привабливим, туристичний потенціал міста, особливо якщо включити його оточення є колосальним, але над цим необхідно працювати, щоб отримати вигоду необхідно докласти значні зусилля. Першим та найголовнішим зусиллям є збереження та відновлення ериків та ніякому разі не любіювати їх подальше засипання. Під час таких робіт по засипанню каналів були розірвано проточність цих каналів, деякі з них стали тупиковими, як наслідок почали заболочуватись, замулюватись, цвісти та мати неприємний запах.

Я пропоную створити проект відновлення ериків міста, їх поглиблення та зміцнення берегів дерев'яними стінками, адже великою проблемою ериків є її ґрунтові береги які поступово засипають протоку, та як наслідок, що декілька років необхідно заново прокопувати. Дерев'яні береги допоможуть вирішити таку проблему, відновлення ериків допоможе запустити туристичні водні маршрути для туристів по місту, або індивідуальні маршрути з місцевими мешканцями.

2. Озеленення міста. Важливою складовою створення привабливого образу такого міста є його озеленення, яскраве та багате озеленення міста значно допомогло Гітгорну здобути таку популярність. Я пропоную створити міський центр садівництва де б вирощували різні види рослинності які притаманні цій місцевості та мають привабливий вигляд, або рослини які добре прижились у такій місцевості. Ці рослини необхідно висаджувати вздовж каналів. Завдяки такому рішенню місто стане ще більш популярним серед ширшого кола туристів. Маршрути можна створити тематичні, наприклад вздовж певного водного туристичного маршруту можна висадити різні види гібікусів, за рахунок того, що канали вузькі 1-2 метри гілки рослин можуть повністю перекрити канал, та створити захоплюючі тунелі у різні пори року, також окрім гібікусів можна використати, магнолію, рододендрон, сакуру, гліцинію, паловнію, гортензію, спірею, півонію, або інші види квіткових чи вічнозелених рослин. Також можна використати плодові дерева та кущі, доречі це було б цікаво для дітей які все життя живуть у місті та не знають як ростуть їхні улюблені плоди. Це не жарт, у мене є знайомі які дійсно, наприклад, думали, що полуниця росте на деревах,

тому що просто ніколи не бачили як вона росте. Така екскурсія по плодovих видах рослин пливучи на човні та дивлячись на рослини максимально близько була б досить привабливою та цікавою. Також можна створити канал з різноманітними видами винограду які б заплели повністю канал, де туристам можуть розповідати про різні види винограду, які ростуть у цьому регіоні, а особливо винограду сорту Новак, який взагалі є унікальним для всього світу, в кінці такої екскурсії туристи які уже знають про виноград «все» точно захочуть придбати декілька пляшок вилківського вина.

Необхідно створити канал де висадити рослини притаманні ДБЗ чим самим зацікавити людей до його відвідування. Також можна створити канал де б розповідалася історія міста. Озеленивши місто квітковими рослинами привабливий облік міста буде створено також з висоти пташиного польоту який туристи та мешканці також зможуть споглядати з спостережної вежі у центрі міста, з верхніх поверхів готелів, також буде створено місце для запуску дронів, де кожен власник дрону зможе спостерігати цю красу не тільки з човна, а й відчутти себе птахом та побачити це дивовижне місто з висоти пташиного польоту. Завдяки створенню різноманітних каналів та по-різному озеленивши їх, туристи захочуть більше побути у місті, більше маршрутів відвідати і відповідно більше фінансів залишити, як наслідок, в ОТГ буде більше можливостей для подальшого розвитку.

Також як архітектор, який розробляв місця для туристичних атракцій, знаю, що не можна робити маршрут який би охопив відразу всі тематичні канали та місця з декількох причин, після відвідин такого каналу турист скаже я все побачив можемо їхати до дому, у нього не складеться цілісна картина про те яка логіка та філософія була закладена під час створення таких тематичних каналів.

Рис. 3.3.1. Система каналів міста з туристичними маршрутами та типом озеленення берегів каналів

3. Wetland park – Парк водно-болотних угідь. На північ від міста від останніх будинків до каналу піщаного існує заболочена територія яку за старим генеральним планом пропонувалося засипати, створити парк, нові райони, стадіон та громадські приміщення. Таке рішення є дуже дороговартісним, засипання та осушення таких територій може дуже негативно вплинути на флору та фауну ДБЗ яка поруч, також це рішення на мою думку є недоцільним, адже у місті є пустоти які можна забудувувати, для стадіону я знайшов інше місце. Тому під час розроблення альтернативної пропозиції я відразу від підтримки такої ідеї відмовився. На мою думку у тут необхідно створити щось нове та унікальне, чудовим рішенням для такої ділянки буде створення парку водно болотних угідь, в Україні аналогів такому парку не буде, у всій Європі таких парків одиниці.

Я пропоную створити маршрути з дерев'яні доріжок на палях, які поєднують усю запропоновану ділянку під парк. Сам парк необхідно поділити на зони які б були цікавими широкому колу відвідувачів. У парку зможуть вільно переміщуватись тварини, а людина буде спостерігачем, для приваблення тварин до цієї територіях, будуть створені місця де їх будуть годувати, те саме буде

створено для комах та риб. Також я пропоную створити додаток за яким кожен відвідувач може сфотографувати тварину, комаху чи рослину яку він побачив, яка його зацікавила та через додаток він зможе знайти інформацію про цю істоту. Також у Європі є популярним взяття тварини під опіку, це коли спонсор виділяє кошти на тварину за які її годують та доглядають, власнику надсилають фото та розповідають як почуває її опікун. В цьому ж додатку може відобразитись ім'я спонсора тварини, завдяки цьому з'являться додаткові ресурси для харчування тварин, особливо у зимовий період. У самому парку я також хочу створити глемпінги де люди зможуть жити в умовах дикої природи але з комфортом для себе. У центрі парку необхідно створити зону дозвілля для людей де необхідно створити різні атракції, наприклад калюжі де люди будуть бруднити себе – це один з варіантів зняття стресу та релаксу, поруч з цими калюжами буде канал піщаний де можна змити бруд та по засмагати на пляжі, також там буде ресторан де можна погостити ухвою з сарамурою, мамалигою з кавермою, сармалі, мітітеї, плациндюю, манджою та новими делікатесами Вилківської ОТГ, серед яких будуть жаби та равлики, і обов'язково у кожного на столі буде стояти келих з вином.

Ще однією особливістю цього парку я пропоную зробити міст у небо та назвати його «Око Дунаю». Завдяки тому, що територія як міста так я всього оточення це практично площина, види з мосту який буде височіти на приблизно 10 м над рівнем ґрунту відкриватимуться на десятки кілометрів, окрім того цей міст стане в пізнаванім об'єктом який одразу буде асоціюватись з цим парком, окрім того його орієнтація на північ дозволить відкривати захоплюючі види на захід сонця. Створення такого, унікального парку дозволить залучити велику кількість туристів не тільки з України, а й з країн Європи та сходу. Метою створення парку є не тільки відпочинок та дозвілля, а й просвітницька та наукова.

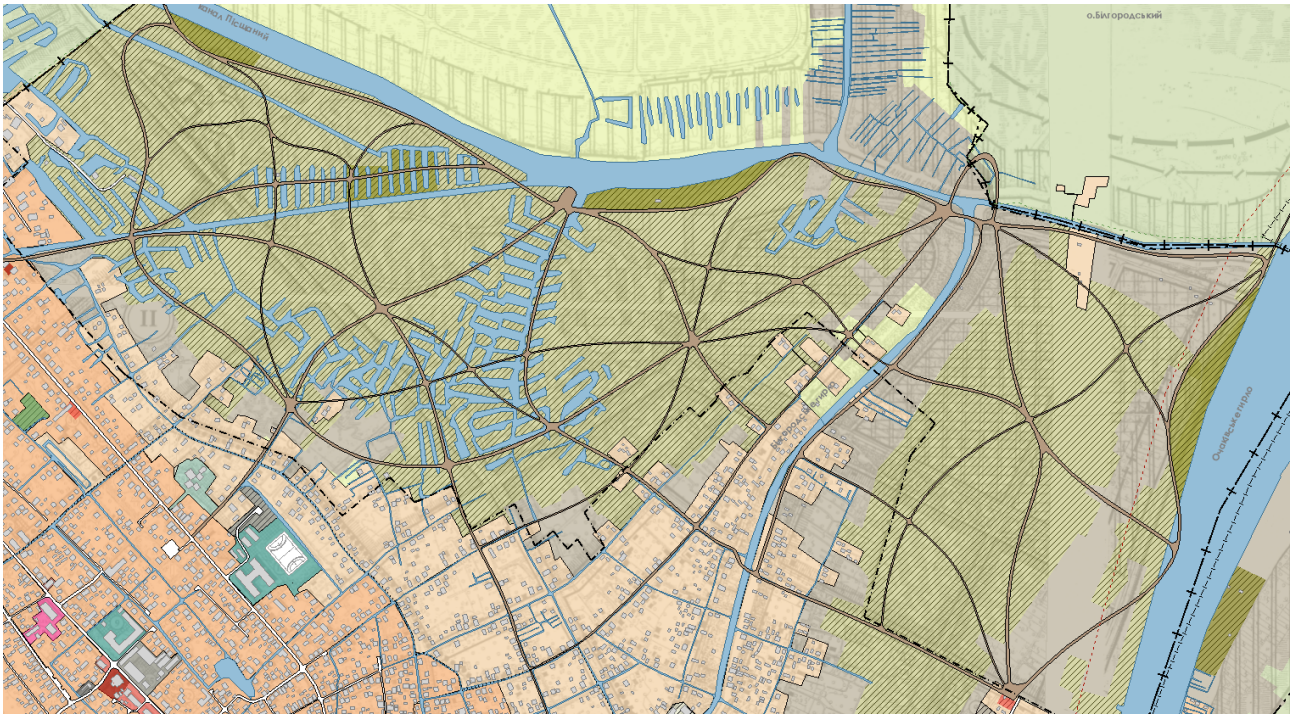

Рис.3.3.2. Планувальні пропозиції парку водно-болотних угідь

4. Відновлення внутрішнього та зовнішнього водного туристичного сполучення. Країни Європи, Турцію, Грузію поєднані круїзними маршрутами через Дунай, у програму такого маршруту можна включити також Вилкове, але у місті не створена інфраструктура для одночасного прийому такої кількості туристів, благоустрій та зовнішній вигляд міста також бажає кращого. Зараз туристичні лайнери минають повз міста. Я пропоную створити умови для прийняття таких туристів, для цього необхідно створити готельний комплекс який би міг розмістити відпочивальників, самих туристів наситити варіантами проведення відпочинку у місті та околицях серед яких повинні бути :

- прогулянки по місту каналів;
- відвідування парку водно-болотних угідь;
- відвідування острова Зміїний;
- подорожі по дельті ДБЗ;
- подорожі каналами міста;
- прогулянки по музеях та пам'ятках міста;
- відпочинок на островах міста;
- вело-поїздки по території ДБЗ;

- знайомство з кухнею регіону.

Завдяки створенню цієї інфраструктури ОТГ відкриється для туристів з Європи, це позитивно вплине на економіку.

Також, відновивши місця прийому туристів, необхідно створити систему внутрішніх круїзних маршрутів з Одеси до м. Рені. Це дозволить в Україні відкрити ще один напрямок надання туристичних послуг. Я вважаю, що цей ринок зможе швидко знайти бажаючих спробувати такий варіант відпочинку. Відновлення міжнародних туристичних маршрутів з зупинками у м. Вилкове значно допоможе просувати імідж Української Венеції у країнах Європи, що при вдалому просуванні та роботі керівництва ОТГ допоможе з року в рік підвищувати потоки туристів з Європейських країн, я вірю, що у майбутньому місто зможе приймати більше туристів ніж Гітгорн, у нього насправді є колосальний нерозкритий туристичний потенціал.

5. Створення готельного комплексу з пристанню та яхтклубом.

У міста є центральні території які межують з Дунаєм, де розміщувались промислові потужності, які зараз втратили своє значення, на одній з таких ділянок я пропоную створити готельний комплекс основним завданням якого буде прийом туристів на круїзних лайнерах. Також на базі готелю буде створено ресторан, парк, пляж, яхтклуб та пірс для прийому туристичних лайнерів. Завдяки чистій природі, унікальному місту з його системою каналів, кухнею, парком водно-болотних угідь місто буде приваблювати велику кількість туристів тому готелях буде потреба, вони матимуть хороше заповнення. Також з верхніх номерів готелю буде відкриватись чудовий вид на все місто та околиці.

цікавими. Також великий пішохідний простір привабить як туристів так і бізнес який віддасть перевагу відкрити свій заклад саме на цій вулиці. Від такого рішення виграє місто яке створить хороший громадський простір який привабить туристів та місцевих, туристи які отримають простір де зможуть відпочити, придбати сувеніри, проплисти центральною вулицею міста та поїсти, бізнес, який отримає чудове місце з високою концентрацією пішохідних потоків для реалізації своєї продукції. Шлях до перетворення центральних вулиць міста у пішохідні проходила значна кількість міст та досить часто мерія та люди спочатку були проти, як так, це спричинить пробки, для людей місця і так достатньо. Але з часом урбаністам та архітекторам вдавалося переконувати владу та містян і невдовзі всі відчували позитивні зрушення від таких ідей, я розумію при втілення такої ідеї є можливість зіштовхнутися з такими ж перепонами.

Рис.3.3.4.Планувальна пропозиція реорганізації головної вулиці міста

7. Створення нового центру міста. Функцію головної площі міста зараз виконує площа перед Дунаєм де розміщено пам'ятник першому поселенцю, ця площа має досить складне планування для проведення заходів, вона замала та обмежена у можливостях з якими зіштовхнеться місто під час його розвитку.

Виникне необхідність у створенні нового центру який би міг задовольнити потреби туристичного міста. Таке місце я знайшов поруч з каналом Білгородське на місці занедбаного консервного заводу. Роботу над створенням головної площі міста я почав з переліку функцій які повинні бути представлені в ньому, головними серед яких повинні бути:

- проведення масових заходів та розміщення сцени;
- проведення ярмарків;
- розміщення туристичного центру з музеєм;
- розміщення представництв місцевих виноробів та сироварів для представлення власної продукції та презентації технології виробництва з дегустаційними залами;
- створення місця паркування човнів для проведення екскурсій по місту та околицю;
- забезпечення паркомісцями туристів;
- презентація на площі інших принад ОТГ;
- створення торгових площ для ведення бізнесу та будівництво ресторану.

Після чого було розроблено концепцію головної площі де по центру передбачено місце під сцену, позаду сцени знаходиться канал завдяки чому при проведенні зйомок місце ставатиме в пізнаванім, не часто сцени розташовують поруч з каналами де постійно проходять екскурсії. простір навколо самого каналу був максимально відкритий для кращого відкриття видів на самий канал з землі а також для туристів які пливуть по каналі відкриватимуться удові види на навколишню забудову. По центру площі пропоную створити забудову де у головній будівлі (квадратної форми) буде розміщено туристичний центр з музей Олександра Шаронова, який все життя збирав експонати та відкрив музей на власній ділянці у місті, хоча експонатів для такого приміщення, як у нього, забагато, також там недотримується температурний режим, який необхідний для деяких експонатів. Також у цій будівлі будуть передбачені площі під проведення виставок, лекцій, літературних читань та розміщено кінотеатр.

Поруч з головною будівлею праворуч та ліворуч будуть розташовані

представництва місцевих виноробів та сироварів з представленими технологіями виробництва, а також буде передбачено місця під інші види торгівлі. Ця забудова також відокремить центральну площу від порковок, а у місцях розриву забудови будуть відкриватись види на визначні пам'ятки, так як історичний старообрядницький храм, нижче буде побудовано ресторан. Ярмарок можна розташовувати вздовж забудови на всю протяжність площі де по центру на передбаченому місці можна ставити сцену, таким чином буде добре сформована логістика ярмарку, це е буде пряма доріжка з рівно розташованими палатками, а цікава форма з сценою по центру. Площу пропоную викласти з ФЕМ-ів, у передбачених квадратних ділянках під озеленення пропоную висадити види рослинності які притаманні Дунайському біосферному заповіднику та розмістити таблички де буде відображатись назва та характеристика рослинності, у рослинності можна розмістити бронзові пам'ятники тваринам та жукам, які живуть на території заповіднику, у натуральну висоту, також продублювавши їх табличками з назвами та характеристиками тварин. Завдяки цьому частинка заповіднику буде розміщена просто у центрі міста що допоможе додатково залучити туристів до відведення заповіднику та парку водно-болотних угідь. По іншу частину каналу пропоную розмістити ти парк та пожежну частину яка буде буди мати на базі також катери та спостережну вежу яка матиме подвійне призначення: відеокамери будуть спостерігати за пожежною безпекою міста та ДБЗ, та туристичну, туристи зможуть піднятися на оглядовий майданчик та спостерігати за неймовірними видами на місто та заповідник. Також поруч з пожежною частиною необхідно створити унікальний ігровий майданчик для України де б головною іграшкою буде вода яку дитина зможе зупиняти шляхом будівництва дамб, опускати підводний човен у воді та інше, на цьому ж майданчику пожежні у вільний від роботи час будуть проводити дітям та батькам пояснювальну роботу по пожежній безпеці. Пожежна частина окрім стандартних пожежних авто матиме катери, водний пожежний транспорт та амфібії.

Вище пожежної частини на уже існуючій пристані пропоную розмістити парковку човнів місцевих мешканців які зможуть приплисти сюди з острова у

справах, поруч буде розміщено невеликі складські приміщення передбачені для відновлення реалізації плодів вирощених на островах, люди зможуть здати продукцію відразу припливши з острова, далі по заповненню продукція буде транспортуватись на переробні заводи. Поруч також передбачено парковку для автомобілів місцевих мешканців які мешкають на островах але мають також автомобіль.

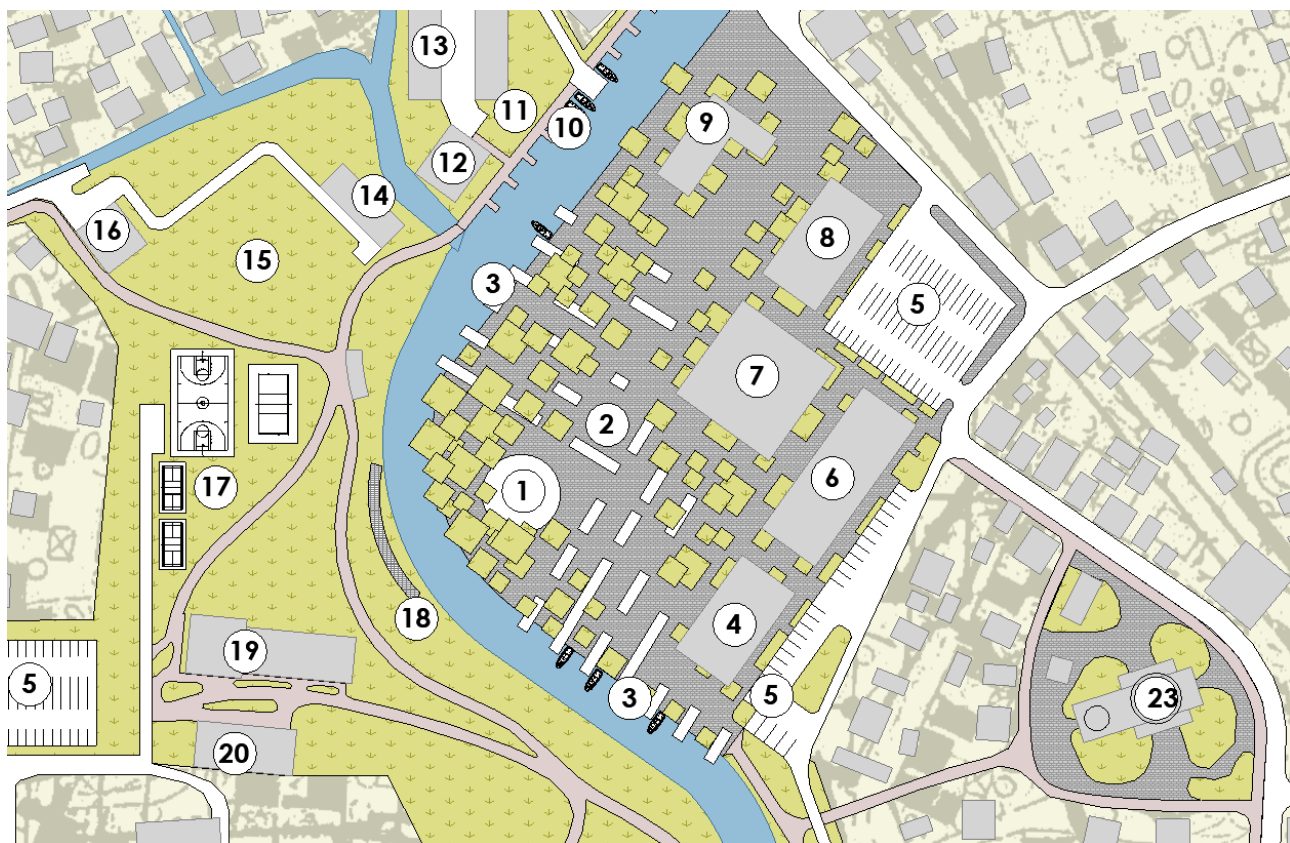

Рис.3.3.5. Планувальна пропозиція туристичного центру міста

Рис.3.3.6. Ескізна пропозиція будівлі туристичного центру студентки
КНУБА Катерини Рашківської

8. Облаштування набережної вздовж усього міста. Місто межує однією з найбільших рік Європи – Дунаєм, понад 7 км набережної перебувають у поганому стані, багато де це взагалі непрохідні місця, я пропоную це змінити створивши хорошу набережну та поділивши її на зони. Головною частиною набережної яка матиме найбільше навантаження буде розміщено на відрізьку від пам'ятнику першому поселенцю до нового центру міста. Доріжки у цій частині потрібно зробити більш широкими, зробити зони відпочинку та зайняття спортом. Будівництво вело доріжки вздовж усієї набережної після аналізу та прорахунку доцільності виявляється мало ймовірним, у деяких частинах ширина набережної надто вузька до того ж у цих частинах її також обмежують густі насадження дерев, виніс вело доріжки у Дунай є дороговартісним, також існує ризик руйнування доріжки під час повені.

Я пропоную створити її на певних ділянках набережної, а повноцінну вело доріжку вздовж ріки пропоную створити за межами міста за каналом Пішаний, вело доріжка пройде вздовж гирла Очаківське до моря, це буде один з веломаршрутів по території ДБЗ. Вздовж набережної пропоную створити бігову

доріжку для проведення активного відпочинку з відображенням метражу на самій доріжці для зручності рахування спортсмено-кілометражу. Окрім того, саме місце розміщення доріжки приваблюватиме потенційних спортсменів, таким чином місто буде заохочувати до ведення активного способу життя.

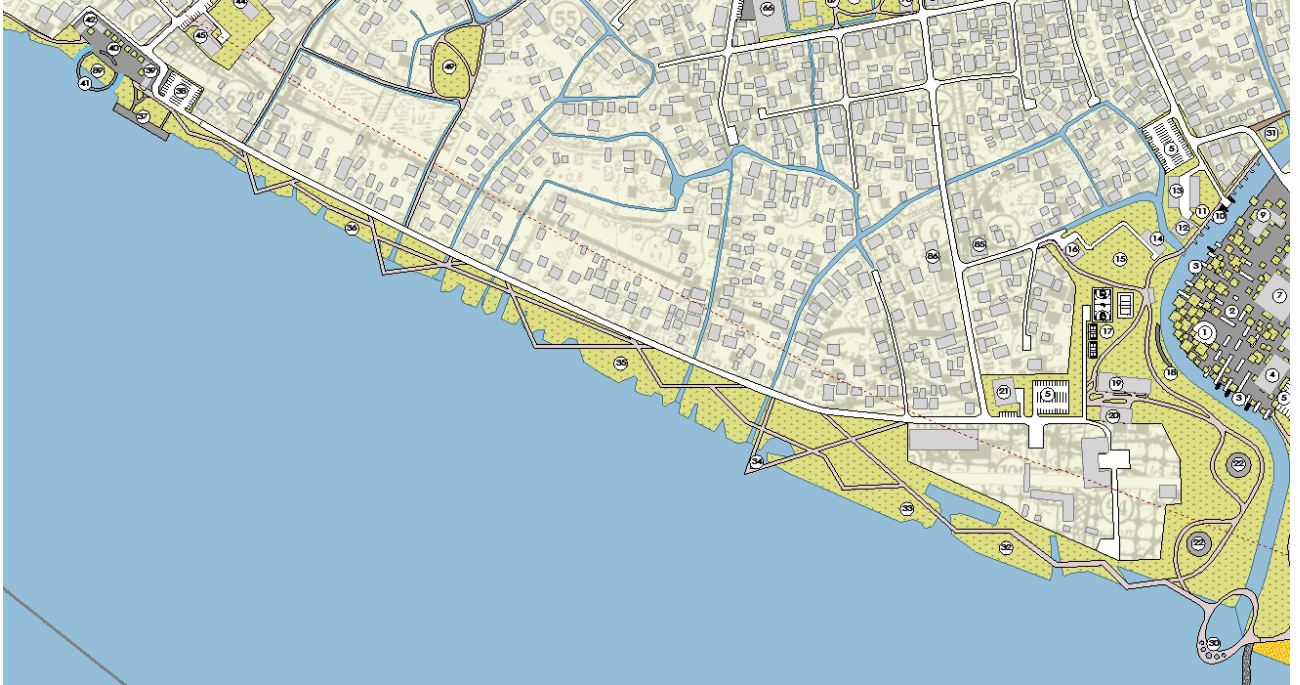

Рис.3.3.7. Ескізна пропозиція організації пішохідного руху по набережній міста.

9. Створення нових музеїв у місті. За стратегією розвитку запропоновано створити декілька нових музеїв у місті та ОТГ, це:

- Музей очерету;
- Музей «Традиційне природокористування у дельті Дунаю»;
- Музей «Старообрядницький чоловічий монастир».

Ідеї у їх створенні повинні розробитись детально авторами після чого можна розробити їх концепцію та розмістити за генеральним планом.

10. Створення індустріального парку на узбережжі зал. Бузунчук. Ця амбітна ціль дозволить розвинути малий та середній промисловий бізнес, у індустріальному парку обов'язково повинні бути представлені такі виробництва як:

- рибопереробний завод;
- завод виготовлення біопалива;

- судоремонтний завод;
- переробка очерету;
- створення цеху з виробництва паливних брикетів з сільськогосподарських відходів.

Сконцентрувавши виробництво в одному місці дозволить налагодити кращу логістику та зекономить ресурси як самих підприємств так і ОТГ у проведенні мереж та допомозі у налагодженні бізнесу. Створювати індустріальний парк на узбережжі зал. Бузунчук я пропоную не випадково. Завдяки такому рішенні у промисловості буде 2 варіанти можливої реалізації продукції, водним маршрутом та автомобільним. Водний маршрут дозволяє транспортувати продукцію до країн ЄС та моря. Що робить індустріальний парк більш привабливим. Також завдяки винесенню виробництва за межі міста, воно буде розвантажено від грозозового транспорту, вільні території у місті можна забудувати іншими необхідними типами соціального, культурного або житлового призначення.

Для успішного запуску та роботи індустріального парку необхідно створити умови для залучення інвестицій, проведення інвестиційних форумів, до ділянки необхідно підвести усю необхідну інженерію та допомогти бізнесу з початком діяльності шляхом юридичної допомоги, допомоги у наданні кредитів, стимулювати ведення закритого циклу виробництва.

11. Відновлення пункту-пропуску Вилкове-Переправа. Аналізуючи перспективи цього пункту-пропуску я визначив, що сенс його відновлення є лише у сезонному характері, на жаль цим маршрутом не можна забезпечити високий рівень ні пасажиро ні товарообігу, село Переправа з декількома невеликими населеними пунктами поруч, дельти Дунаю є практично відокремленими від іншої частини Румунії, там погано налагоджене навіть транспортне сполучення. При відновленні переправи актуальним буде транспортування продукції до цієї частини Румунії, через цю переправу логістика доставки продукції для них значно спроститься, також завдяки переправі румуни зможуть відвідувати туристичні місця ОТГ та закуповувати

продукцію в Україні.

12. Створення тенісного центру. У стратегії розвитку пропонується створити тенісні корти. Аналізуючи цю пропозицію та конкуренцію я не знайшов поруч жодних тенісних центрів чи кортів з чого можу зробити висновок, що цей вид спорту не представлений на території громади, тому можливо бажаючих мешканців грати у теніс виявиться незначна кількість, яв варант розвитку такого бізнесу я пропоную побудувати не тільки тенісні корти, а повноцінний тенісний центр та орієнтувати його на професійних гравців які зможуть меркати у тенісному центрі де будуть також номери, та займатись улюбленою справою на природі, поруч з Дунаєм майже відпочиваючи.

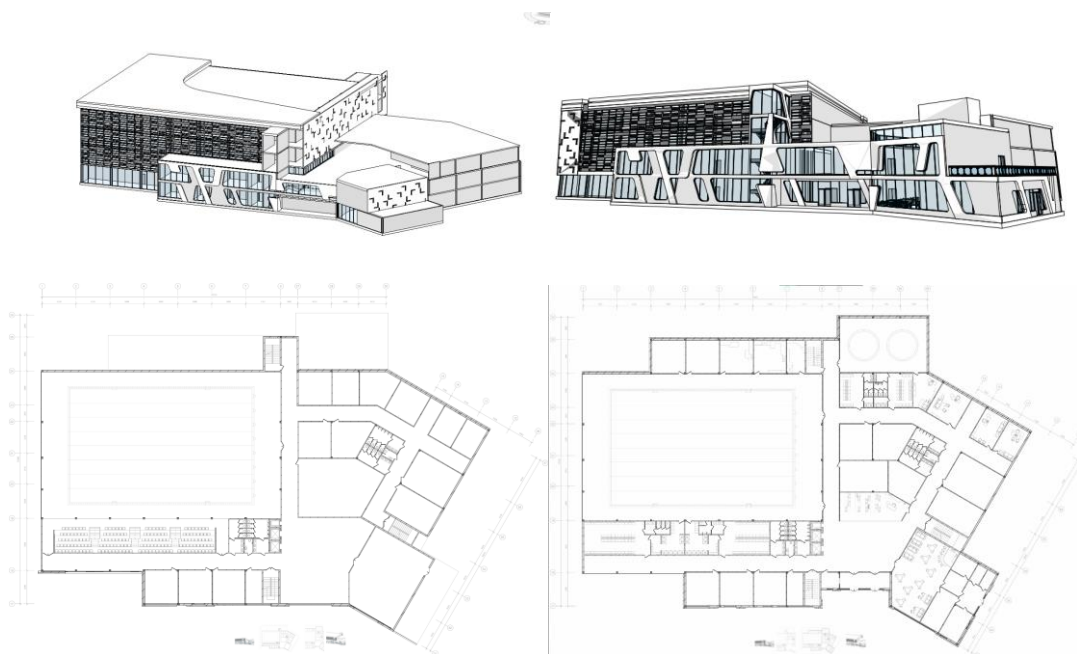

Рис.3.3.8. Ескізна пропозиція спортивного центру студента КНУБА
Сергія Юзькова

13. Розвиток спорту у місті. Розвивати фізичну активність мешканців та туристів ОТГ можна за декількома напрямками:

- 1 - завдяки створенню велоінфраструктури;
- 2 - будівництво бігової доріжки вздовж набережної міста;
- 3 - будівництво спортивних майданчиків у кожному селі та декілька у м. Вилкове;

- 4 - будівництво 2-х стадіонів з біговими доріжками по колу у м. Вилкове та у с. Приморське;
- 5 - розвиток спортивних секцій у місті та селах ОТГ на базі шкіл;
- 6 - створення тренажерних залів у місті та селах ОТГ.

14. Будівництво готелю на базі приватних будинків. У місті є значна проблема пов'язана з кількістю занедбаних житлових будинків, більша частина з яких знаходиться у частині міста яка має лише водне сполучення. Відвідуючи місто я потрапив у деякі з таких будинків, переважна більшість цих будинків має хороший стан, на підлозі бетон або глина, стіни виконані з дерев'яного каркасу який обмазано глиною з очеретом, побілено у білий колір, покрівля – черепиця. Частина цих будинків не має власника (власником є громада) або власники готові віддати будинок за незначну суму. Необхідно знайти рішення подальшої долі таких будинків, адже вони псують загальне враження про місто, є джерелом сміття та неприємних емоцій. Для вирішення цієї проблеми я пропоную скласти інвестиційну пропозицію та безкоштовно передати такі будинки інвестору, який буде готовим відновити їх, виконати сучасний ремонт з екологічних матеріалів зберігаючи фасад, відновити територію навколо, висадити плодові та ягідні рослини, створити зони відпочинку. Ці будинки перетворяться на готелі які будуть здаватись в оренду туристам які мріють жити на острові, будучи у такому чудовому місці, збирати врожай який росте в саду, їсти на терасі щойно виловлену рибу з каналу та милуватись захоплюючими видами міста та околиць. Такий відпочинок багато куму припаде до душі, тому я переконаний в успішності цих задумів.

15. Створення дизайн коду міста. Проблема розміщення хаотичних, різнокольорових рекламних бордів, різноманітне та різнокольорове огороження присадибних ділянок, фарбування фасадів будинку у кольори, які обираються на власний розсуд, призводить до зорового засмічення простору. Як результат ми отримуємо кольорово перенасичений простір, яскраві вставки відволікають від зчитування архітектури та благоустрою. Для вирішення цієї проблеми необхідно створити норми які будуть регулювати зовнішній вигляд архітектурних об'єктів,

вивісок та реклами. Завдяки цьому місто та ОТГ приведе до ладу свій зовнішній вигляд, впорядкує архітектуру та створить єдиний стиль оздоблення та відображення зовнішньої інформації.

Рис.3.3.9 Модель економічного розвитку міста Вилкове.

Рис.3.3.10. Описані пропозиції на карті міста

Висновки до розділу 3

Вилкове є унікальним містом, аналогів у всьому світі одиниці, це місто має усі шанси стати Українською Венецією або Нідерландським Гітгорном. Мені зараз дуже прикро бачити на англomовних сайтах при пошуку «City on the water» або аналог перелік міст на воді з картинками які варто відвідати серед них є Вилкове. Але дуже помітно те як над брендами аналогічних таких міст працюють, хоча б запрошують професійного фотографа який створює привабливу картинку яка з сайту уже приваблює і людина хоче відвідати це місто, чого про Вилкове сказати не можна. Аналізуючи фото цих міст в інтернеті більшість мали набагато привабливіший вигляд ніж Вилкове, помітно, що за містом доглядають та роблять все, щоб розвивати туризм. Дехто може заперечити це ж Європа, це ж розвинена Азія, вони багатші. Подорожуючи по країні та аналізуючи різні ОТГ я дійшов до висновку, що в першу чергу благополуччя та розвиток громади залежить від місцевої влади, від її взаємодії з бізнесом та створення прозорих правил гри для усіх інвесторів. За хорошими прикладами непотрібно йти далеко, ці приклади є поруч, місто Ізмаїл яке справляє враження хорошого європейського міста, або Болград яке знаходить шляхи вирішення проблем та розвиває громаду, хоч насправді можливостей у них менше. Чи Чорноморськ який по якості життя може конкурувати з країнами Європи. Я дуже хочу, щоб через декілька років студент, який обере своєю темою ОТГ приводив як приклад вдалого розвитку Вилківську громаду.

Для досягнення успіху необхідно здійснити безліч зусиль, але результат перевершить усі очікування. Місто має колосальний потенціал у розвитку туристичної сфери, на мою думку зараз місто має найбільший нерозкритий туристичний потенціал у всій країні. Для розвитку міста необхідно створити умови для приваблення інвестицій.

При розробці власних пропозицій розвитку я акцентував увагу на прибуткових та потрібних сферах діяльності, коротко описував чому саме у цьому місці необхідно розмістити ту чи іншу сферу господарювання, чому саме ця сфера у громаді матиме найкращий економічний ефект.

З метою залучення туристів та створення комфортних умов для місцевих мешканців при створенні генерального плану міста було запропоновано організувати зони озеленення та відпочинку. Також не другорядне значення має благоустрій вулиць та доріг, при цьому необхідно передбачити зміцнення берегів каналів та ґриків. При зміні існуючої планувальної структури міста Вилкове необхідно відштовхуватися від сформованого середовища та рельєфу, щоб максимально зберегти історично сформований образ міста на воді. Зокрема, у місті є три значущі культові споруди. Таким чином, створюється можливість вигідно об'єднати їх за допомогою створення пішохідних вулиць, туристичних маршрутів, упорядкування навколишньої забудови. Що стосується території, яку займає колишній рибний завод, що нині не діє, – занедбані будинки можна реконструювати під громадсько-розважальний заклад, на території створити новий громадський центр та організувати як місця відпочинку так і розваг. Рибне виробництво як і інші промислові підприємства необхідно винести за межі міста та відновити їх діяльність. На території колишнього заводу доцільно спроектувати будівлі де б розмітився музей, виставкові зали, кінотеатр, невелике підприємство сироварні, виноробні та штучного вирощування особливих сортів риби, з можливістю їх огляду, ознайомлення участі у виробництві та придбання.

РОЗДІЛ 4. ЕСТЕТИКА МІСТОБУДУВАННЯ

4.1 Художня концепція містобудівного об'єкта

4.1.1 Вербальний опис художньої концепції міста

Головна концепцією міста та самої ОТГ полягає у поверненні мешканцям їх культурних традицій та історичних особливостей, а саме відновлення ериків міста, способу проживання та переміщення, садівництва та збереження екології складової всього що оточує містян. Саме ерики є унікальною особливістю всієї України та є символом міста.

За результатами розмов з деякими місцевими мешканцями я зрозумів, що вони віддають перевагу знищенню ериків та створенню автомобільного сполучення. Їхні думки цілком зрозумілі та закономірні, зараз ерики перебувають у занедбаному стані, по більшості з них неможливо рухатись, це джерело неприємного запаху, забруднення, захаращення. Такий стан ериків є однією з найбільших проблем міста. Вивчаючи історію стає зрозумілим, що вони мали ключове значення для економіки багатьох мешканців та самого міста. Завдяки ерикам містяни могли вирощену продукцію доставити на місця збору або ярмарки для її подальшої реалізації, купити собі необхідні речі та на тій же човні доставити до дому. Зараз ця можливість практично втрачена, мешканці зменшують кількість плодових рослин які були передбачені для реалізації, зменшують свою мобільність, шукають шляхи переїзду у частини міста де є автомобільна дорога. Стає зрозуміло, що ерики мають дуже вагоме значення для частини міста яке має лише водне сполучення. Також завдяки ерикам місто туристам відоме як «Українська Венеція» яку нажаль невдовзі можна втратити.

Для збереження культурної та історичної спадщини, туристичного потенціалу, комфорту, заробітку та мобільності населення необхідно відновити усю існуючу мережу ериків та частину втрачених для збереження водообміну і недопущення застоювання води у них. Береги ериків необхідно зміцнити дерев'яними балками для недопущення швидкого замулення проток берегів та привести у єдиний стиль берегозміцнення міста. Деякі мешканці на власний розсуд зміцнюють береги матеріалами які є у залишку, іноді навіть сміттям, це

виглядає вкрай неохайно та псує враження про місто.

Рис.4.1.1. Варіанти зміцнення берегів ериків

Є декілька основних варіантів зміцнення берегів: створення бетонних відкосів, металеталопрофілями, георешіткою, габіони, дерево. Серед цих варіантів я брав дерево, це повністю природній матеріал який не зашкодить природі, має приємний вигляд, вписується у навколишнє середовище міста, мобільний у транспортуванні. Завдяки цьому рішенні буде значно продовжено термін функціонування каналів без поглиблення, збільшиться пропускна спроможність, що дозволить покращити умови мешканців на островах та відновити місцевий бізнес з продажу врожаїв. (рис.4.1.1.)

Також я хочу використати ще одну особливість каналів для значного поживлення туризму у місті та за сумісництвом проведення просвітницької роботи відпочивальникам. Особливістю є їхня ширина вони є дуже вузькими, 1-2 метри в ширину, це дозволить на берегах вздовж каналів висадити квіткові, плодові, в'юнкі рослини які створять дивовижні тунелі. Фото з таких чарівних місць матиме колосальне рекламне значення для популяризації серед туристів як

України так і всього світу. Як приклад можна привести тунель кохання у Рівненській області який приваблює значну кількість туристів як з України так і з інших країн, на його базі було створено готель та сувенірний ринок. У м.Вилкове масштаб буде набагато більший. Я пропоную створити з міста ботанічний сад на каналах, розробити екскурсійні маршрути та висадити вздовж них спеціально підібрані види рослинності. Завдяки м'якому клімату та хорошій забезпеченості вологи велике різноманіття рослин швидко адаптується та інтенсивно буде розвиватись. Рослини необхідно підібрати такі які квітнуть у різні пори року для створення безперервного цвітіння різних каналів, що забезпечить постійний та рівномірний потік туристів на всьому проміжку сезону. Дивовижним також буде період опадання квітів у канали, це створить неймовірно захоплюючі картини для туристів та місцевих. Також це привабить фотографів які можуть виставляти свої роботи у портфоліо та міжнародних виставках, для міста це ще одна можливість заявити про себе у світі. (рис. 4.1.2).

Рис. 4.1.2. Можливі види озеленення каналів міста

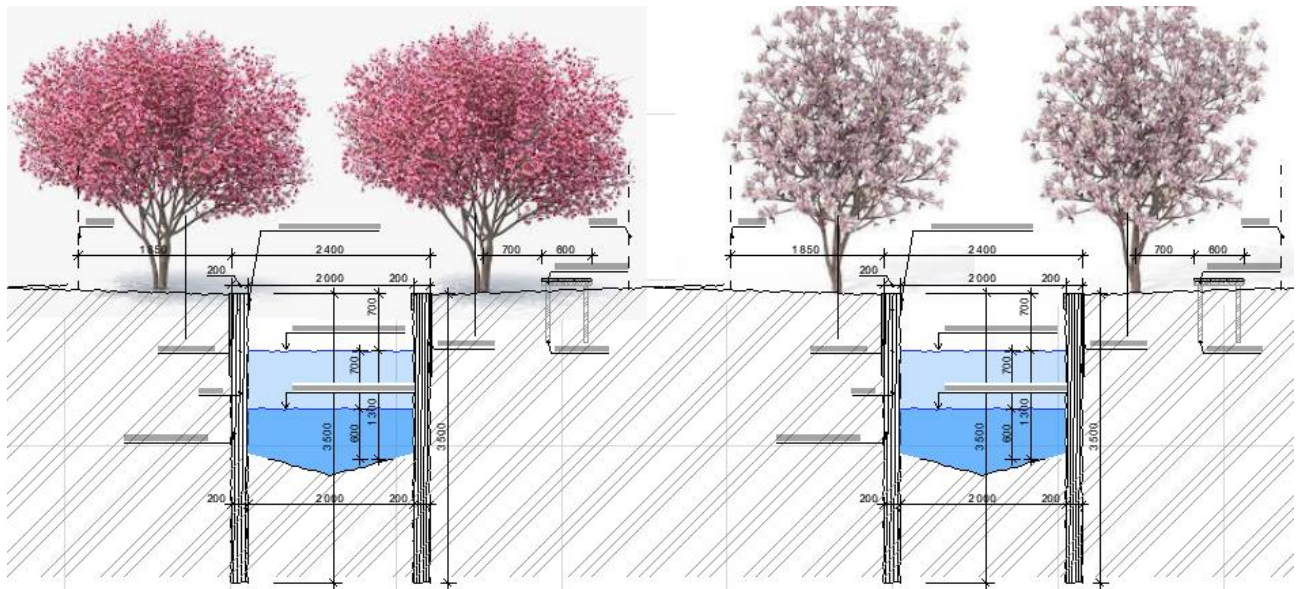

Рис. 4.1.2.1. Варіанти озеленення ериків

Окрім каналів з квітучими рослинами які мають на меті доповнити унікальний образ міста пропоную створити маршрути з рослинами які розповсюджені на території ДБЗ для популяризації заповіднику та ознайомлення туристів з різноманітністю рослинності які є характерними для цього регіону. Окрім рослин необхідно у вигляді бронзових статуй у натуральну величину представити червонокнижних тварин заповіднику про яких у ході екскурсій будуть розповідати не тільки про самих тварин, а й шляхи їх збереження та недопущення повного вимирання виду .

Також у місті запропоновано створити декілька туристичних осередків у яких на меті буде розкриття багатства, величі, культури та природи регіону :

1-Історичний. Пропоную розташувати його на центральній вулиці міста. Центральна вулиця кожного міста є відображенням архітектури, ритму та характеру всього міста і його мешканців. Так як цією вулицею активно користуються містяни, туристи повною мірою будуть знайомитись з ритмом та способом проживання міста на воді. Частина вулиці по якій до цього часу рухаються автомобілі буде перетворено на повністю пішохідну з каналом по центру. Сама вулиця матиме на меті відобразити архітектуру старовірів які заснували це місто, увінчується вулиця першою кам'яною спорудою міста – старообрядницьким храмом, який має унікальну, не типову архітектуру культових споруд України.

2-Природній. Він простягнеться вздовж Дунаю на всьому проміжку міста. Завдяки нерівномірній формі русла та островами дельти, кожен декілька десятків метрів турист буде відкривати для себе новий вид на величний Дунай. Окрім того під час аналізу точок сприйняття було визначено, що поруч з каналом Болградський знаходиться найбільш характерна точка сприйняття Дунаю та околиць. Було вирішено у цьому місці запропоновано створити пішохідний міст з виступом у сторону Дунаю для кращого огляду місцевості. Саму архітектуру мосту запропоновано обрати на архітектурному конкурсі та втілити найкращий варіант. Також на всьому проміжку набережної буде розміщено різноманітні зони активного та тихого відпочинку, любительської риболовлі, пікніку. Інші характерні точки русла Дунаю будуть максимально розкритими для туристів та мешканців.

Для покращення фізичної активності мешканців та спонукання до занять спортом туристів необхідно створити бігову доріжку навколо набережної. Завдяки чистому повірю, не забрудненості навколишнього середовища місто буде відкрито для професійних спортсменів які будуть відпочивати та займатися спортом у місті. Розвиток спорту допоможе цьому.

3-Культурний. Буде розміщено на місці колишнього рибопереробного заводу. Проектом запропоновано частково зберегти існуючі будівлі та змінити їх функціональне призначення. На території буде розміщено нову центральну площу міста, нові туристичні об'єкти. Метою створення культурного центру є розкриття туристичного потенціалу регіону шляхом відображення його окремих принад в одному місці для відкриття туристам та місцевим. На території буде відображено :

- Історія. Буде створено музей історії міста та околиць ;
- Сироваріння. Створено демонстраційну сироварню з дегустаційним залом;
- Виноробня. Представники місцевих виноробів будуть представляти свою продукцію;
- Риборозплідна ферма. Характерною рисою цього регіону є риболовля,

тому доцільним буде створення такої ферми у центрі міста з можливістю відвідувати її туристам;

-ДБЗ. Дунайський заповідник є скарбницею червонокнижних тварин та рослин. Для підвищення зацікавленості заповідником запропоновано перенести деякі види рослин у центр міста та створити композиції з них.

Завдяки створенню трьох осередків різного спрямування буде розсереджено туристичні потоки міста, саме місто як туристичний об'єкт буде різнобічно представлено, ідеї які були покладені на кожен осередок будуть зрозумілими. Це дозволить краще зрозуміти культуру, побут та природну складову міста.

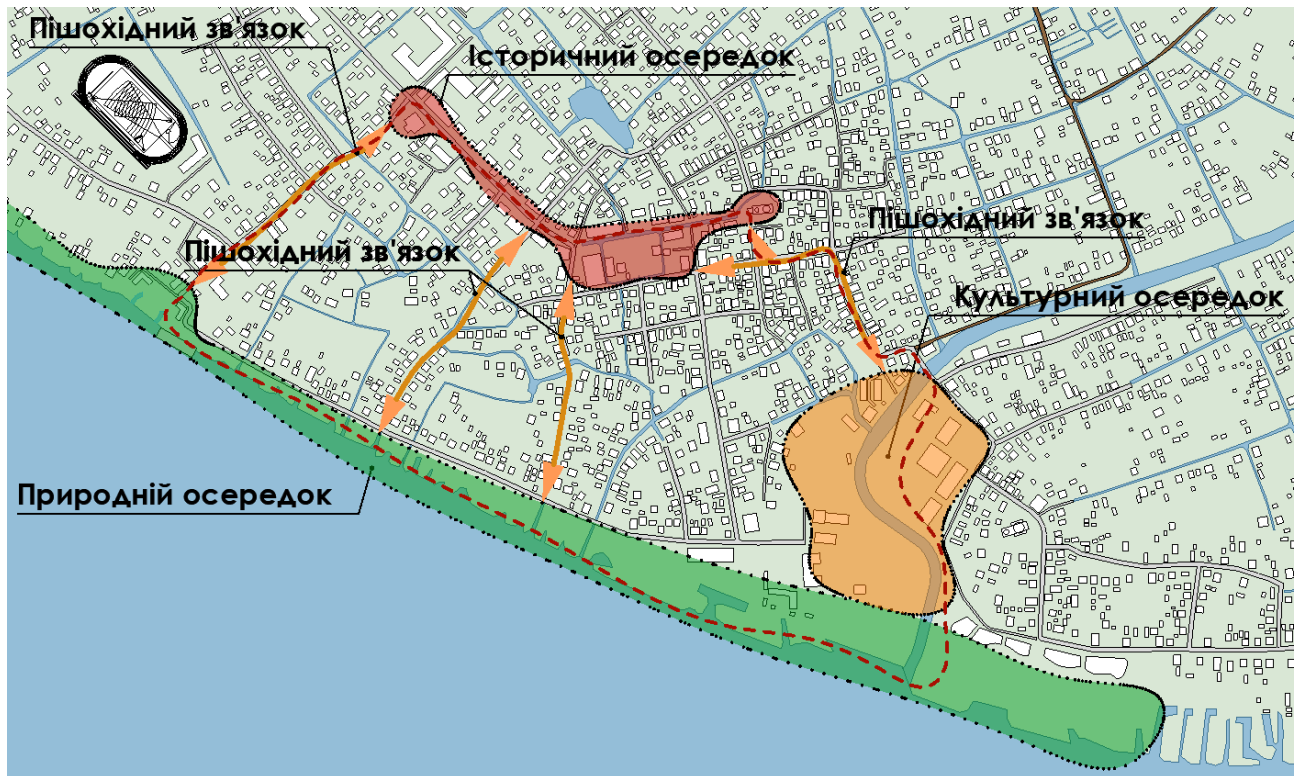

Рис.4.1.3. Концепція містобудівного об'єкта

4.2.Енерго-інформаційне моделювання містобудівного об'єкта

4.2.1.Тематичне зонування міста

Основною ідеєю тематичного зонування міста є поділення на типи середовищних систем за феноменологічними властивостями. До групи феноменологічних типів архітектурного середовища відносять «емотивне», «драматичне», «атрактивне» та «адресне» штучне довкілля [42].

-«Емотивне» архітектурне середовище налаштовує людину на певні емоційні переживання, підтримує в людині настрій, стимулює появу певних бажань.

-«Драматичне» архітектурне середовище акцентує увагу людини на конкретних явищах та подіях які зосереджуються навколо неї.

-«Атрактивне» архітектурне середовище породжує емоційний зв'язок людини з природою та навколишнім середовищем.

-«Адресне» архітектурне середовище дає поштовх до максимального розвитку кожного за рахунок врахування специфічних потреб різних категорій людей.

Загальною ознакою феноменологічних типів архітектурного середовища є здатність штучного середовища збуджувати в людині певні почуття. Кожен з перелічених вище типів середовища по різному привертає увагу, та створює різний емоційний вплив на людину. Таким чином правильно поєднуючи розташування архітектурних об'єктів використовуючи феноменологічні властивості можна досягти здатності архітектурного середовища вражати людей, налаштовувати їх на переживання певних емоційних станів, підтримувати настрій, стимулювати, підкреслювати важливі події, помічати рух часу, враховувати потреби різних людей створюючи для них умови для самореалізації. Все це необхідно враховувати проектуючи сучасне та зручне архітектурне середовище.

Тематичне зонування за феноменологічними властивостями відображено на кресленні, де:

-Драматичне середовище – відображено на центральній площі міста де будуть проводитись масові заходи, ярмарки, виставки, розташовано музей Олександра Шаронова, представництв виноробів та сироварів, а також ресторан місцевої кухні.

- Атрактивне середовище – розміщено вздовж усієї набережної міста де проходить пішохідна, бігова доріжки та частково велосипедна. Передбачено різні зони проведення дозвілля на набережній, створено пляж та оглядові

майданчики.

-Мотивне середовище – створено на головні вулиці міста там розміщено будинок культури, канал , рибацький сквер , оглядові майданчики, місця споглядання на архітектуру та канал.

- Адресне середовище – представлено на кожному з трьох основних осередків. Воно представлено у вигляді дитячих та спортивних майданчиків, оглядових просторів, зон тихого та активного відпочинку.

Рис.4.2.1. Схема тематичного зонування міста

4.2.2. Сценарне моделювання урбанізованого середовища

Урбанізоване середовище міста має відповідати потребам різних груп людей. У місті можна виокремити 2 основні групи людей чії інтереси повинні бути враховані під-час проектування місць відпочинку, роботи та дозвілля. Це місцеві мешканці які потребують забезпечення базових потреб у рекреаційних зонах, місцях зайняття спортом, праці та відпочинку. Туристів, яким необхідно створити умови якомога кращого проведення часу у місті, наповнити різноманітними атракціями та забезпечити багатосторонніми варіантами проведення відпочинку.

Проектуючи осередки я передбачив врахування інтересів кожної групи людей в кожній зоні є місце для проведення свого дозвілля, заклади прикладання праці, ресторани, зони тихого та активного відпочинку, дитячі майданчики , проведення фестивалів та ярмарок. Середовища загального користування мають місця де людина може як активно відпочивати та розвиватися так і усамітнитися в тиші милуючись природою.

Рис.4.2.2. Схема сценарного моделювання урбанізованого середовища

Сценарне моделювання я розглянув у 2х варіантах, для забезпечення потреб різних груп людей та у віковій категорії:

- Місцеві мешканці. Забезпечено потреби у зонах рекреації, відпочинку, зайняття спортом та прикладання праці на кожному з основних осередків міста.
- Туристи. Забезпечено комфортні умови для відпочинку та проведення дозвілля, запропоновано велике різноманіття варіантів проведення часу з користю для туриста, створено різноманітні зони для різних типів туристів, розроблено місця для любительської риболовлі, відпочинку на воді тощо.
- Діти – створено спеціалізований дитячий майданчик ігор з водою, дитячий пляж.
- Молодь – спортивні майданчики, екстремальні екскурсії, виставкові зони,

бігові доріжки, пляж, пішохідні та вело маршрути, ресторани місцевої кухні, оглядові майданчики, зони активного відпочинку, розумові активності .

-Дорослі – ресторани місцевої кухні, виставкові зали, музей, площа для проведення заходів, ярмарки, пляж, пішохідні та вело маршрути, зони відпочинку, оглядові майданчики, екскурсійні програми на різний смак.

-Похилого віку – ярмарки, оглядові майданчики, зони усамітнення та тихого відпочинку, пішохідні маршрути.

Для кращого сприйняття запропонованих ідей я розглянув 1 з варіантів проведення відпочинку для сім'ї з дитиною яка потрапила до міста пароплавом на 3 дні:

День 1

Прибуття до міста, розташування у готелі на березі Дунаю. Знайомство з містом, відвіданням його туристичного центру. Зокрема безпосередньо на площі знайомство з рослинністю ДБЗ , відвідування музею історії міста та околиць, виставки картин художника Олександра Шаронова, отримання інформації з туристичного центру про дозвілля на території ОТГ, відвідання сироварні, виноробні та риборозплідного центру. Відпочинок дитини на дитячому майданчику водних ігор. Знайомство з кухнею Вилкове та зустріч неймовірного заходу сонця на узбережжі Дунаю.

День 2

Знайомство з парком водно-болотних угідь, проведення часу на його території та знайомство з флорою та фауно території. Прогулянка до мосту «Око Дунаю». Проведення активного відпочинку поруч з пляжем на каналі Піщаному . Знайомство з історичним центром міста, його архітектурою та звичаями на головній вулиці міста.

День 3

Проведення часу на набережній міста , споглядання на оглядових майданчиках за Дунаєм та його околиць, проведення пікніку та аматорської риболовлі на узбережжі. Подорож каналами міста на човні .

Змодельовавши відпочинок сім'ї стає зрозуміло, що у місті запропоновано

створити велике різноманіття можливостей проведення відпочинку як для груп туристів так і для місцевого населення, метою якого є не лише відпочинок а й розвиток людини.

4.2.3. Програмування емоційних реакцій людини на оточення

Щоб зрозуміти послідовність переживань, які чекатимуть на відвідувача, що дотримуватиметься конкретних траєкторій переміщення по заданому маршруті було створено один з варіантів маршруту головними туристичними осередками міста . Цей маршрут буде виглядати наступним чином: від готельного комплексу прогулянка вздовж набережної до пам'ятнику першого поселенця, потім вгору до православного храму, далі по головній вулиці міста до першої кам'яної споруди, старообрядницького храму. Після чого вниз до каналу Білгородське та туристичного центру, після чого повернення у готель. Щоб проаналізувати емоційну реакцію людини побудовано графік зміни емоційних станів людини, узгоджуючи їх екстремуми з композиційно активними точками ландшафту, виявленими в процесі композиційного аналізу; змістовними домінантами середовища, виявленими в процесі асоціативно-образного аналізу, та кульмінаційними пунктами просторового розгортання художньо-образної концепції, наміченими на схемі тематичного зонування міста.

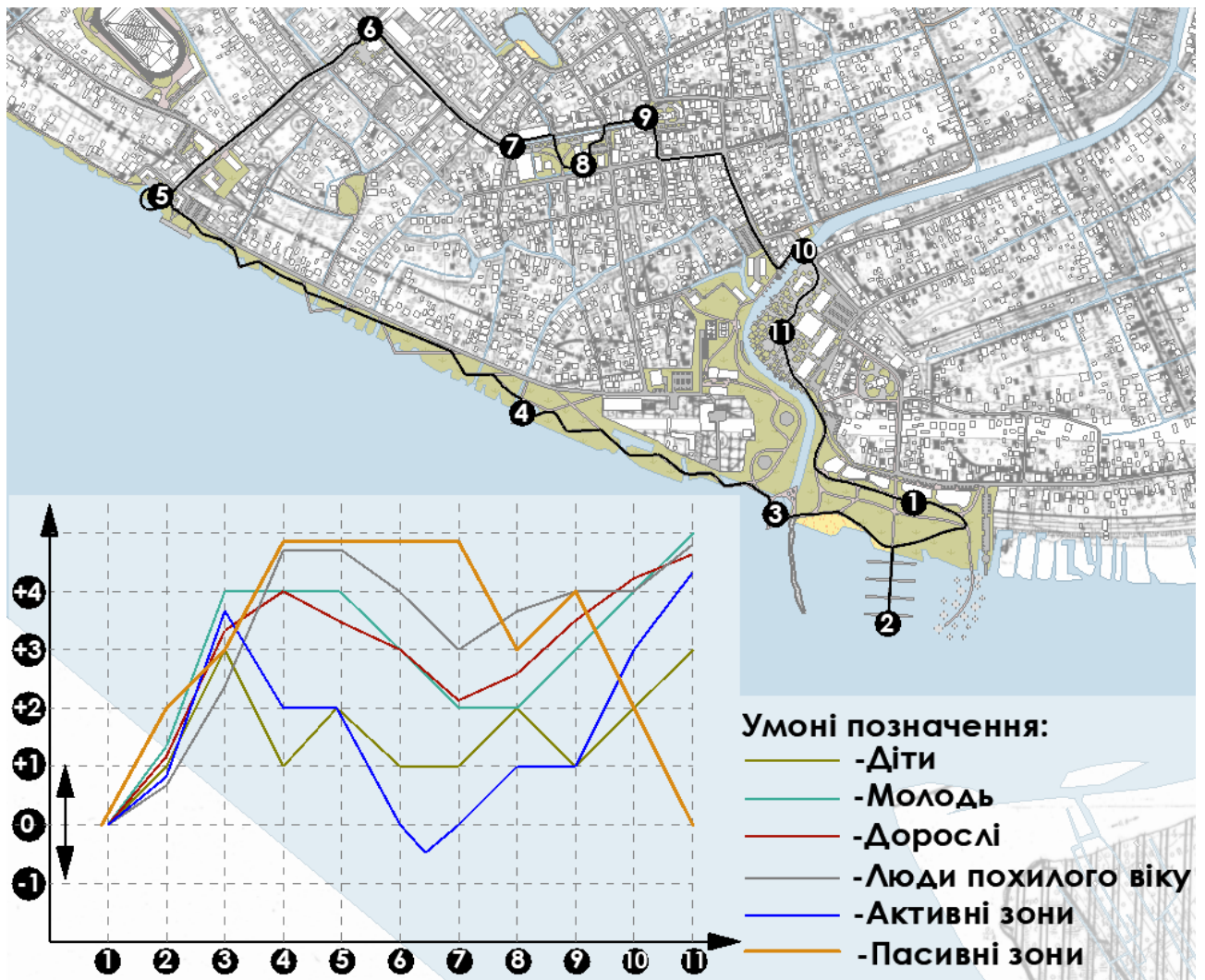

Рис.4.2.3. Програмування емоційних реакцій людини на оточення

4.3 Просторово-часове моделювання містобудівного об'єкта

4.3.1.Часове моделювання функціональних процесів

Часове проектування функціональних просторів передбачає програмування часового перебування людей в місцях різного функціонального призначення. Відповідно до схеми, найпривабливішими для перебування є зони активного та пасивного відпочинку та зона громадського харчування.

Рис. 4.3.1. Схема періодичності функціонального використання території різними категоріями відвідувачів

4.3.2. Об'ємно-просторова композиція містобудівного об'єкта

В об'ємно-просторовій композиції містобудівного об'єкта було створено взаємозв'язок художньої виразності, естетичної привабливості, функціональності та композиційної гармонійності простору. Православні храми – є головними домінантами міста, вони розташовані на перетині головних та другорядних композиційних осей, у роботі їхнє значення було підкреслено, навколо них створено площі. При створенні композиційно-просторового аналізу було розглянуто центральну частину міста .

Рис. 4.3.2. Схема об'ємно просторової композиції містобудівного об'єкта

4.3.3. Підбір засобів виразності урбанізованого середовища

Підбір засобів виразності повинен відповідати функції та тематичному забарвленню простору. Це дає можливість відвідувачам полегшити сприйняття історичної, культурної та природної складової ділянки, не забруднювати простір яскравими та різнокольоровими елементами виразності.

Колористичне моделювання проектного середовища зображено на рис. 4.3.3.

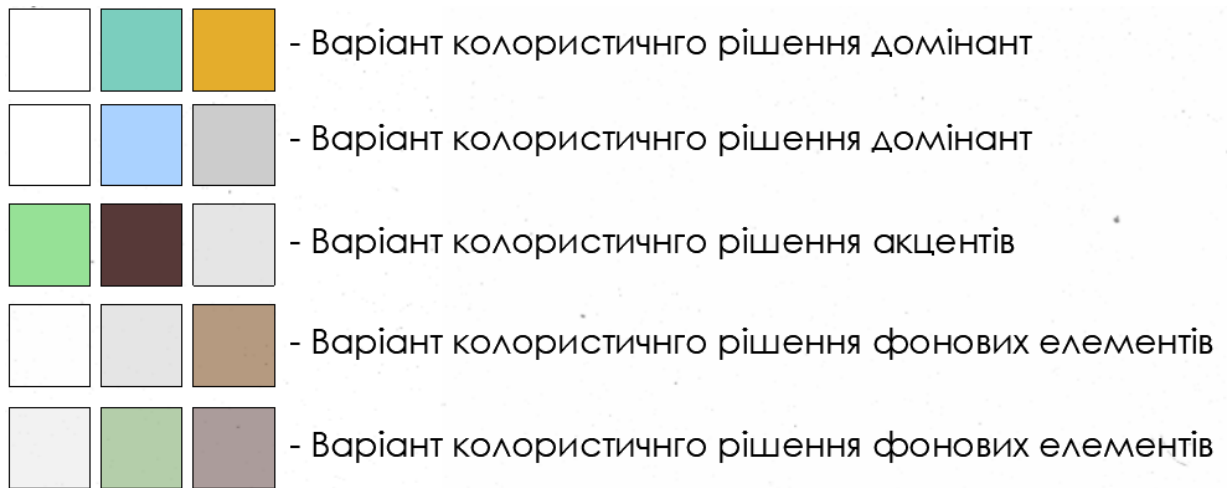

Рис.4.3.3. Схема підбору засобів виразності урбанізованого середовища

Висновки до розділу 4

При створенні генерального плану міста та детального планування історичного осередку було втілено художній задум. Який полягає у відображенні та підкресленні історичного минулого, культури та побуту місцевого населення та природної складової місцевості. Ідея полягає у поєднанні цих складових та створенні гармонійного і комфортного простору який буде відповідати потребам місцевих мешканців і туристів, збереже та підкреслить цінність міста.

Тематичне зонування історичного осередку міста виділило у 4-х основних зонах: драматичному, атрактивному, емотивному і адресному середовищі. Кожен з цих типів середовища повинен по різному зацікавити та привернути увагу людини та має здійснити свій емоційний вплив. Таким чином, поєднуючи ці простори можна досягти здатності архітектурного середовища впливати на емоційний стан людини.

Відповідно до часового моделювання функціональних процесів було виявлено, що локації з найдовшим перебуванням це зони активного та пасивного відпочинку які розташовано у кожному осередку. Інші зони передбачаються для менш тривалого перебування, значна більшість з них є транзитними.

РОЗДІЛ 5. ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності[43].

Цивільний захист - це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особливий період. [43].

надзвичайна ситуація - обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності [43].

Надзвичайні ситуації класифікуються за характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.

2. Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

- 1) техногенного характеру;
- 2) природного характеру;
- 3) соціальні;

4) воєнні.

3. Залежно від обсягів заподіяних надзвичайною ситуацією наслідків, обсягів технічних і матеріальних ресурсів, необхідних для їх ліквідації, визначаються такі рівні надзвичайних ситуацій:

- 1) державний;
- 2) регіональний;
- 3) місцевий;
- 4) об'єктовий.

4. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Цивільний захист здійснюється за такими основними принципами:

- 1) гарантування та забезпечення державою конституційних прав громадян на захист життя, здоров'я та власності;
- 2) комплексного підходу до вирішення завдань цивільного захисту;
- 3) пріоритетності завдань, спрямованих на рятування життя та збереження здоров'я громадян;
- 4) максимально можливого, економічно обґрунтованого зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій;
- 5) централізації управління, єдиноначальності, підпорядкованості, статутної дисципліни Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, аварійно-рятувальних служб;
- 6) гласності, прозорості, вільного отримання та поширення публічної інформації про стан цивільного захисту, крім обмежень, встановлених законом;
- 7) добровільності - у разі залучення громадян до здійснення заходів цивільного захисту, пов'язаних з ризиком для їхнього життя і здоров'я;
- 8) відповідальності посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування за дотримання вимог законодавства з питань цивільного захисту;
- 9) виправданого ризику та відповідальності керівників сил цивільного захисту за забезпечення безпеки під час проведення аварійно-рятувальних та

інших невідкладних робіт.

Основними завданнями єдиної державної системи цивільного захисту є[43]:

1) забезпечення готовності міністерств та інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

2) забезпечення реалізації заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;

3) навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення надзвичайної ситуації;

4) виконання державних цільових програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення сталого функціонування підприємств, установ та організацій, зменшення можливих матеріальних втрат;

5) опрацювання інформації про надзвичайні ситуації, видання інформаційних матеріалів з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій;

6) прогнозування і оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій, визначення на основі прогнозу потреби в силах, засобах, матеріальних та фінансових ресурсах;

7) створення, раціональне збереження і використання резерву матеріальних та фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

8) оповіщення населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, своєчасне та достовірне інформування про фактичну обстановку і вжиті заходи;

9) захист населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

10) проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, організація життєзабезпечення постраждалого населення;

11) пом'якшення можливих наслідків надзвичайних ситуацій у разі їх виникнення;

12) здійснення заходів щодо соціального захисту постраждалого населення;

13) реалізація визначених законом прав у сфері захисту населення від наслідків надзвичайних ситуацій, в тому числі осіб (чи їх сімей), що брали безпосередню участь у ліквідації цих ситуацій;

14) інші завдання, визначені законом.

5.1. Характеристика району у якому знаходиться громада

- Район межує на півночі з Болградським районом Одеської області та Молдовою, на півдні – з Румунією, на сході – з Білгород-Дністровським районом

- Значною частиною межує з р. Дунай та Чорним морем

- Площа району 3434,4 км, з яких земель у державній власності - 47 256,8 га, земель у комунальній власності - 78,2 га, земель у приватній власності - 72 064 га

- Рельєф району переважно пологий, має перепад висот 5-50м. над рівнем моря

- Середньорічна норма опадів – 451 мм.

- Середньорічна температура - 11 °С

- Функціонує ландшафтний заказник місцевого значення Лунг (площа складає 1452,85 га)

- Район розташований на лівому березі Кілійського гірла річки Дунай. Включає дрібні річки Єніка, Ташбунар, Катлабух, Репіда. Загальний водозбір у межах району – 2535 га. Найбільші озера - Ялпуг, Кугурлуй, Котлабух, Саф'ян. Згідно з Водним Кодексом України, всі водні об'єкти Ізмаїльського району мають загальнодержавне значення та використовуються для зрошення, риборозведення, рекреації, потреб сільськогосподарського зрошення

- Дунайський біосферний заповідник.

- Через Ізмаїльський район проходить дорога міжнародного значення E87

- Територіально район поділяється на 6 територіальних громад: Міські – Вилківська, Кілійська, Ізмаїльська, Ренійська; селищні – Суворівська; Сільські – Сафянівська

Рис.5.1. Ізмаїльський район на карті Одеської області[44]

5.2. Характеристика об'єкту проектування

Темою роботи є особливості сталого розвитку Вилківської територіальної громади та м.Вилкове. Метою роботи є об'єкт опрацювання, пошук проблем та знаходження перспективи розвитку об'єднаної територіальної громади та міста Вилкове.

Вилківська міська об'єднана територіальна громада розташована на півдні Причорноморської низовини. Місто Вилкове розташоване в українській частині дельти Дунаю, на крайньому південному заході України, на вторинній (морській) дельті Кілійського рукава Дунаю, де Дунай розділяється на три рукави. Це останній населений пункт на узбережжі Дунаю перед його впадінням в Чорне море.

Клімат помірно-континентальний з відносно короткою і теплою зимою та тривалим спекотним літом. Середньомісячна температура найспекотнішого

місяця липня становить 23°C з абсолютним максимумом 39°C. Середньомісячна температура січня коливається від -1°C до -5°C. Річна сума опадів коливається в діапазоні від 300 до 700 мм і в середньому становить близько 400 мм.

Загальна територія об'єднаної громади – 47 970,6 га. Із них за категоріями земель:

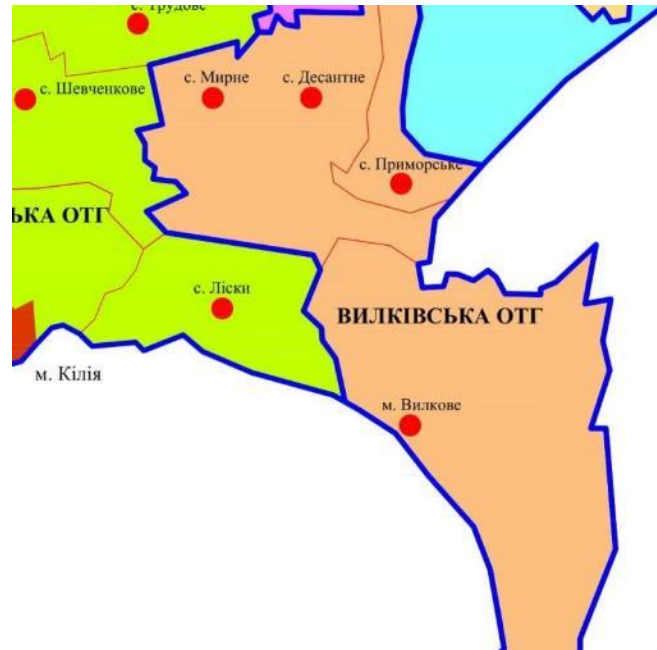
- сільськогосподарського призначення - 12663 га;
- житлової та громадської забудови - 699 га;
- землі заповідного фонду – 19026,62 га;
- рекреаційного призначення – 1 га;
- лісового фонду – 11575 га;
- водного фонду – 177 га;
- землі промисловості (транспорт) – 66 га.

Значна частина земель має обмеження у використанні у зв'язку з тим, що знаходиться у прибережній смузі дельти Дунаю, Чорного моря, придунайських озер та/або відноситься до природоохоронної зони. У місті Вилкове розташована адміністрація Дунайського біосферного заповідника, чия територія охоплює острови дельти вгору та вниз за течією Дунаю, плавні на північ від Дунаю, озера дельти та двокілометрову смугу морської акваторії вздовж узбережжя.

Територія громади є витягнутою вздовж узбережжя Чорного моря та озера Сасик на відстань понад 40 км. Межує на заході з іншими громадами Кілійського району Одеської області, зі сходу омивається водами Чорного моря. Середня глибина промерзання покриву досягає 30-40 см, найбільша – 60-70 см. Для даної місцевості притаманна посушливість, значна частина опадів випадає в теплий період. Окремою географічною «перевагою» є селище Біле, розташоване на острові Зміїний, яке є самим віддаленим від суші населеним пунктом України. Селище знаходиться в 37 кілометрах на схід від узбережжя - дельти Дунаю.

Суттєвою перевагою громади є транспортна доступність. У 2017 році була відремонтована автодорога Т-16-28 Вилкове-Спаське, яка зв'язує громаду з автодорогою М15 «Одеса-Рені», яка також була капітально відремонтована у 2017-2018 роках. Відстань від адміністративного центру громади до районного

центру м. Кілія – 33 км, до обласного центру – 220 км.

5.2.1. Карта Вилківської міської територіальної громади [46].

Основною проблемою життєдіяльності в пониззі Дунаю є захист території від повеней різної і, особливо, рідкісної повторюваності. У нижній течії р. Дунай територія з обох берегів (румунського та українського) на відстані 180 км одамбована з метою запобігання затоплення прилеглих до річки земель, населених пунктів, об'єктів господарського комплексу. Ці заходи створили проблему пропуску річних витрат води в інших гідравлічних умовах. Захисні дамби вздовж українського берега будувалися стихійно в 50-і роки минулого сторіччя на основі недостатньо вивченого рівневого режиму Дунаю[36]. На багатьох ділянках дамби побудовані на відмітках, значно нижчих навіть від спостереженого рівня в Дунаї.

Для визначення розрахункових відміток захисних дамб вздовж українського берега р. Дунай була виконана науково-дослідна робота з уточнення розрахункового рівня Дунаю забезпеченістю $P=1\%$ з урахуванням спеціальних спостережень на станціях: Болград, Ізмаїл, Вилкове і Усть-Дунайськ, які входять до складу Дунайської ГМО. На зміну величин розрахункового рівня значно впливає ухил водної поверхні. В даний час є достатньо багато даних прямих вимірювань ухилів водної поверхні. Однак при закінченні обвалування румунського берега Дунаю в 80-х роках минулого

століття змінилися гідравлічні особливості проходження, а особливо, розподілу паводкових вод між Кілією і Вилковим. Найбільші ухили були зафіксовані при високих паводках на ділянці між Кілією і Вилковим (до 0,056 %). Для уточнення ухилів водної поверхні були запроєктовані перерізи по всій довжині річки Української дельти. Для цього використовувались матеріали зйомок і обстеження минулих років і лоцманські карти. Розрахункові щонайвищі рівні води весняної повені встановлюються з урахуванням особливостей водного і льодового режимів річки. Причому, в період льодоходу, але за відсутності затору розрахункове значення витрати води $Q_{P\%}$ визначалося за співвідношенням [49]

$$Q'_{P\%} = \frac{Q_{P\%}}{k_{зим}},$$

де $Q_{P\%}$ - миттєва максимальна витрата води розрахункової щорічної ймовірності перевищення; $k_{зим}$ - коефіцієнт, що враховує зміну гідравліки потоку під час льодоходу, який рекомендується для великих річок брати на рівні 0,92-0,95 (в середньому 0,935)[36].

Рівневий режим в межах нижньої частини б'єфа – від м. Ізмаїл до м. Вилкове зазнає впливу вітрових денівеляцій, тому обчислені відмітки повеней уточнені за рахунок можливого вітрового нагону. При розрахунку рівні води забезпеченістю $P=1\%$ при вільному руслі у м.Вилкове яке знаходиться на відстані 18 км від гирла знаходиться на 165 см. від «0» поста. При льодоході із забезпеченістю $P=1\%$ у Вилкове встановлено рівень води на відмітці 173 см[36].

Наприкінці лютого 1969 р. Крижані затори в районі Вилкове призвели до катастрофічних наслідків для населення і всієї інфраструктури. Враховуючи таку ймовірність, слід рекомендувати при встановленні рівнів води рідкісної ймовірності перевищення, врахувати ці особливості гідрологічного режиму річки Дунай в його дельтовій частині. 18-22 лютого 1969 року під час затору відбувалося катастрофічне підвищення рівнів води у м. Вилкове (до 241 см над «0»). Це значення на 86 см перевищило рівень водопілля, але мало повторюваність 1 раз у 100 років при вільному руслі. Якби водопілля

забезпеченістю $P=1\%$ супроводжувалося ще й льодоходом, то і в цьому випадку заторний рівень був би на 68 см вищий за $H1\%$. Навіть у разі небувалого нагону 1970 року і за умови проходження паводку 1% -ої забезпеченості перевищення заторний рівень води у м. Вилкове не був би перевищений на величину до 38 см. Розрахункові рівні води $H1\%$ за наявності нагонів і забезпеченості $P=1\%$ за довжиною української ділянки р. Дунай[36].

Захисні споруди – дамби уздовж Дунаю, являють собою земляні насипи, які знаходяться при високих рівнях р. Дунай у постійному підпорі. Захисні дамби побудовані й існують більше 50 років. Дамби будувались поступово за проектом, іноді і без проекту, за застарілими нормами.

Результати які наведено вище дають можливість визначити розрахункові відмітки гребенів захисних дамб. Ці визначені проектні абсолютні відмітки гребенів захисних дамб повинні стати основним документом при складанні довгострокових програм і поточних проектів ремонту і реконструкції. Навіть при високих рівнях води в річці за сильних вітрів північно-східних румбів нагони у вигляді зворотної хвилі. Урахування їх при побудові кривих вільної поверхні з цієї причини є обов'язковим, особливо на ділянці узмор'я – м. Вилкове. В період проходження по річці льодоходу можливе збільшення рівнів води у всіх створах в середньому на 6,5%, в порівнянні з вільним руслом. Наколо самого міста, яке розміщено на висоті 0.5 -3 м над поверхнею води у літній сезон не створено штучних насипів для захисту від повеней. Створення захисних споруд міста не є можливим, адже це може спричинити екологічну катастрофу, втрату історичного надбання, також у даних умовах це надзвичайно складна інженерна споруда. Перш ніж знайти шляхи вирішення цієї проблеми необхідно визначити причини підтоплення якими є:

- застрягання та накопичення криги у вузьких ділянках дельти
- весняне танення криги та снігу у басейні р. Дунай
- одночасне різке підняття рівня води підчас сильних злив у акваторії Дунаю.

Перелічені причини є передбачуваними, тому до них можна підготуватися

та виконати заходи на упередження серед яких можуть бути:

- для вирішення проблеми кригових завалів є залучення криголамів у сезон танення криги;

- для зменшення підтоплень підчас сильних злив необхідно контролювати засміченість гирл дельти та своєчасно розчистити їх

- можливі домовленості з Румунською стороною які мають шлюзні канали вище по течії Дунаю, щодо їх відкриття під час створення потенційної небезпеки для пере розподілення водних мас;

- евакуація населення з районів міста які можуть бути підтопленими та переміщення у безпечні місця.

Існують інші загрози створенню надзвичайної ситуації . Це екологічна проблема оз.Сасик яке межує значною частиною з ОТГ, озеро було штучно одамбовано, планувалось опріснити, а воду використовувати у зрошувальних цілях. Після зведення дамби солоність озера не вдалось привести до нормативних показників, тому від ідеї відмовились, як наслідок постраждала морська риба яка нерестилася у заливі Сасик. Також проблемою є Жебрянські гряді у яких водообмін значно послабився після будівництва каналу Дунай-Сасик, як наслідок територія заболочується та засолюється. У своїй роботі я представив варіанти розв'язання даних проблем.

У ході проведення роботи над програмою розвитку ОТГ я вніс пропозиції по будівництво підприємств які теоретично можуть завдати шкоди навколишньому середовищу. Я пропоную створити на узбережжі оз.Сасик порту для прийняття та відвантаження вантажів річкового та морського напрямлення, у майбутньому там буде створено нафтові термінали які при недотриманні умов експлуатації можуть пошкодитись та завдати шкоду довкіллю. Для упередження цього необхідно сумлінно слідкувати за станом резервуарів та своєчасно проводити ремонтні роботи, розробити план дій у разі настання надзвичайної ситуації.

5.3. Розрахунок заходів цивільного захисту

Адміністративні та соціальні послуги, розміщення різних служб, пожежних частин та рятувальних підрозділів здійснюватимуться у громаді шляхом створення відповідних органів управління та сил цивільного захисту (місцевих пожежних частин, комунальних та добровільних рятувальних формувань) та їх належного забезпечення[47].

Повноваження органів місцевого самоврядування щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій визначено Кодексом цивільного захисту України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та низкою підзаконних нормативно-правових актів. Зокрема у складі власних повноважень, які виконуються радою громади чи її виконавчим органом у обов'язковому порядку, визначено окремим блоком повноваження у сфері цивільного захисту (частина 13 статті 35 законопроекту). Серед основних заходів реформування адміністративно-територіального устрою – побудова системи захисту населення від надзвичайних ситуацій. Адміністративні та соціальні послуги, розміщення різних служб, пожежних частин та рятувальних підрозділів здійснюватимуться у кожному центрі громади шляхом створення відповідних органів управління та сил цивільного захисту (місцевих пожежних частин, комунальних та добровільних рятувальних формувань) та їх належного забезпечення[47].

Першочерговим завданням для планування та реалізації завдань цивільного захисту, організації пожежної охорони громади є створення у виконавчих органах відповідних рад підрозділів з питань цивільного захисту або призначення окремих фахівців з цих питань, які забезпечуватимуть виконання цих завдань та організують необхідну взаємодію з ДСНС та місцевими органами виконавчої влади. Ефективна система цивільного захисту повинна бути побудована на рівні ОТГ. Це і організація реагування на різні небезпечні події та надзвичайні ситуації, створення захисних споруд на територіях громад, забезпечення оповіщення населення. Для того, щоб виконувати цей комплекс завдань, потрібні організаційні структури – тобто працівники, структурні підрозділи або особи, на яких покладуть ці обов'язки[5].

Основні завдання перед новоствореною громадою щодо побудови системи цивільного захисту на місцях є:

- Створення органів управління у сфері цивільного захисту
- Забезпечення гасіння пожеж та реагування на НС
- Створення й керівництво місцевим пожежно-рятувальним підрозділом
- Організація набору добровільних пожежників, забезпечення їхньої діяльності, сприяння розвитку добровільного пожежного руху
- Оповіщення та інформування населення про загрозу і виникнення НС
- Укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту
- Евакуація і розміщення населення у безпечних районах
- Забезпечення життєдіяльності постраждалих від НС
- Радіаційний, хімічний, біологічний та медичний захист населення
- Інструктаж населення на випадок НС [47].

СТРУКТУРА

ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Рис. 5.3.1. Структура заходів цивільного захисту для об'єднаних громад [48].

Висновки до розділу 5

На даний час мені невідомо про розроблення в ОТГ стратегії цивільного захисту населення, але така стратегія повинна бути так як є виклики з якими громада зіштовхується. Паводки які час від часу відбуваються у місті іноді мають катастрофічне значення, тому надзвичайно важливо розробити стратегію для швидкого реагування та вирішення цих проблем. Позитивним є те, що паводки це лихо до якого можна підготуватись та у разі настання реагувати за розробленим планом дій. Необхідно проводити роботу на упередження такого розвитку подій шляхом розчистки проток , направлення криголамів. Науковцями же було запропоновано декілька варіантів поліпшення стану Жебриянівських плавнів та оз.Сасик , необхідно їх вивчити на створити концепцію відновлення флори та фауни цих частин ОТГ.

ВИСНОВКИ

1. Завдяки аналізу наукових робіт було вивчено стан, проблеми та перспективи розвитку території проектування. Головною особливістю та водночас проблемою регіону є вода. Завдяки воді цей куточок країни є унікальним. Вода та болотні угіддя приваблюють величезну кількість фауни птахів які гніздяться на цій місцевості, росте велике різноманіття рослин, водночас вода, а точніше її надлишок у певні пори року є проблемою. Більша частина території ОТГ розташована на пониззі, тому вода може затопити цю територію.
2. Було проаналізовано проекти які можуть бути розміщені на території проектування. Об'єкти які було обрано для аналізу є нетиповими та не звичними для країни, тому представлення схожих за концепцією аналогів зарубіжних проектів на території ОТГ буде унікальним на теренах нашої держави. Окрім опису та аналізу самого об'єкту вивчено шляхи його розвитку та недоліки, це необхідно для створення пропозицій які б враховували кращі риси тих чи інших
3. Вивчено фактори та умови проектування сталого розвитку містобудівних об'єктів. Де розглянуто природні та антропогенні умови які впливають на можливості та доцільність розміщення на ділянках конкретних проектних пропозицій.
4. Проаналізовано вихідний стан ОТГ, описано проблеми та переваги громади, сильні та слабкі сторони, можливості та загрози які існують для неї. Серед сильних сторін є заповідні території ДБЗ, який є легенями Бессарабії та місцем найбільшої концентрації флори та фауни регіону. Острів Зміїний, де ще на початку нашої ери було створено храм Ахіла. Він був магнітом історичних подій регіону, навіть зараз завдяки силі та незламності наших захисників його історія починає нову сторінку, саме з вуст захисників острова 25.02.2022 р. прозвучала знаменита фраза яка стала символом боротьби українського народу проти загарбників. С. Приморське, яке відоме завдяки своїм комплексам відпочинку, що розташовані на узбережжі Чорного моря та

мають великий потенціал розвитку.

5. 5.Громада має колосальний потенціал у розвитку, туризму, сільському господарстві, легкій та харчовій промисловості, транскордонній торгівлі, розвиток рекреаційної сфери. Основними напрямками розвитку ОТГ є:
 - забезпечення умов для сталого розвитку економіки громади та залучення інвестицій;
 - покращення інфраструктури громади, підвищення якості надання послуг, збереження та розвиток традицій та культури;
 - розвиток туризму.
6. Було розроблено пропозиції з відновлення сталого розвитку ОТГ та запропоновано ділянки для розміщення нових об'єктів прикладання праці, відпочинку та рекреації населення. Пропозиції з розвитку громади визначаються вдалим географічним положенням, історичною, культурною цінністю та унікальними кліматичними умовами, адже ця територія – це один з найтепліших куточків України, що дозволяє забезпечити дозрівання врожаю швидше. Близькість до водних ресурсів забезпечує хороше зволоження, що робить громаду привабливою для розвитку садівництва. Дунай, ріка яка поєднує 10 країн Європи, тому доречним буде поживлення баржевого сполучення європейських країн з Чорним морем через українську частину дельти Дунаю. Перлиною громади є Дунайський біосферний заповідник, який займає більшу частину території ОТГ і є унікальним місцем, де у природних умовах існує велика кількість рідкісних червонокнижних тварин та рослин, заповідник запропоновано розвивати та популяризувати.
7. Проаналізовано вихідний стан міста Вилкове, описано його проблеми та переваги. Серед сильних сторін міста є чудовий фундамент для відновлення статусу Української Венеції. Система каналів міста має бути внесена у перелік всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, це унікальна особливість міста на воді, аналогів якому – одиниці у всьому світі. Слабкі сторони міста притаманні більшості невеликих міст України. Головні серед них – брак робочих місць, незадовільний стан вулиць та будинків, відсутність можливостей для

самореалізації, брак та застарілість зон відпочинку та дозвілля.

8. Проаналізувавши ситуацію у місті, оцінивши екологічну, економічну ситуації, соціальний рівень населення, було створено актуальну модель розвитку, у якій було визначено напрямки відновлення міста Вилкове. Було визначено переваги та недоліки сформовані на даний момент. Особливо ретельно розглянуто недоліки, які є перешкодою у розвиток міста.
9. Після чого сформовано головні напрямки сталого розвитку м. Вилкове:
 - забезпечення умов для сталого розвитку економіки громади та залучення інвестицій;
 - покращення інфраструктури громади, підвищення якості надання послуг, збереження та розвиток традицій та культури;
 - розвитку туризму.
10. Визначивши цілі розвитку, було розроблено пропозиції з відновлення сталого розвитку міста. Головним напрямком розвитку міста було сформовано туристичний кластер та забезпечення комфортного проживання місцевого населення. Для цього передбачено створення комфортних умов для місцевих мешканців та туристів, організовано в планувальній структурі міста зони рекреації, зони озеленення та відпочинку. Також не другорядне значення має благоустрій вулиць та доріг, при цьому передбачено зміцнення для берегів каналів та ериків. У місті є три значущі культові споруди. Таким чином, створюється можливість вигідно об'єднати їх за допомогою створення пішохідних вулиць, туристичних маршрутів, упорядкування навколишньої забудови та створення туристичного центру на території занедбаного рибопереробного заводу.
11. Художня концепція сталого розвитку міста полягає у відображенні та підкресленні історичного минулого, культури та побуту місцевого населення та природної складової місцевості. Ідея полягає у поєднанні цих складових та створенні гармонійного і комфортного простору, який буде відповідати потребам місцевих мешканців і туристів, збереже та підкреслить цінність міста.

12. Визначено головну та другорядні проблеми цивільного захисту які можуть виникнути на території міста та ОТГ. Головною проблемою є підтоплення міста та частини громади підчас сезону весняного танення криги та як наслідок виходу з берегів р. Дунаю. Запропоновано заходи цивільного захисту які забезпечать безпеку людей у випадку надзвичайної ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року // Верховна Рада України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
2. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року // Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-development-report/the-2030-agenda-for-sustainable-development.html>
3. Стратегія розвитку України на період до 2030 року // Урядовий портал – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
4. Стратегія розвитку Одеської області на період 2021-2027 років // Одеська обласна державна адміністрація – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://oda.odessa.gov.ua/odeshhyna/soczialno-ekonomichnyj-ta-kulturnyj-rozvytok/strategichni-plany-dij-ta-programy-rozvytku/strategiya-regionalnogo-rozvytku/strategiya-rozvytku-odeskoyi-oblasti-na-2021-2027-roky/>
5. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року // Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://menr.gov.ua>
6. Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%B4%D0%BE%202038.pdf>
7. Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні // ДБН Б.1.1-XX:20XX – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dipromisto.gov.ua/files/NMD/2021_DNB1_Reg.pdf
8. Стратегія розвитку Вилківської територіальної громади на 2019-2025 роки //

Офіційний сайт Вилківської ОТГ – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vylkivska-gromada.gov.ua/plan-socialnoekonomichnogo-rozvitku-vilkivskoi-miskoi-radi-ob%E2%80%99ednanoi-teritorialnoi-gromadi--na-20192021-roki-09-30-31-28-03-2019/>

9. Наше общее будущее: Доклад Международной комиссии по окружающей среде и развитию (МКОСР): пер. с англ.; под ред. С.А. Евтева и Р.А. ПерелетаМ.: Прогресс, 1989. - 372 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.un.org/ru/ga/pdf/brundtland.pdf>

10. Концепція сталого розвитку як парадигма розвитку суспільства // Хаустова В. Є., Омаров Ш. А. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2018-1_0-pages-265_273.pdf

11. Устойчивое развитие: Научные основы проектирования в системе природа-общество-человек: Учебник - Кузнецов О.Л., Большаков Б.Е., 2001. - 616 с.: ил. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/56944/grant/>

12. Нова програма розвитку міст – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uploads.habitat3.org/hb3/NUA-Ukrainian.pdf>

13. Міжнародні рекомендації щодо міського та територіального планування – – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://unhabitat.org/sites/default/files/2020/04/ig-utp_russian.pdf

14. Планувальний розвиток територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf>

15. Цілі сталого розвитку: Україна. Завдання та індикатори // ООН UNDP – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals>

16. Сталий розвиток міст: стан досліджень, міжнародний та український досвід // М. В. Микитась, В. О. Плоский // Energy-efficiency in civil engineering and architecture. - 2017. - No. 9. - С. 168-173. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/enef_2017_9_31

17. Всесвітній фонд дикої природи – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uncu.hueglob.pp.ua/taecal/vsesvitnja-ohorona-prirodi.html>
18. Вилкове – місто на воді // Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://kpi.ua/vylkove>
19. Сталий розвиток // Википедія – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Сталий_розвиток
20. Природокористування в умовах сталого розвитку//history – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uahistory.co/pidruchniki/kobernik-geography-8-class-2016/45.php>
21. Гітгорн N334 // Вікіпедія – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://www.wegenwiki.nl/N334_\(Nederland\)](https://www.wegenwiki.nl/N334_(Nederland))
22. Гітгорн // nrc – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/01/30/berlijn-parijs-giethoorn-a3988635>
23. Гітгорн // Вікіпедія – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Гітгорн>
24. Гітгорн // turfskip – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.turfskip.nl/giethoorn/>
25. Гонконгський парк водно болотних угідь // tournavigator – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://tournavigator.pro/Гонконг/достопримечательности/Гонконгский_парк_водно-болотных_угодий
26. Проект району у заболоченій місцевості // divisare – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://divisare.com/projects/301311>
27. shell-house Будинки на березі моря // royaldesign – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://royaldesign.ua/ru/shell-house-udivitelnyie-domiki-rakushki-na-beregu-chernogo-morya.bX8G8/>
28. Кімнати-човни на березі річки // arch2o – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.arch2o.com/boat-rooms-on-the-fuchun-river-the-design-institute-of-landscape-and-architecture-china-academy-of-art/>

29. Sydney Park // escape – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.escape.com.au/destinations/australia/aussie-park-named-among-best-in-the-world/image-gallery/52a1332c308ac7d0a5c8d9b105715ccf?amp&nk=88d40c611bf8c78baec955b9c9e1cd60-1649851741>
30. Ресторан на території рисових полів // wisatamilenial – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://wisatamilenial.com/kopi-tubing-bogor-lokasi-dan-harga-menu-terbaru/>
31. Qunli Stormwater Wetland Park // archdaily – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.archdaily.com/446025/qunli-stormwater-wetland-park-turenscape>
32. Моделювання мінливості гідрологічних характеристик водойми Сасик за різних варіантів її функціонування // док. Д. В. Кушнір, док. Ю. С. Тучковенко – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/7871/1/UHMJ_10_26_Kushnir_Tuchkovenko.pdf
33. Екологічні проблеми Дунайського біосферного заповідника та завдання менеджменту й ренатулізації водно-болотних угідь // В.М. Титар , М.Є. Жмуд , О.М. Волошкевич – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.agroeco.org.ua/images/Documents/Konischuk/Zbirnuk_ecol_bolit_i_torf_ovich%202012.pdf#page=134
34. Особливості гідрологічного режиму р.Дунай на ділянці м.Рені-м.Вилкове // М.Є. Романчук, к. геогр. н, доц., О.С. Лященко – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/1475/1/hosenu_19_2015_95.pdf
35. Офіційний сайт Вилківської ОТГ – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vylkivska-gromada.gov.ua/zagalna-informaciya-16-04-06-18-02-2021/>
36. Стратегія розвитку Вилківської ОТГ – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://rada.info/upload/users_files/40594334/docs/61644566e6537b6f35a2c4c1ce45d4ae.pdf

37. Дунайський Біосферний заповідник // Офіційний сайт – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dbr.org.ua/2019/08/blog-post_5.html#more
38. Острів Зміїний // Вікіпедія– [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%BC%D1%96%D1%97%D0%BD%D0%B8%D0%B9_\(%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D0%B2\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%BC%D1%96%D1%97%D0%BD%D0%B8%D0%B9_(%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D0%B2))
39. Архітектурно-планувальне перетворення районів садибної забудови в містах України // дисертації Войко Н.Ю. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/18.00.04VNYZMU.pdf>
40. Принципи і методи гуманізації житлового середовища історичних міст причорномор'я України на прикладі міста Одеса // Дисертація Топал С.С. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.knuba.edu.ua/ukr/wp-content/uploads/2015/09/%D0%94%D0%98%D0%A1%D0%95%D0%A0%D0%A2%D0%90%D0%A6%D0%86%D0%AF-%D0%A2%D0%9E%D0%9F%D0%90%D0%9B-%D0%A1.%D0%A1._compressed.pdf
41. Проблеми та перспективи розвитку житлової забудови в умовах комплексної реконструкції міста // Дисертація Ю. І. Гайко, Т. В. Жидкова, Т. М. Апатенко та ін. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/211007014.pdf>
42. Особливості побудови і способи зображення соціонічної типології архітектурного середовища // Шебек Н.М. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:
43. Кодекс цивільного захисту України – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
44. Ізмаїльський район // Вікіпедія – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%B7%D0%BC%D0%B0%D1%97%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD
45. Стратегія розвитку Вилківської ОТГ – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://rada.info/upload/users_files/40594334/docs/61644566e6537b6f35a2

c4c1ce45d4ae.pdf

46. Вилківська ОТГ // Пульс Одещини – [Електронний ресурс] – Режим доступу:<https://pulsodes.od.ua/izmailska-rda-vzialasia-za-tsentr-bezpeky-i-dopomohy-na-svoiemu-kurorti/>
47. Самбірська міська рада // Офіційний сайт – [Електронний ресурс] – Режим доступу:<https://sambircity.gov.ua/2021/04/16/civilnij-zaxist-v-otg-na-shho-zvernuti-uvagu-novostvorenim-gromadam/>
48. Солобковецька громада. Організація цивільного захисту в об'єднаних територіальних громадах – [Електронний ресурс] – Режим доступу:<https://solobkovecka-gromada.gov.ua/news/1550330805/>
49. Руководство по определению расчетных гидрологических характеристик. – Л.: Гидрометеиздат, 1984. – 448 с.
50. Закон України від 19.11.1992 року № 2801 - Х11, Основи законодавства України про охорону здоров'я.
51. Постанова Кабінету Міністрів України «Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру». - Київ, 03.08.1998. - №1198.
52. ДСТУ БА.2.2.-7:2010. Проектування. Розділ інженерно технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об'єктів. Київ - Мінрегіонбуд. Україна, - 2010.
53. ДБН В.1.1- 7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
54. ДБН-В.2.2.5-97 «Захисні споруди цивільної оборони».
55. ДБН А.3.1-9-2000. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом захисних споруд цивільної оборони та їх утримання, управління, організація і технологія. Київ.: НДІБВ - 2000.
56. Безпека життєдіяльності. О.І. Запорожець, Б.Д. Халмурадов, В.І. Примаченко та ін. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 448 с.
57. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Посібник/О.М. Євдін та ін. - Т.1. Техногенна та природна небезпека, Т.3. Інженерно-технічні заходи

цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування - К.: КІМ, 2007, 2008 - 636 с., 152 с.

58. Атаманюк В.Г., Ширшев Л.Г., Акимов Л.И. Гражданская оборона М. Высшая школа., 1986.

59. Ковжого С.О., Тузіков С.А., та ін. Цивільний захист і охорона праці в галузі. Підручник - Харків, «право», 2013.

60. В.М. Шоботов. Цивільна оборона. Навчальний посібник. : Вид.2 - К.: Центр навчальної літератури, 2006 - 438 с.

61. Стеблюк М.І. Цивільна оборона. Підручник - К.: Знання Прес, 2003.

62. Формалізовані документи невоєнізованих формувань Цивільної оборони. Бунін В.І., Влох А.П., Стефанович І.С. Практичний посібник Київ: КНУБА, 2008., 284 с.

63. Цивільний захист. Корінний В.Г., Стефанович П.І., Стефанович І.С., Гуць В.М., Курс лекцій - Київ: КНУБА - 2018., 208 с.

64. Демиденко Г.П. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. - Київ: НТУУ КПІ, 2008. - 300 с.

65. Стефанович І.С., Корінний В.І. Цивільний захист: методичні вказівки по розробці питань Цивільного захисту в дипломних проектах. - К.: КНУБА, 2015. - 38 с.

66. Екогеологічні екскурсії в гирлах річок північно-західного Причорномор'я // Дельта Дунаю Федорончука Н.О. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/12456/1/116-128-1.pdf>

67. Розрахункові відмітки захисних споруд (на ділянці р. Дунай від м. Рені до м. Вилкове) // . О.Г. Кулібабін, к.т.н. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/1389/1/hosenu_17_2014_128.pdf

68. Особливості будівництва старовірів Одещини (на прикладі липован с. Приморське Килійського району) // Ніщета Ю. Б. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10676/Nishcheta_Osoblyvost_i_budivnytstva_staroviriv%20.pdf?sequence=1

69. Гідрологічні чинники формування екологічного стану водосховища Сасик // дисертація Іванова Н.О. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: «http://scc.univ.kiev.ua/upload/iblock/8b6/9ze4g3z7dozwr4vkdhck255rwunwgtzj/dis_Ivanova%20N_O.pdf»

ЗАВДАННЯ
на виконання дипломного проекту зі
спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» освітнього
рівня «Магістр»

Назва вищого навчального закладу КНУБА

Кафедра Містобудування

Спеціальність 191 «Архітектура та містобудування»

Спеціалізація «Містобудування. Архітектурно-містобудівне проектування»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри

містобудування

зав. каф. професор, д. арх.

Шебек Н. М. _____

Студент Саражинський Ярослав Андрійович

Група 61-А

Керівник Шебек Н.М.

1. Тема диплома: «Особливості сталого розвитку Вилківської об'єднаної територіальної громади та м. Вилкове Одеської області»

2. Вихідні матеріали (проектні та інші, що мають бути використані)

- Стратегія розвитку Вилківської територіальної громади на 2019-2025;
- Генеральний план міста Вилкове Одеської області

3. Характеристика земельної ділянки:

3.1. Адміністративні характеристики:

Вилківська територіальна громада – територіальна громада в Україні, у Ізмаїльському районі Одеської області. Адміністративний центр громади – місто Вилкове. До складу громади входять 6 населених пунктів: місто Вилкове, 4 села та 1 селище (Приморське, Десантне, Мирне, Новомиколаївка, селище Біле). Населення громади складає 12762 людини. Населення міста – 7802 людини.

3.2. Планувальні характеристики:

Вилківська ОТГ розташована в південно-західній частині Одеської області. Межує на заході та півдні з Румунією через річку Дунай, на північному заході – з Кілійською ОТГ, на півночі з Татарбунарською ОТГ, на північний схід - з оз.Сасик, на південний схід – з Чорним морем.

3.3. Історико-культурна цінність: категорія цінності;

Територія на якій сформовано місто та значна територія ОТГ була створена на протязі останніх 300-та років шляхом намівання мулу з Дунаю, тоді ж і почалось створення перших поселень старообрядцями

та козаками. Особливу цінність має розташований на території ОТГ Дунайський біосферний заповідник, який займає $\frac{3}{4}$ від площі громади. Заповідник є скарбницею червонокнижних тварин та рослин, налічує понад 950 видів судинних рослин. По кількості видів фауни дельта Дунаю є чи не найбагатшим місцем у сучасній Європі.

3.4. Функціональні характеристики: функціональне призначення, функціональне використання;

- Функціональне призначення: житлова, громадська, виробнича, ландшафтно-рекреаційна, зона земель природно-заповідного фонду, зона транспортної інфраструктури, спеціальна, зона інженерної інфраструктури.
- Функціональне використання: за призначенням, зі зміною функціонального призначення, покинуті.

3.5. Обмеження: правові, планувальні, інші;

- Правові (головні об'єкти):
 - Дунайський біосферний заповідник (ДБЗ) має зони захищеності та обмеження у використанні територій.
- Планувальні (загальні):
 - Житлова територія (багатоповерхова/садибна)
 - Виробнича територія (заводи/склади/відстійники)
 - Ландшафтно-рекреаційна територія (заповідна територія/сквери/парки)
 - Природні обмеження (прибережна захисна смуга моря 100м, річки Дунай 100м)

3.6. Площа земельної ділянки проектування:
58550 га = 585,5 км²

3.7. Інженерне забезпечення: водопостачання, каналізація, газопостачання, тепlopостачання, електрозабезпечення, зв'язок;

	Місто	с. Приморське	с. Десантне	с. Мирне	с.Новомиколаївка	с. Біле
Водопостачання	+	+	-	-	-	-
Каналізація	+	+/-	-	-	-	-
Газопостачання	+	+	+	+	+	-
Тепlopостачання	+	-	-	-	-	-
Електрозабезпечення	+	+	+	+	+	+
Зв'язок	+	+	+	+	+	+/-

3.8. Технічний стан: відсоток зносу. Всього 70 %

- Відновлення виробничої території – 10 %
- Знос будівель – 10 %

- Реконструкція будівель – 15 %
 - Модернізація сільськогосподарських земель – 30 %
 - Рекультивація – 15 %
 - Очищення водойм – 35 %
4. Характеристика забудови на ділянці проектування
- 4.1. Історико-культурна цінність: вид пам'ятки, охоронний статус: категорія цінності, орган, що надав охоронний номер, рішення щодо охорони;
На території ОТГ є споруди які мають архітектурну та культурну цінність місцевого значення серед яких :
1. Церква старообрядців-липован Казанської Богоматері у с. Приморське, споруджена 1903 року.
 2. Старообрядницька православна церква Святої Параскеви у с. Мирне 1874 року.
 3. Нікольська старообрядницька церква споруджена 1913 року у м. Вилкове
 4. Старообрядницький храм Різдва Пресвятої Богородиці 1857 року у м. Вилкове
 5. Свято-Миколаївська православна церква 1902 року у м. Вилкове.
- 4.2. Функціональні характеристики: функціональне призначення (основне, для вбудованих приміщень; функціональне використання (основне, для вбудованих приміщень): згідно п. 3.4;
- 4.3. Капітальність: висота, поверхи, матеріал.
- Житлова забудова: висота – 6–15м, поверхи – 1-5 поверхів, матеріал – цегла, дерево, залізобетон, глина.
 - Громадська забудова: висота – 5–12м, поверхи – 1-3 поверхів, матеріал – цегла, залізобетон.
 - Виробнича забудова: висота – 5–20м, поверхи – 2-3 поверхів, матеріал – цегла, залізобетон.
5. Вимоги до об'єкта проектування / реорганізації:
- 5.1. Містобудівні:
- нове житло середньої поверховості, одноповерхові будинки;
 - відновлення та реорганізація виробничих потужностей для створення нових робочих місць;
 - створення вело-маршрутів;
 - будівництво готельно-ресторанних комплексів;
 - будівництво нового культурного центру;
 - відновлення та розвиток ериків;
 - рекультивація сміттєзвалища, будівництво сміттесортувальних станцій і сміттєпереробного заводу, реконструкція та розвиток системи каналізації та очистки;
 - створення баз відпочинку та місць рекреації;
 - нові міські служби (пожежне депо).

- Відновлення, створення нових та розвиток туристичних об'єктів ОТГ
- 5.2. Природно-кліматичні:
- Відновлення природних проток Жебриянівських плавнів шляхом будівництва додаткових дюкерів;
 - Відновлення мілеорації територій ДБЗ природнім та штучним шляхом;
 - Проведення берегозміцнюючих робіт у місцях розмивання берегової лінії.
- 5.3. Екологічні:
- Ліквідація стаціонарного та стихійних сміттєзвалищ, рекультивация цих територій;
 - Збереження та розвиток ДБЗ;
 - Організація збору та сортування відходів на території громади з дотриманням екологічних стандартів.
- 5.4. Соціально-економічні:
- створення нових робочих місць в усіх населених пунктах громади, розвитку існуючих підприємств, створення індустріального парку на узбережжі затоки Базарчук, комплексний розвиток туристичної сфери;
 - будівництво порту та портової інфраструктури на березі оз.Сасик та використання каналу Дунай-Сасик як судохідного;
 - розвиток сільського господарства, шляхом залучення нових інвестицій, пошуку нових сфер с/г діяльності, розвитку зрошувальних систем на всій території громади;
 - Створення різноманітних фермерських господарств та розвиток існуючих, орієнтація фермерств як на виробництво, переробку та збут товарів, так і на туризм;
 - Розвиток рибного господарства шляхом зариблення дельти, вилову та переробки риби;
 - Створення умов для започаткування і розвитку малого та середнього бізнесу;
 - Забезпечення належного рівня адміністративних, соціальних, медичних та освітніх послуг.
- 5.5. Естетичні:
- Створення пішохідних просторів у центральній частині міста;
 - Реконструкція будівель у центральній частині міста та інших історичних будівель громади за принципом збереження історичного зовнішнього вигляду фасадів;
 - Створення парку водно-болотних угідь.
 - Створення дизайн-коду ОТГ.
- 5.6. Архітектурно-планувальні (вимоги до функціонально-планувального та об'ємно-просторового рішення містобудівного об'єкту):
- Житлові райони необхідно реконструювати, забезпечити зонами відпочинку;
 - Виробничі території мають бути винесені за межі центру міста.

- Збільшити площі рекреації та відпочинку;
- Відновлення та будівництво автодоріг, каналів, автостоянок та велоінфраструктури.

6. Розрахунок основних параметрів містобудівного об'єкту.

- Основні показники існуючого стану міста
- Розрахунок основних показників на проектний та позапроектний період.

	Стан		
	Існуючий 2022 рік	Проектний 2027 рік	Позапроектний 2037 рік
Площа, га	460	850	850
Населення, тис.осіб	7,8	7,7	7,6
Житловий фонд	314,9	332,0	342,0
Забезпеченість житлом, м2/особа	32	35	36
Площа виробничих і комунальних підприємств, га	92	125	141
Площа ландшафтно- рекреаційних територій, га	1	335	316
Площа вуличної мережі, га	52	58	61

7. Охорона навколишнього середовища.

- Визначити основні загрози міста та ОТГ;
- Знайти шляхи вирішення загроз ОТГ;
- Розрахувати заходи цивільного захисту населення.

8. Склад проектних матеріалів:

- Схема розташування Вилківської об'єднаної територіальної громади у системі розселення. (Довільний масштаб)
- План сучасного використання території та схема проектних обмежень у використанні земель М 1:100 000.
- Проектний план, схема проектних обмежень у використанні земель, план функціонального зонування території М 1:50 000.
- Ландшафтний план, схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:100 000.
- План сучасного використання територій та схема існуючих проектних обмежень у використанні земель М 1:10 000.
- Проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель М 1:5 000.
- План функціонального зонування територій М 1:10 000.
- Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1:10 000.
- Схема інженерного забезпечення території, інженерної підготовки та благоустрою М 1:10 000.

- Схема сучасного використання території та схема існуючих обмежень у використанні дачних ділянок 1:5 000.
- План червоних ліній, проектний план та схема проектних обмежень у використанні земель М 1: 2 000.
- Схема транспортної мобільності та інфраструктури М 1: 5 000.
- План поперечних профілів вулиць та каналів М 1:50.
- Перспективні зображення проектних пропозицій міста Вилкове
- Пояснювальна записка
- Техніко-економічні показники м.Вилкове.

9. Список використаних джерел.

1. Водний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 24, ст.189. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>
2. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 177 с. <http://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/07/DBN-B22-12-2019.pdf>
3. ДБН Б.1.1-13:2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях. – Вид. офіц. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 27 с.
4. Державні будівельні норми України ДБН Б.1.1-15:2012 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження генеральних планів міських населених пунктів. – Вид. офіц. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 21 с.
5. ДБН Б.1.1-XX:20XX «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні» http://dipromisto.gov.ua/files/NMD/2021_DNB1_Reg.pdf
6. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. – Вид. офіц. – К.: Мінрегіон України, 2012. – 44 с.
7. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>
8. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст.27. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/p0117697-05#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 1995 р. N 935 «Про заходи щодо охорони водно-болотних угідь, які мають міжнародне значення» http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP950935.html
10. Довідник проектувальника. Містобудування. – Київ: Укрархбудінформ, 2001. – 188 с.
11. Довідник проектувальника. Містобудування. – Київ: Укрархбудінформ, 2006. – II видання. – 188 с.
12. Містобудування: методичні рекомендації до виконання магістерської роботи / Кушніренко М. М. – Київ: КНУБА, 2008. – 28 с.
13. Линч К. Образ города. – М.: Стройиздат, 1982. – 328 с.
14. Шебек Н. М. Гармонізація планувального розвитку міста. – К.: Основа, 2008. – 216 с.

10. Основні контрольні терміни виконання проекту:

- видача завдання _____;
- клаузура _____;
- затвердження ескізу та експозиції графічних матеріалів _____;
- допуск до захисту _____.

Студент: Саражинський Ярослав Андрійович

Керівники проекту: Шебек Надія Миколаївна

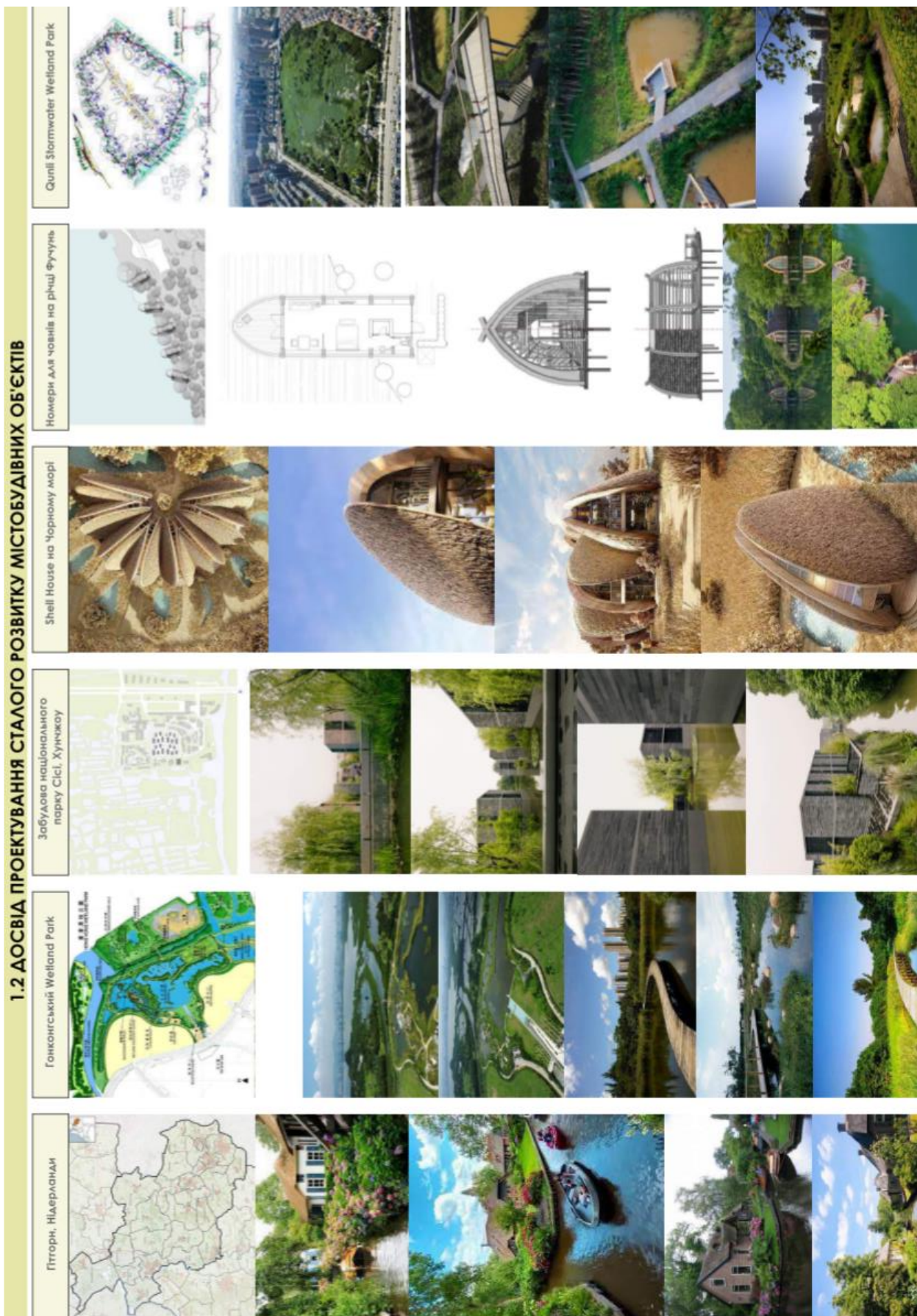
Консультанти:

Шебек Надія Миколаївна

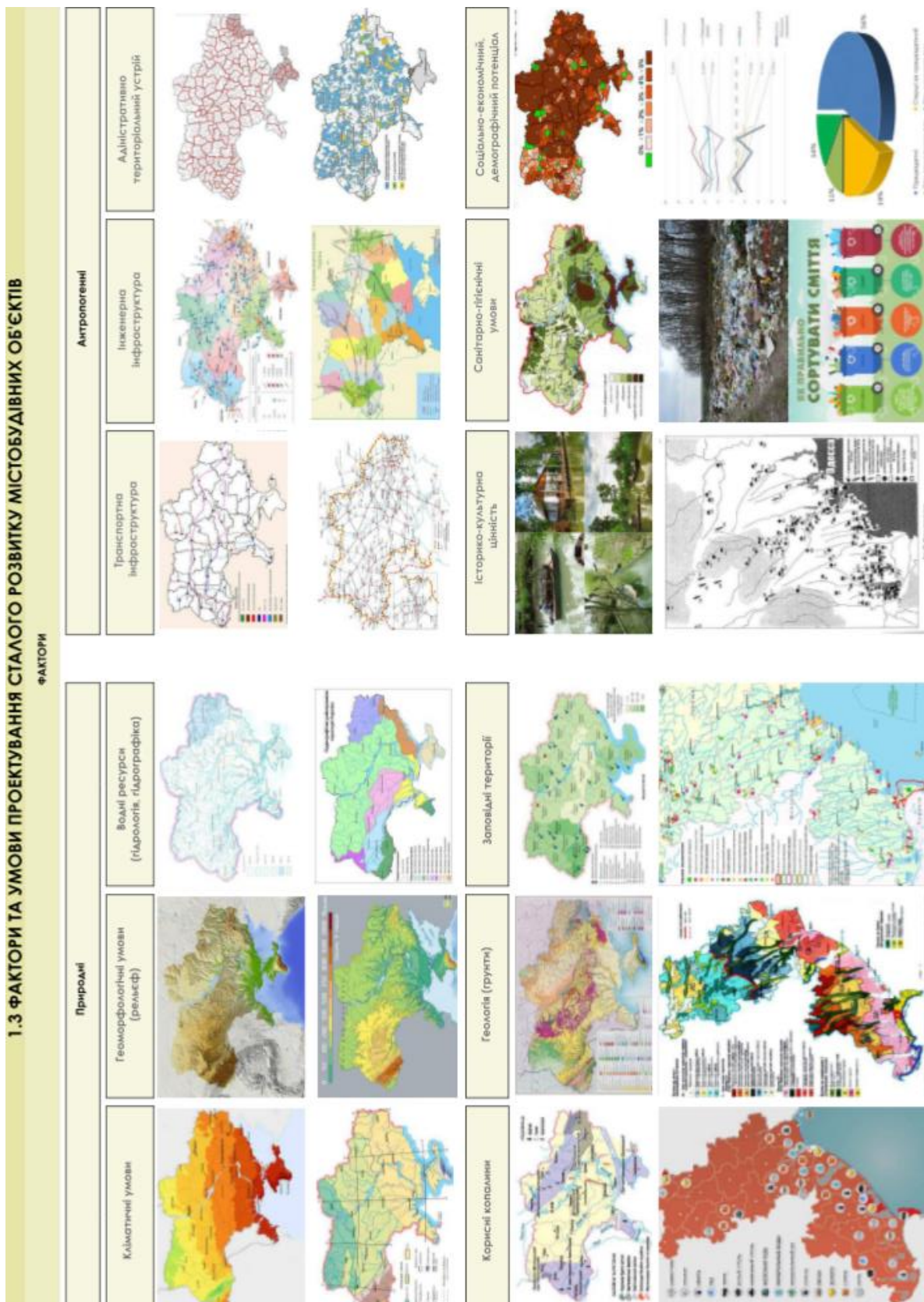
Лісюк Геннадій Грогорович

Корінний В.І.

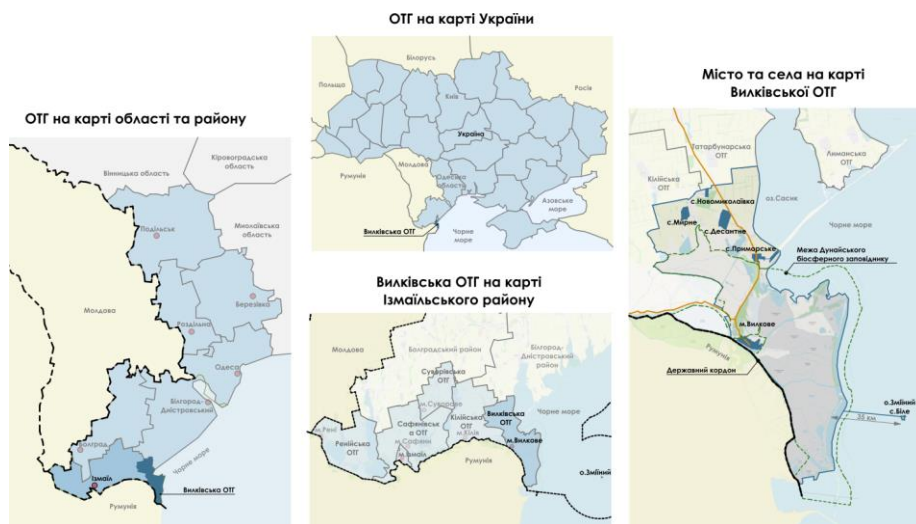
Ілюстрації до пункту 1.2

Ілюстрації до пункту 1.3

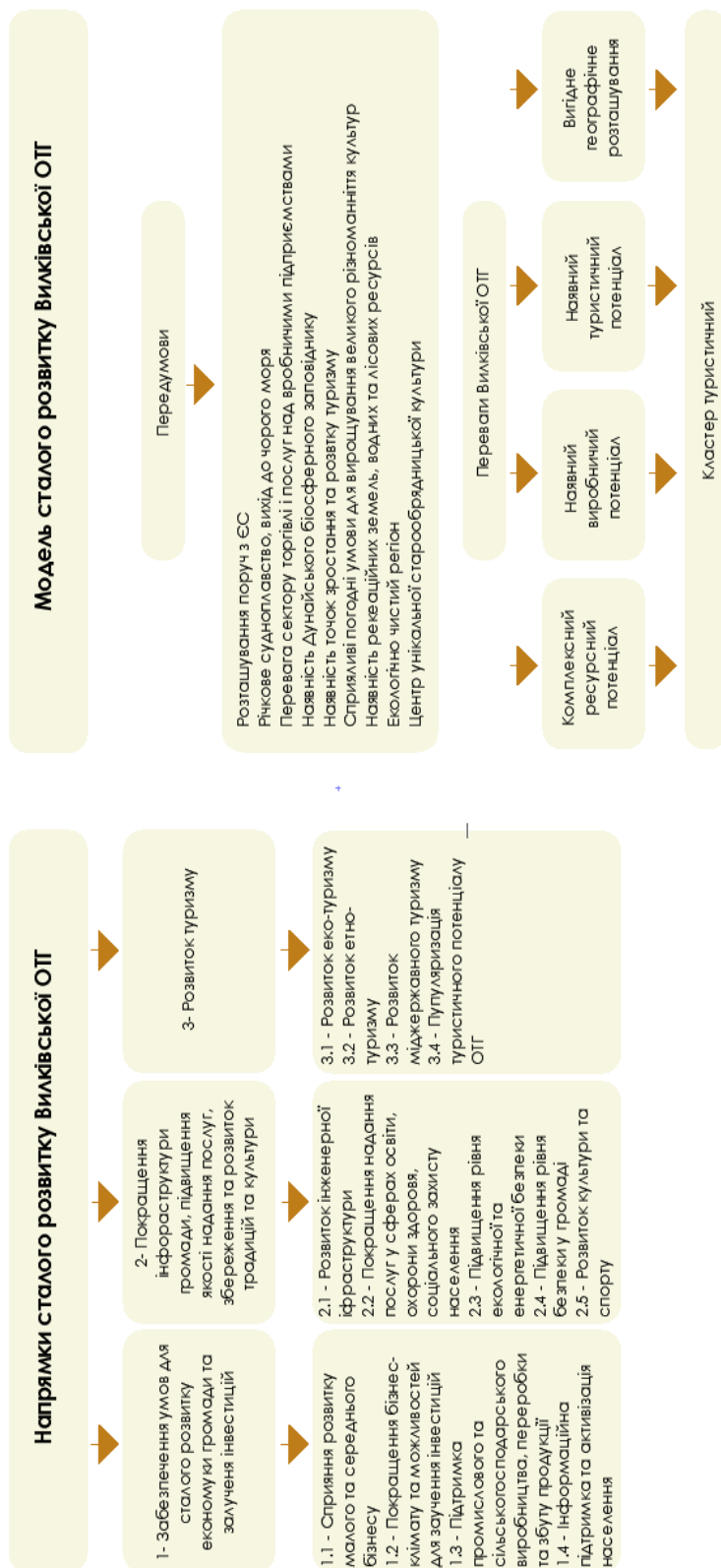

Ілюстрації до пункту 2.1

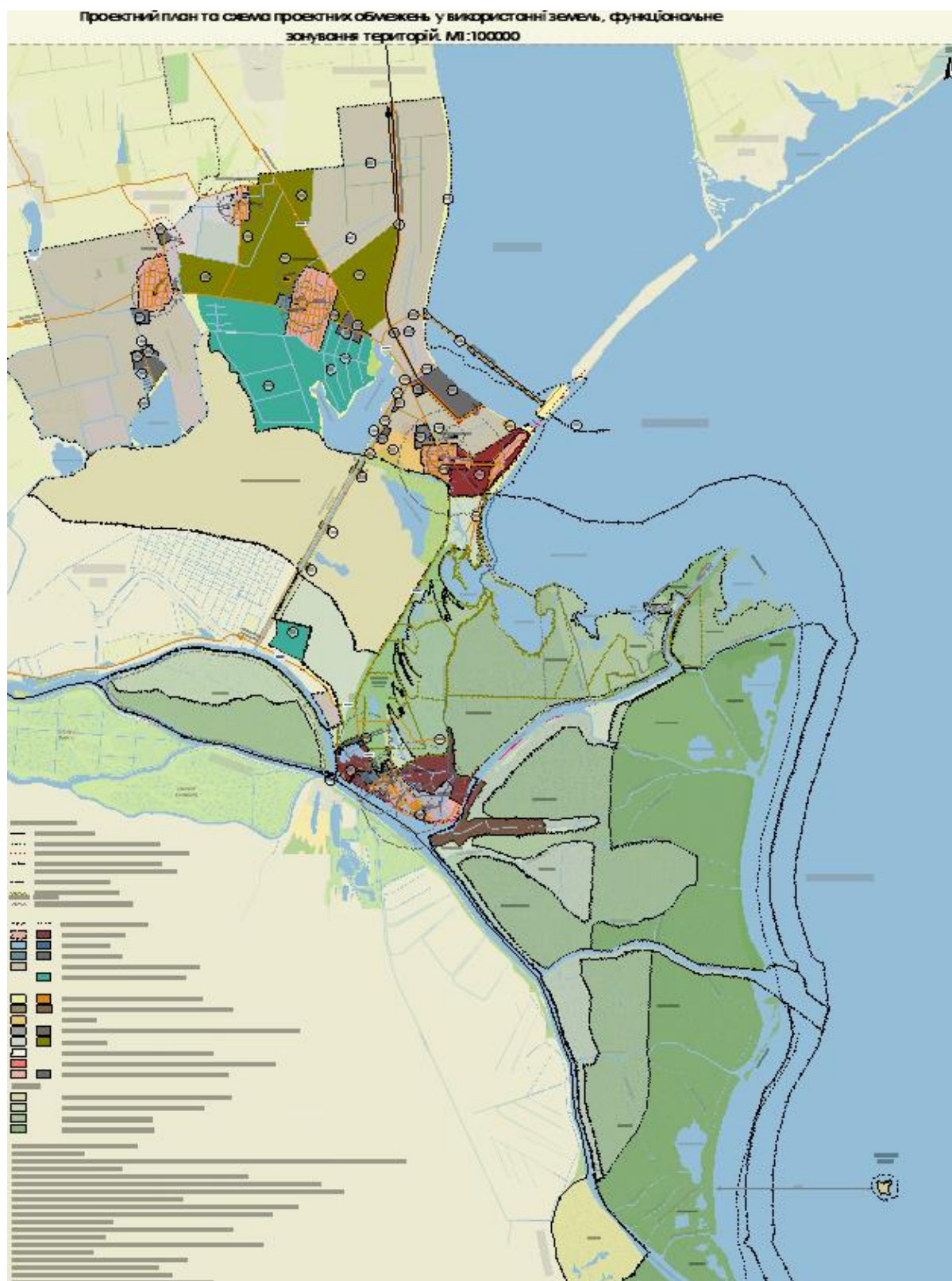

Ілюстрації до пункту 2.2

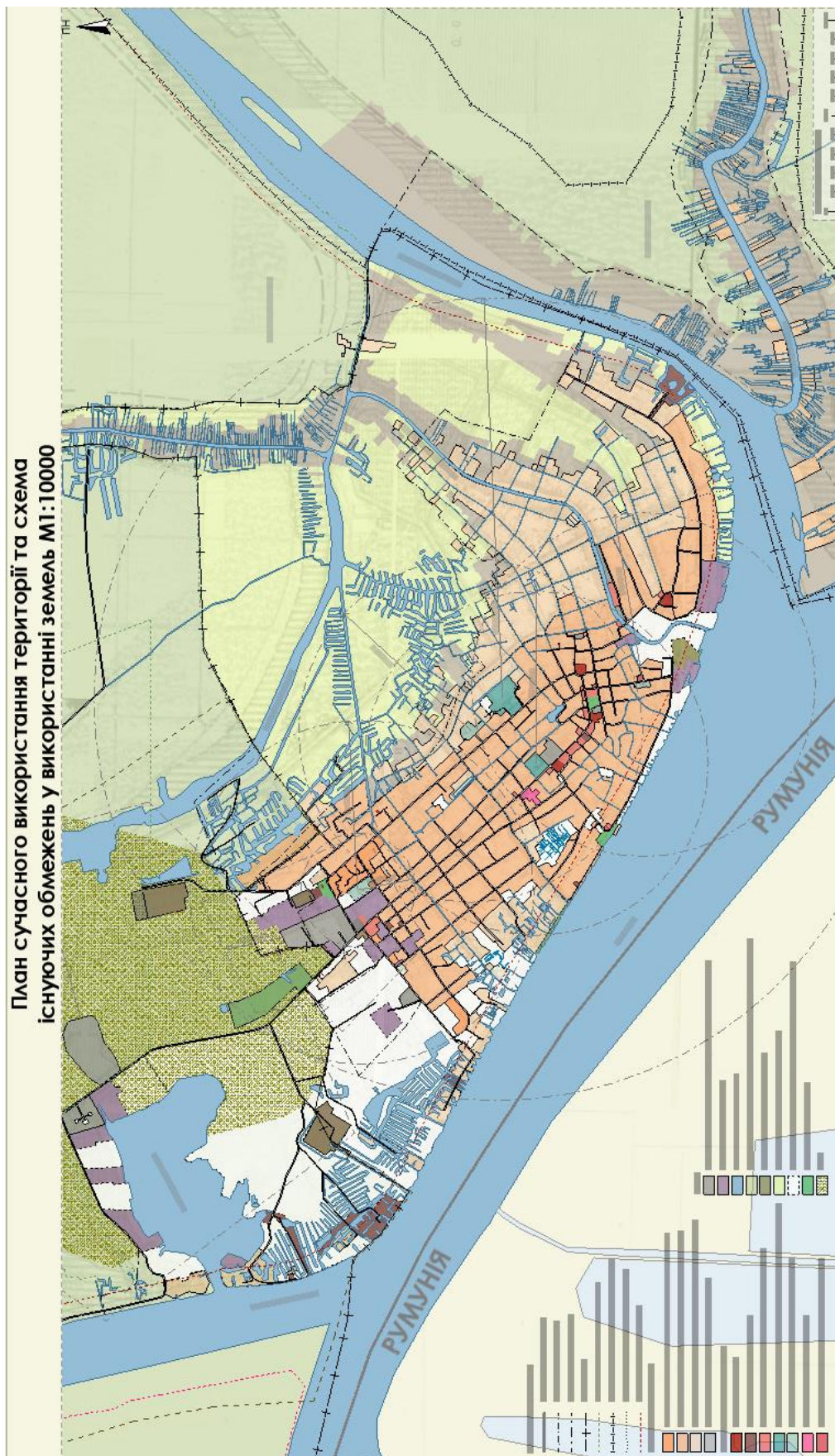
2.2 МОДЕЛЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЛКІВСЬКОЇ ОТГ

Ілюстрації до пункту 2.3

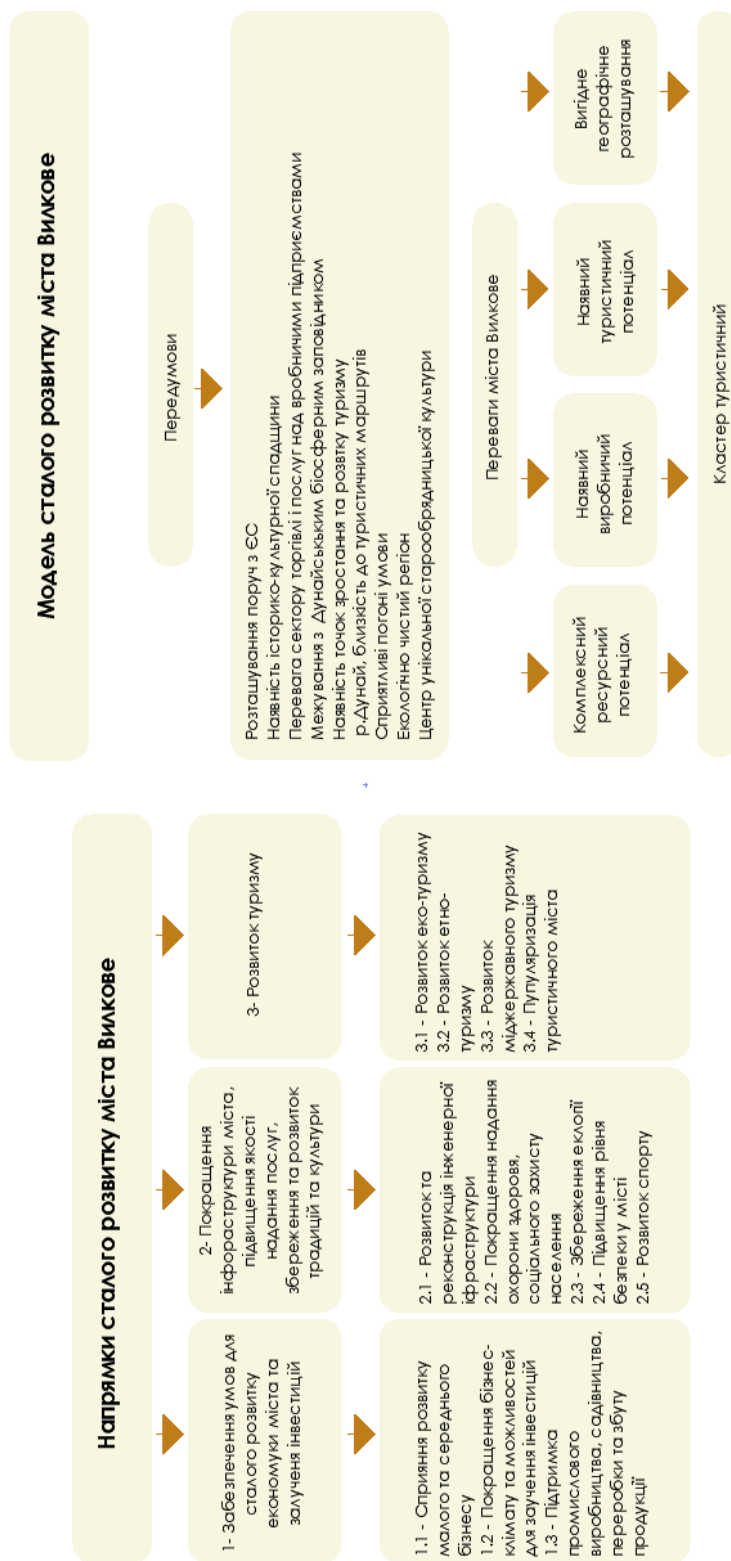

Ілюстрації до пункту 3.1

Ілюстрації до пункту 3.2

3.2 МОДЕЛЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА ВИЛКОВЕ

Модель сталого розвитку міста Вилкове

Ілюстрації до пункту 3.3

Довідка